

እስጢፋኖስ- እግዚአብሔር አክሊል የደፋለት ሰው

የሐዋርያት ሥራ 6-7

በአዲስ ኪዳን «አክሊል» የሚለውን ቃል ለመግለጽ ያገለገሉ ሁለት ቃላት አሉ፤ ከእነዚህም አንደኛው «ንጉሣዊ አክሊል»ን የሚገልጸው «ዲያደም» ሲሆን፤ ሌላኛው ደግሞ «የድል አድራጊ አክሊል» የሆነው «እስጢፋኖስ» ነው። ይህ ደግሞ በአዲስ ኪዳን ውስጥ የምናገኘው ተወዳጅ ስም ነው። ዲያደም በውርስ ሊተላለፍ የሚችል ሲሆን፤ እስጢፋኖስ ግን በግል ጥረት ካልሆነ ሊታሰብ አይችልም።

የሐዋርያት ሥራ ምዕራፍ 6 እና 7 ጌታ አክሊል በጫነለትና በመንፈስ ቅዱስ በተሞላው አማኝ በእስጢፋኖስ አገልግሎትና መሥዋዕትነት ላይ መልሕቁን ይጥላል። «እስከ ሞት ድረስ የታመንህ ሁን የሕይወትንም አክሊል እስጥሃለሁ» (ራእይ 2:10)። በሞትም ሆነ በሕይወት ታማኝ ስለነበር፤ እንከተለው ዘንድ መልካም ምላሴ ይሆንልናል።

እነዚህ ምዕራፎች እስጢፋኖስ በአራት የተለያዩ የአገልግሎት ክፍሎች ታማኝ እንደነበር ይገልጻሉ።

1. ባሪያው እስጢፋኖስ (የሐዋ. 6:1-7)።

ቤተ ክርስቲያን እያደገች በመሄዷ ምክንያት ችግሮች ስለ ነበሩባት፤ ሐዋርያት ሁሉንም ሰው ለማገልገል አልቻሉም ነበር። «ግሪኮች» ከሌሎች ሕዝቦች ወደ ጳለስታይን የመጡ የግሪክ ቋንቋ ተናጋሪዎች አይሁዶች ስለሆኑ፤ ምናልባትም የአረማይክ ቋንቋ አይናገሩም ይሆናል፤ ዕብራውያን ግን እዚያው የአይሁድ አገር ነዋሪዎች ስለነበሩ፤ አረማይክም ዕብራይስጥም ይናገሩ ነበር። «የውጭዎቹ ሰዎች» ችላ መባላቸው ቤተ ክርስቲያንን ሊከፋፍል የሚችል ችግር ፈጠረ። ሐዋርያት ግን ሁኔታውን በትልቅ ጥበብ በማስተናገዳቸው በኅብረቱ ውስጥ ለሰይጣን ምንም ዓይነት ክፍተት አልሰጡትም።

ቤተ ክርስቲያን በትልቅ ችግር ውስጥ በምትገባበት ጊዜ፤ መሪዎቿና ምእመኑ አያሌ ዕድሎች ይኖሩላቸዋል። በአንድ በኩል፤ ችግሮች አገልግሎታችንን የምንመረምርበትንና ምን ምን ለውጦች ግድረግ እንዳለብን እንድንገነዘብ ይረዱናል። በሰከት ጊዜያት፤ ጸጥ ብሎ መኖሩ ቀላል ቢሆንም አደገኛ ነው። ሄንሪ ዎርድ ቢቸር ስኬትን «ወፎች ለቅቀውት የሄዱት ያለፈው ዓመት ጎጆ» በማለት ይጠሩታል። ስኬቱ በተለምዶአዊ አሠራሩ እንደሚቀጥል የሚያስብ አገልግሎት ወይም ድርጅት ወደ ውድቀት እየቀረበ ነው። ነገሮችን በግብር ይውጣ ከማከናወን ይልቅ በመደበኛነት ሕይወታችንንና አገልግሎታችንን ለንመረምር ይገባል። ሐዋርያት ሁኔታውን

በማጥናት ወቀሳ እንደሚደርስባቸው አድርገው ደመደሙ፤ ይኸውም ማዕድን በማገልገል ጊዜያቸውን ስለሚያጠፉ ለጸሎትና የእግዚአብሔርን ቃል ለማገልገል አለመቻላቸው ነበር። ከሚገባው በላይ ለመሥራት ስለሞከሩ የራሳቸውን ችግሮች ፈጥረው ነበር። ዛሬም እንኳ እንዳንድ መጋቢያን በሁለተኛ ደረጃ ሊመደቡ በሚችሉ ሥራዎች ስለሚጠመዱ፣ ለቃሉ ጥናትና ለጸሎት በቂ ጊዜ ለመስጠት ይቸገራሉ። ይህም በቤተ ክርስቲያን ውስጥ ችግሮች እንዲፈጠሩ የሚያመቻች «መንፈሳዊ ጉድለት» ያስከትላል።

ይህም ሲባል ማዕድን ማገልገል ዝቅተኛ ተሳትፎ ነው ለማለት አይደለም፤ ምክንያቱም በቤተ ክርስቲያን ውስጥ የሚገኘው አገልግሎት ሁሉ አስፈላጊ ነው። ይህ ቅድሚያ የመስጠትን ጉዳይ ብቻ ይመለከታል፤ ሌሎችም ሰዎች ሊሸፍኑአቸው የሚችሉአቸውን ተግባራት ሐዋርያት ይፈጽሙ ነበር። ዲ. ኤል. ሙዲ የአሥር ሰዎችን ሥራ ለማከናወን ከመሞከር ይልቅ አሥር ሰዎች እንዲሠሩት ማድረጉ እንደሚመረጥ ይናገሩ ነበር። ይህ በርግጥ ለአገልጋዩ፣ በዝርዝሩ ውስጥ ለሚካተቱ ሠራተኞችና በአጠቃላይ ለቤተ ክርስቲያን የሚበጅ አሠራር ነው።

በተጨማሪም፣ የቤተ ክርስቲያን ችግሮች እርስ በርሳችን እምነታችንን፣ ማለትም በጌታ ላይ ያለንን እምነት ብቻ ሳይሆን እርስ በርሳችንም እምነትን የምንለማመድበትን ዕድል ይሰጠናል። መሪዎቹ ለችግሩ የመፍትሔ አሳብ ሲያቀርቡ፣ አባላት ሁሉ በዚያው አሳብ ላይ ተስማሙ። ማኅበረ ምእመናኑ ሰባት ብቃት ያላቸውን ሰዎች በመምረጣቸው፣ ሐዋርያት ለአገልግሎት ለየአቸው። እያደገ ይሄድ ለነበረው አገልግሎት ስፍራ ትስጥ ዘንድ ቤተ ክርስቲያን መዋቅር ለመዘርጋት አላመነታችም ነበር። የአገልግሎትና መዋቅር መጋጨት እግዚአብሔር መፍትሔ እንዲፈልግ እንድንታመንበት በር ይከፍትልናል። መዋቅራቸውን ለማስተካከል ባለመፈለጋቸው አብያተ ክርስቲያናት አገልግሎትን ሲያበላሹ ማየት አሳዛኝ ነገር ነው። ሐዋርያት ግን ሥልጣናቸውንና አገልግሎታቸውን ከሌሎች ጋር ለመጋራት አልተቸገሩም ነበር።

በተጨማሪም፣ ችግሮች ፍቅራችንን የምንገልጽበትን በር ይከፍታሉ። ከዕብራውያን ወገን የነበሩ መሪዎችና በብዛት የዕብራውያን አባላት የሚገኙባት ቤተ ክርስቲያን ስድስት የግሪክ ቋንቋ ተናጋሪዎችና አንድ ከግሪክ ወደ አይሁድ የተለወጠ ሰው መረጠች። ይህ ለሮሜ 12:10 እና ፊልጵስዩስ 2:1-4 ምንኛ የሰመረ ማብራሪያ ነው! የቤተ ክርስቲያን ችግሮችን በምናቃልልበት ጊዜ ለራሳችን ብቻ ሳይሆን ለሌሎችም ማሰብ አለብን።

በቁጥር 1 «ዲያቆናስ» («አገልግሎት») የሚል የግሪክ ስም ስላገለገለና በቁጥር 2 ደግሞ «ዲያቆኒዋ» («ማገልገል») የሚል አንቀጽ ስለተጠቀሰ፣ በሐዋርያት ሥራ ምዕራፍ 6 ውስጥ የሚገኙትን ሰዎች በተለምዶ «ዲያቆናት» በማለት እንጠራቸዋለን። ምንም እንኳ ዲያቆናት (ፊልጵ. 1:1) እና መስፈርታቸው (1ኛ ጢሞ. 3:8-13) ተጠቅሶ የሚገኝ ቢሆንም፣ በዚህ ምዕራፍ ይኸው ማዕረግ አልተሰጣቸውም። የቃሉ ትርጉም «አገልጋይ፣ ባሪያ» ማለት ነው። እነዚህ ሰባት ሰዎች የቤተ ክርስቲያን ትሑት አገልጋዮች

ነበሩ፤ ሐዋርያት አስፈላጊውን አገልግሎታቸውን በሕዝቡ መካከል እንዲፈጽሙ ያደረገው ሥራቸው ነበር።

ከእነዚህ ሰባት ሰዎች አንዱ እስጢፋኖስ ነበር። በእስጢፋኖስ ሕይወት ላይ የተተኮረው ሙላት ነው፤ መንፈስ ቅዱስና ጥበብ (6:3፥ 10)፤ እምነት (ቁ. 5)፤ እንዲሁም ኃይል የሞላበት ሰው ነበር (ቁ. 8)። በመጽሐፍ ቅዱስ «መሞላት» ግለት «በአንድ ኃይል ቁጥጥር ውስጥ መሆን» ነው። ይህ ሰው በመንፈስ ቅዱስ፤ በእምነት፤ በጥበብና በኃይል ቁጥጥር ሥር ይመላለስ ነበር። እስጢፋኖስ ራሱን ለመንፈስ ቅዱስ የሰጠና ሰዎችን ወደ ክርስቶስ ለመምራት የሚሻ፥ በእግዚአብሔር ቁጥጥር ሥር የሚኖር ሰው ነበር።

ውጤቱ ምን ነበር? የእግዚአብሔር በረከት እየጨመረ ይሄድ ጀመር። ቤተ ክርስቲያኒቱ አሁንም አንድነት ነበራት (ቁ.5)፥ ቁጥራቸው እየበዛ ይሄድ ነበር (ቁ. 7) እናም የተከበረች (ቁ. 8) ነበረች። ቁጥር 7 ታሪኩ አስፈላጊ ነጥብ ላይ እንደደረሰ ከሚያሳዩን በመጽሐፉ ውስጥ ከሚገኙ አያሌ «ማጠቃለያዎች» አንዱ ነው (የሐዋ. 2:41፤ 4:4፤ 5:12-16፤ 6:7፤ 9:31፤ 12:24፤ 16:5፤ 19:20 እና 28:31 ተመልከት)። በሐዋርያት ሥራ 6:7፥ ሐኪሙ ሉቃስ በኢየሩሳሌም የወንጌሉ አገልግሎት ከፍተኛ ደረጃ ላይ እንደደረሰ ይገልጻል፤ ይህም የሆነው የእስጢፋኖስን ሞት ተከትሎ የሚመጣው ሰደት ወንጌሉን ወደ ሰማርያውያንና አሕዛብ ይወስድ ስለነበር ነው። በኢየሩሳሌም ከመቅደስ አገልግሎት ጋር የተያያዙ 8, 000 ያህል የአይሁድ ካህናት እንደነበሩና ከእነርሱም የሚበዙቱ ኢየሱስ ክርስቶስን አዳኛቸው አድርገው እንዳመኑ ተገምቷል።

2. መስካሪው እስጢፋኖስ (የሐዋ. 6:8-15)።

ይህ በመንፈስ ቅዱስ የተሞላው ሰው አገልግሎቱን በግዕድ አገልግሎት ብቻ አልገደበም፤ ከደገንነት ርቀው የጠፉትን ሰዎች ከመመለሱም በላይ ተአምራትን ሳይቀር አድርጓል። እስከዚህ ጊዜ ድረስ ተአምራት ያደርጉ የነበሩት ሐዋርያት ነበሩ (የሐዋ. 2:43፤ 5:12)፤ በዚህ ጊዜ ግን እግዚአብሔር ለእስጢፋኖስም ተመሳሳይ ኃይል ሰጠው። ይህም እስጢፋኖስ ለእስራኤል መሪዎች ምስክር ይሆን ዘንድ እግዚአብሔር የወጣነው ዕቅድ አካል ነው። የእስጢፋኖስ ኃይለኛ የሕይወት ምስክርነት ቤተ ክርስቲያን ለአይሁዶች ለምታቀርበው ምስክርነት የመጨረሻው ይሆን ነበር። ከዚያ በኋላ መልእክቱ ወደ ሰማርያውያንና ቀጥሎም ወደ አሕዛብ ይሄድ ነበር።

ከብዙ ሕዝቦች የመጡ አይሁዶች በኢየሩሳሌም «በየምድባቸው» ይኖሩ የነበረ ሲሆን፤ ከእነዚህም የሕዝብ ቡድኖች አንዳንዶቹ የራሳቸው የማምለኪያ ምክራሮች ነበሩአቸው። ነፃዎቹ ሰዎች ከዚህ በፊት በባርነት ይገዙ የነበሩና በዚህ ጊዜ ግን ከሮም አገዛዝ ነፃ የወጡ አይሁዶች ነበሩ። ጳውሎስ በኪልቅያ ወደምትገኝ ጠርሴስ ስለመጣ (21:39)፤ እስጢፋኖስ በምክራብ ውስጥ ሲናገር ሳይሰማና ሳይከራከር አይቀርም። ይሁንና፤ ግንም ሰው የእስጢፋኖስን ኃይልና ጥበብ ሊቋቋም አይችልም ነበር (ሉቃስ 21:15 ተመልከት)። ስለሆነም፤ ብቸኛው አማራጫቸው እርሱን ማጥፋት ነበር።

በእስጢፋኖስ ላይ የፈጸሙት በደል የአይሁድ መሪዎች በኢየሱስ ላይ ከፈጸሙት ጋር ይመሳሰላል። በመጀመሪያ ደረጃ፣ በእርሱ ላይ የሐሰት ምስክርችን በገንዘብ ቀጠሩ። ከዚያም የሙሴንና የመቅደስን ሕግ እንደተላለፈ የሚከሱትን ሰዎች ቀሰቀሱ። በመጨረሻም፣ ምስክርነቱን ከሰሙ በኋላ ገደሉት (ማቴ. 26:59-62 እና ዮሐ. 2:19-22 ተመልከት)።

አይሁዶች ለሕጋቸው ይቀኑ ስለነበር፣ ክርስቶስ ሕጉን ከፍጻሜ ለማድረስና የአዲስ ዘመን ምዕራፍ ለመክፈት መምጣቱን ሊረዱ አይችሉም ነበር። በመቅደሳቸው ይመኩ ስለ ነበር፣ እግዚአብሔር መቅደሱ እንዲፈርስ እንደሚፈቅድ ለማመን አልፈለጉም። እስጢፋኖስ ኤርምያስ በአገልግሎቱ የተጋፈጠው ዓይነት ተመሳሳይ መንፈሳዊ ዕውርነት ተጋረጠበት (ኤር. 7 ተመልከት)። ቤተ ክርስቲያን ለሚቀጥሉት ኤያሌ ዓመታት የአይሁድን ወግ ተቃውሞ ስትጋፈጥ ቆይታለች፤ ይህም በውስጧ ከሚገኙ (የሐዋ. 15) እና ከውጭ ከሚመጡ የሐሰት አስተማሪዎች ነው (ገላ. 2:4)።

እስጢፋኖስ በሚያገለግልበት ጊዜ ጠላት በድንገት ቀርቦ አሰረው (ቁጥር 12 ተመልከት)፤ ከዚያም ኢየሱስና ሐዋርያት ወደ ቀረቡበት ተመሳሳይ ችሎት ፊት ተወሰደ። ከፊቱ ላይ የነበረው ዓይነተኛ ብርሃን የእግዚአብሔር አገልጋይነቱን ለሁሉም ይገልጽ ስለነበር፣ ለእስጢፋኖስ ዋቢ ማቅረብ አያቸውም ነበር። በመሠረቱ የሸንጎው አባላት የሙሴን የሚያበራ ፊት ያስታውሱ ነበር (ዘጸ. 34:29-30)። እግዚአብሔር «ይህ ሰው የሙሴ ተቃዋሚ አይደለም! እርሱ እንደ ሙሴ ሁሉ ታማኝ ባሪያዬ ነው!» እያለ የሚመሰክርለት ይመስላል።

3. ዳኛው እስጢፋኖስ (የሐዋ. 7:1-53)።

ይህ በሐዋርያት ሥራ መጽሐፍ ውስጥ ከሁሉም በላይ ረዥም ንግግር ሲሆን፣ እጅግ አስፈላጊ ከሆኑት መካከል የሚመደብ ነው። በዚህ ክፍል፣ እስጢፋኖስ የእስራኤልን ታሪክና የተከበሩ መሪዎቻቸው አብርሃም (ቁ. 2-8)፣ ዮሴፍ (ቁ. 9-17)፣ ሙሴ (ቁ. 18-44)፣ ኢያሱ (ቁ. 45) እና ዳዊት ብሎም ሰሎሞን (ቁ. 46-50) ያበረክቱትን አስተዋፅዖ ይከልሳል። ዳሩ ግን ይህ ንግግር ከታወቁ እውነቶች ዝርዝር ያለፈና ሕዝቡ በእጢፋኖስ ላይ የሚያቀርቡትን ክሶች ፋርሽ የሚያደርግ፣ ብሎም ብሔራዊ ኃጢአታቸውን የሚገልጽ ነው። እስጢፋኖስ እርሱ እንደፈጸመ ከሚናገሩት ኃጢአት የበለጠ ጥፋት የአይሁድ ሕዝብ እንዳለባቸው ከራሳቸው ቅዱሳት መጻሕፍት አረጋግጦባቸዋል። እነዚህ ኃጢአቶች ምን ነበሩ?

የራሳቸውን መንፈሳዊ አመጣጥ አልተረዱም ነበር (ቁ. 1-8)።

የእስጢፋኖስ ንግግር «የክብር አምላክ» በሚል ይጀመርና በእግዚአብሔር ክብር ይደመደማል (ቁ. 55)፤ እንዲሁም፣ ንግግሩን ባስማበት ጊዜ ሁሉ ፊቱ ያንኑ ክብር ያንጸባርቅ ነበር! ለምን? ምክንያቱም የእግዚአብሔርን ክብር የርስቱ ክፍል አድርጎ ለመውረስ የታደለው ሕዝብ የእስራኤል ሕዝብ ብቻ ስለ ነበር ነው (ሮሜ. 9:4)። የሚያሳዝነው የእግዚአብሔር ክብር መጀመሪያ

ከመገናኛው ድንኳን (1ኛ ሳሙ. 4:19-22) ቀጥሎም ከመቅደሱ (ሕዝ. 10:4+18) መልቀቁ ነው። የእግዚአብሔር ክብር በልጁ በኩል ሲመጣ (ዮሐ. 1:14) ሕዝቡ ሊቀበሉት አልፈለጉም።

አብርሃም የዕብራውያን ሕዝብ መሥራች ሲሆን፣ ከእግዚአብሔር ጋር የነበረው ግንኙነትም የጸጋና የእምነት ነበር። እግዚአብሔር በቸርነቱ ለአብርሃም በመገለጽ ከአረማዊ ጽልመት ወደ ደኅንነት ብርሃን ሲጠራው፣ አብርሃምም በእምነት አዎንታዊ ምላሽ ሰጠ። አብርሃም የዳነው ስለተገረዘ፣ ሕጉን ስለጠበቀ፣ ወይም በመቅደስ ውስጥ እግዚአብሔርን ስላመለከ ሳይሆን፣ በእምነት አማካኝነት በጸጋው ነው። እነዚያ ነገሮች ከኋላ የመጡ ናቸው (ሮሜ 4ኛና 7ላ. 3 ተመልከት)። የእግዚአብሔርን የተስፋ ቃሎች ያመነ ሲሆን፣ ያዳነውም ይኸው እምነት ነው።

እግዚአብሔር ለአብርሃም ትውልዶች የሚኖሩባትን ምድር እንደሚሰጣቸው የተስፋ ቃል ሰጥቶአቸው ነበር፤ ከዚያም ወደ ምድሪቱ ገብተው ፍላጎት ከማድረጋቸው በፊት በግብፅ መከራ እንደሚቀበሉ ለአብርሃም የነገረው ሲሆን፣ ይህም ልክ እግዚአብሔር እንደተናገረው ተፈጽሞአል። ከመጀመሪያው እግዚአብሔር ለሕዝቡ በጥበብ የተወጠነ ዕቅድ ነበረው፤ ያም ዕቅድ ቃሉን እስካመኑና ፈቃዱን እስከታዘዙ ድረስ ይፈጸም ነበር።

አይሁዶች አብርሃምን በከፍተኛ ደረጃ በማክበር፣ የእርሱ «ልጆች» በመሆናቸው ይታበዩ ነበር። ይህም ሆኖ፣ ሥጋዊ ግንኙነትና መንፈሳዊ ሁኔታ ስለተደናገሩባቸው፣ ከግል እምነት ይልቅ በብሔራዊ ዝርያ ላይ ተደግፈዋል። መጥምቁ ዮሐንስ (ማቴ. 3:7-12) እና ኢየሱስ (ዮሐ. 8:33-59) ስለዚህ ጋጢአት አስጠንቅቀዋቸዋል። አይሁዶች አብርሃምና የእምነት አባቶች (ፓትርያርኮች) ለተከተሉት እውነተኛ እምነት ታውረው፣ ደኅንነትን የእምነት ሳይሆን የመልካም ሥራዎች ጉዳይ ያደረጉትን ሰው-ሠራሽ ወጎች አግቦሰብሰዋል። እግዚአብሔር የልጅ ልጆች ስለሌሉት፣ እያንዳንዳችን በኢየሱስ ክርስቶስ በግል በማመን በእግዚአብሔር ቤተሰብ ውስጥ መወለድ አለብን (ዮሐ. 1:11-13)።

አይሁዶች፣ በግርዘታቸው ይመኩ ጀመር፤ ይህም የሆነው ሥርዓቱ ከእግዚአብሔር ጋር ለሚደረግ ውስጣዊ መንፈሳዊ ግንኙነት ተምሳሌታዊ መሆኑን ባለመረዳታቸው ነው (ዮሐዋ. 7:51፤ ዘጳ. 10:16፤ ኤር. 4:4፤ 6:10፤ 7ላ. 5:1-6፤ ፊልጵ. 3:3፤ ቂላ. 2:11-12)። አንድ ትውልድ አልፎ ሌላው ሊተካ የሥርዓቱ መፈጸም በእውነታ ሐሜት የማድረጉን ስፍራ ወስዷል። ይህ ዛሬም በአብያተ ክርስቲያናት ይደረጋል።

እግዚአብሔር የላከላቸውን ነፃ አውጪዎች ለመቀበል አልፈለጉም ነበር (ዮሐዋ. 7:9-36)።

ሁለቱ የአይሁድ ጀግኖች የሚከተለው የጋራ ባሕርይ ስለነበራቸው ስለ ዮሴፍና ሙሴ የሚናገሩትን ክፍሎች በአንድ ላይ አጋጥሜዋለሁ። ሁለቱ በመጀመሪያ ደረጃ ተቀባይነት ያጡና በኋላ ግን ተቀባይነት ያገኙ ነፃ

አውጪዎች ነበሩ። የዮሴፍ ወንድሞች ወንድማቸውን በመጥላት ለባርነት ቢሸጡትም፤ በኋላ ግን ሊያድናቸው ችሏል። ወደ ግብፅ ተጨማሪ እህል ለመሸመት ሲመለሱ፤ በሁለተኛው ጊዜ ዮሴፍን ለይተው አወቁት (ቁ. 13)። ሙሴ እስራኤላውያንን መጀመሪያ ከግብፅ ባርነት ነፃ ለማውጣት ሲሞክር፤ ሊቀበሉት ባለመፈለጋቸው ነፍሱን ለማዳን መሸሽ ግድ ሆነበት (ዘጸ. 2:11-22)። ይሁንና፤ ሙሴ ለሁለተኛ ጊዜ ወደ እነርሱ ተመልሶ ሲመጣ፤ ተቀበሉትና ነፃ አወጣቸው (የሐዋ. 7:35)።

ሁለቱ ክስተቶች እስራኤል ኢየሱስ ክርስቶስን ያስተናገደችበትን ሁኔታ ያብራራል። እስራኤል መጀመሪያ ሲመጣ መሢሔን ለመቀበል አልፈለገችም (ዮሐ. 1:11)። ዳግም ሲመለስ ግን ለይተው ያውቁትና ይቀበሉታል (ዘካ. 12:10፤ ራእይ 1:7)። በልጁ ላይ ከፈጸሙት ተግባር ባሻገር፤ እግዚአብሔር ሕዝቡን አልተዋቸውም (ሮሜ 11:1-6)። ዛሬ እስራኤል አንድ ቀን በሚወገድ መንፈሳዊ ዕውርነት በመሠቃየት ላይ ትገኛለች (ሮሜ 11:25-32)። ከመካከላቸው አንዳንድ ግለሰቦች እየዳኑ ቢሆኑም፤ ሕዝቡ በጅምላ ስለ ኢየሱስ ክርስቶስ እውነት ዕውር ነው።

ይህንን ክፍል ከማጠናቀቃችን በፊት በእስጢፋኖስ ንግግርና በብሉይ ኪዳን ቅዱሳት መጻሕፍት መካከል የሚታዩትን ግጭት መሳይ አሳቦች መመልከት ይኖርብናል።

ዘፍጥረት 46:26-27 አስቀድመው በግብፅ የነበሩትን የዮሴፍ ቤተሰብ አባላትን ጨምሮ፤ በያዕቆብ ቤተሰብ ውስጥ በጠቅላላው ሰባ ሰዎች እንደሚገኙ ይገልጻል፤ እስጢፋኖስ ግን ሰባ አምስት እንደ ነበሩ ይናገራል (የሐዋ. 7:14፤ በተጨማሪም ዘጸ. 1:1-5 ተመልከት)። የዕብራይስጡ መጽሐፍ ቅዱስ በዘፍጥረትም ሆነ በዘጸአት ሰባ ሰዎች እንደ ነበሩ ሲገልጽ፤ የግሪኩ ትርጉም የሆነው ሴፕቱጂንት ግን ሰባ አምስት መሆናቸውን ይናገራል። ሰባ አምስትን ሴፕቱጂንት ከየት አመጣው? ይህ የሆነው የግሪኩ የመጽሐፍ ቅዱስ ተርጓሚዎች የዮሴፍን የልጅ ልጆች ከቁጥሩ ውስጥ በመጨመራቸው ነው (1ኛ ዜና 7:14-15፤ 20-25)። የግሪኩን ቋንቋና ባህል የሚያውቅ አይሁዳዊ በመሆኑ፤ እስጢፋኖስ የሴፕቱጂንትን የመጽሐፍ ቅዱስ ትርጉም መጠቀሙ የማይቀር ነው። በመሆኑም፤ ቁጥሩ በአቆጣጠራችን ላይ እንደሚወሰንና እውነተኛ ግጭት እንደሌለው እንመለከታለን።

የሐዋርያት ሥራ 7:16 ያዕቆብ በሴኪም እንደተቀበረ ይናገራል፤ ዳሩ ግን ዘፍጥረት 50:13 ያዕቆብ ከአብርሃም፤ ከይስሐቅና ከሣራ ጋር በኪብድን በምትገኝ ዋሻ እንደ ተቀበረ ይገልጻል (ዘፍጥ. 23:17)። በሴኪም የተቀበረው ዮሴፍ ነበር (ኢያሱ 24:32)። የእስራኤል ልጆች የዮሴፍን ብቻ ሳይሆኑ፤ የያዕቆብን ልጆች አጥንቶች ሁሉ ከግብፅ ይዘው በመውጣት በሴኪም የቀበሩአቸው ይመስላል። በሐዋርያት ሥራ 7:15 ላይ የተጠቀሱት «አባቶች» አሥራ ሁለቱ የያዕቆብ ልጆች ናቸው።

ይሁንና፤ በሴኪም የሚገኘውን የቀብር ስፍራ የገዛው ማን ነበር? አብርሃም ነው ወይስ ያዕቆብ? እስጢፋኖስ አብርሃም እንደገዛው የሚናገር ሲመስል፤ ብሉይ ኪዳን ግን ያዕቆብ እንደገዛው ይገልጻል (ዘፍጥ. 33:18-

20)። ቀላሉ ማብራሪያ አብርሃም ሁለቱንም የመሬት ቁራጮች የገዛ ሲሆን፤ ያዕቆብ በኋላ የሴኬሙን መሬት በድጋሚ መግዛቱ ነው። ብዙውን ጊዜ ከአንድ ስፍራ ሌላ ስፍራ ሲለወጥ፤ የምድሪቱ ነዋሪዎች በቀላሉ ግዥውን ሊረሱ ወይም ሊከፉ ይችሉ ነበር።

ሕጋቸውን አላከበሩም ነበር (የሐዋ. 7:37-43)።

የእስጢፋኖስ ተቃዋሚዎች የተቀደሰውን የሙሴን ሕግ እንደ ተቃወመ ቢናገሩም፤ የእስራኤል ታሪክ ግን ሕዝቡ ያንን ሕግ በተደጋጋሚ እንደ ተላለፈ ገልጾል። እግዚአብሔር ለሕዝቡ («ለቤተ ክርስቲያኑ») በሲና ተራራ ሕጉን ማለትም ሕያው ቃሉን በመላእክት እማካኝነት ሰጣቸው (ቁ. 53 እና ገላ. 3:19 ተመልከት)። ሕዝቡ አሮን ጣዖት እንዲሠራላቸው በመጠየቅ የተላለፉት ሕጉን ከመቀበላቸው ብዙም ሳይቆይ ነበር (ዘጸ. 32)። በዚህም የመጀመሪያዎቹን ሁለት የአሥርቱ ትእዛዛት ክፍሎች አፈረሱ (ዘጸ. 20:1-6)።

አይሁዶች በግብፅ ጣዖታትን ያመለኩ ሲሆን (ኢያሱ 24:14፤ ሕዝ. 20:7-8)፤ ወደ ተስፋዪቱ ምድር ከገቡ በኋላም ቀስ በቀስ በዙሪያቸው የሚገኙትን የአረማውያን አማልክት መከተል ይዘዋል። እግዚአብሔር በመጨረሻ ከጣዖት አምልኮ ወደሚገላገሉበት የባቢሎን ምድር እስካፈለሳቸው ጊዜ ድረስ፤ በተደጋጋሚ ሲቀጣቸውና ያስጠነቅቁአቸው ዘንድ ነቢያትን ሲልክላቸው ቆይቷል።

የሐዋርያት ሥራ 7:42 ከሮሜ 1:24-28 ጋር ሊወዳደር ይገባል፤ ይህም የሚሆነው እነዚህ ጥቅሶች እግዚአብሔር እኛን ሲያነሣና ኃጢአተኞች በራሳቸው መንገድ እንዲሄዱ ሲፈቅድ የሚከተለውን ፍርድ ስለሚገልጹ ነው። እስጢፋኖስ አሞጽ 5:25-27ን ሲጠቅስ፤ በእነዚያ ዓመታት ሁሉ አይሁዶች በትክክል ምን ይሠሩ አንደነበረ ገልጾል፤ ይኸውም በውጫዊ ገጽታቸው ያህዌን፤ በልባቸው ግን እንግዶች አማልክትን ያመልኩ እንደነበረ ነው! በሐዋርያት ሥራ 7:42 የቀረበው ጥያቄ አሉታዊ ምላሽ የሚሻ ነው! «በፍጹም! እነዚያን መሥዋዕቶች ለጌታ አላቀረባችሁም!» የሚል ነው።

በዚህ የሃይማኖቶች «ጅምላነት» በሚታይበትና «መቻቻል» በሞላበት ዘመን፤ እግዚአብሔር ለምን የአረማውያንን ሃይማኖቶች እንደጠላና እስራኤላውያን እንዲያጠፋላቸው እንዳዘዛቸው ልንረዳ ይገባል።

በመጀመሪያ ደረጃ፤ እነዚህ ሃይማኖቶች በወሲብ አምልኮአቸውና በሃይማኖታዊ ግልፅነትና አጠቃቀማቸው ጉድ የሚያሰኝ ጸያፍ ተግባር ያከናውኑ ነበር። በተጨማሪም፤ ልምዶቻቸው ለአማልክቶቻቸው ልጆቻቸውን እስኪሠጡ ድረስ የጭካኔ ተግባራት የሚታዩባቸው ነበሩ። ይህ በመሠረቱ የአጋንንት አምልኮ በመሆኑ፤ አይሁዶች ፈሪሃ እግዚአብሔር ለራቀው ሕይወት እንዲዳረጉ በር ከፍቶአል። ሕዝቡ ከእውነተኛው አምላክ ተመልሰው ጣዖት ቢያመልኩ፤ እግዚአብሔርን የሚፈሩ ቅሬታዎች ጠፍተው የአዳኝ የተስፋ ቃል ፍጻሜ ይሆን ነበር።

የእግዚአብሔር ሕግ የተሰጣቸው በአካባቢያቸው ከሚገኝ የአረግውያን ተጽዕኖ እንዲጠብቃቸውና የምድሪቱን በረከት በደስታ ለመዳደስ እንዲያስችላቸው ሲሆን፤ በተጨማሪም ይህ ከሌሎች ተለይተው ቅዱሳን ሕዝብ እንዲሆኑ ያደረጋቸው ሕግ ነበር። እስራኤል የእግዚአብሔርን ሕግ በመተላለፍ ያንን የመለያ ገድግዳ ስታፈርስ፤ የእግዚአብሔርን በረከት በግጣት መቀጣት ነበረባት።

መቅደሳቸውን ንቀዋል (ቁ. 44-50)።

ምስክሮቹ እስጢፋኖስ መቅደሱን ለማፍረስ እንደሚፈልግ በመግለጽ ቢከሱትም፤ ይህ የአይሁድ ሕዝብ የፈጸመው በደል ነበር! ሙሴ የመገናኛውን ድንኳን በማነፁ የእግዚአብሔር ክብር በቸርነት በቅድስተ ቅዱሳኑ ውስጥ አደረ (ዘጸ. 40:34-38)። ሰሎሞንም መቅደስ አነፀና አሁንም የእግዚአብሔር ክብር ደግሞ በዚያ መኖር ጀመረ (1ኛ ነገሥት 8:10-11)። ይህም ሆኖ ዓመታት በጨመሩ ቁጥር የመቅደሱ አምልኮ ወደ ባዶ ሃይማኖታዊ ሥርዓት እያሽቆለቆለ ሄዶ በመጨረሻም በመቅደሱ ውስጥ ጣዖታት ይቀመጡ ጀመር (2ኛ ነገሥት 21:1-9፤ ሕዝ. 8:7-12)። ኤርምያስ ሕዝቡ በመቅደሱ ላይ ያለውን አጉል እምነት እንዲያቆም ያስጠነቀቀ ሲሆን፤ የእግዚአብሔርን መቅደስ የሌቦች ዋሻ እንዳደረጉት ገልጾአል (ኤር. 7:1-16)።

ሕዝቡ የራሳቸው ነቢያት የሚናገሩትን ቢሰሙ ኖሮ፤ ከባቢሎን አስጨናቂ ጥቃት (ሰቆቃው ኤርምያስን ተመልከት) እና ከተማቸውን ብሎም መቅደሳቸውን ከማውደም ይጠበቁ ነበር። ሰሎሞን እግዚአብሔር በሕንፃዎች ውስጥ ያለማናሩን እውነት የተረዳ ሲሆን (1ኛ ነገሥት 8: 27) ነቢዩ ኢሳይያስ አሳቡን ይበልጥ ግልጽ አድርጎታል (ኢሳ. 66:1-2)። ሁሉም ነገር ከአርሱ ስለሚመጣ ለእግዚአብሔር ምንም አንሠራሰትም! ደግሞስ የአጽናፈ- ዓለሙ ፈጣሪ እንዴት በሰው ሠራሽ ሕንፃ ውስጥ ሊወሰን ይችላል? (የሐዋ. 17:24)። አይሁዶች ለመቅደሳቸው የሚያቀርቡት መከላከያ መጽሐፍ ቅዱሳዊ ካለመሆኑም በላይ አስተውሎት የሚታይበት ሙግት አልነበረም።

አምላካቸውንና የእርሱን እውነት ልባቸውን በማደንደን ተቃውመዋል (የሐዋ. 7:51-53)።

ይህ ዋነኛው የእስጢፋኖስ የንግግር ክፍል ሲሆን፤ ባቀረበው የግል ተዛምዶ የአድማጮቹ ልብ ተነካ። በዘመናት ሁሉ፤ እስራኤላውያን ለእግዚአብሔር ለመገዛትና ለእነርሱ የገለጸላቸውን እውነቶች ለመታዘዝ አልፈለጉም ነበር። ጀሮቻቸው እውነትን የማይሰማ፤ ልባቸውም እውነትን የማይቀበል፤ ብሎም አንገታቸው ለእውነት የማይሰግድ ደንጻና ሕዝቦች ነበሩ። ከዚህም የተነሣ፤ የገዛ መሢሐታቸውን ጨምሮ የእግዚአብሔርን ባሪያዎች አሳደዱ፤ ገደሉ።

ሕዝቡ እግዚአብሔርን ከዘመን ዘመን ይገልጽ የነበረውን አዲሱን እውነት ለመቀበል አልፈልጉም ነበር። የእግዚአብሔርን እውነት እንደ ፍሬና

የበለጠ እንደሚያፈራ ዘር እንደመመልከት ሃይማኖታዊ መሪዎቹ እውነቱን «ገንዘው» ምንም አዲስ ነገር ላለመቀበል ወሰኑ። ኢየሱስ ወደ ምድር በመጣ ጊዜ፣ የእግዚአብሔር እውነት ከብዙ ወጎች ጋር ተቀላቅሎ ስለነበረ ሕዝቡ እርሱ የሚናገረውን የእግዚአብሔርን እውነት ለመለየት አልቻሉም ነበር (ማቴ. 15:1-20 ተመልከት)።

4. ሰማዕቱ እስጢፋኖስ (የሐዋ. 7:54-60)።

እንደ እስጢፋኖስ ያሉ መልካምና ለእግዚአብሔር ያደሩ ሰዎች በሃይማኖታዊ አምባገነኖች ሲገደሉ ስታይ፣ በምን ዓይነት ዓለም ውስጥ እንዳለን በማሰብ ትደነቃለህ። ይሁንና፣ ዛሬም በዚህ በሠለጠነው ዘመናችን ተመሳሳይ ችግሮች አሉ፤ በፖለቲካ ወይም በሃይማኖት ስም የሚፈጸሙ አፈናቃዮች፣ ንጹሐን ዜጎችን የሚገድሉ ወይም የሚያቆስሉ የየምብ ጥቃቶችና የግድያ ወንጀሎች ይፈጸማሉ። የሰው ልብ ዛሬም አልተለወጠም፤ የእግዚአብሔር ጸጋ እስካልዳሰሰው ድረስ መቼውንም ሊለወጥ አይችልም።

የእስጢፋኖስ ሞት ያስከተላቸው ውጤቶች ምንድን ናቸው? ለእስጢፋኖስ ሞት ማለት አክሊልን መድፋት ነበር (ራእይ 2:10)። የእግዚአብሔርን ክብርና በመንግሥተ ሰማይ አቀባበል የሚያደርግለትን የእግዚአብሔርን ልጅ እንደቆመ አየ (ሉቃስ 22:69)። ጌታችን ወደ ሰማይ ባረገ ጊዜ ተቀምጦ ነበር (መዝ. (110) 1፣ ማር. 16:19)፤ ይሁንና፣ የመጀመሪያውን ክርስቲያን ሰማዕት ወደ ክብር ተቀበሎ ለማስገባት ተነሣ (ሉቃስ 12:8)። በመጽሐፍ ቅዱስ «የሰው ልጅ» የሚለው ሐረግ ለመጨረሻ ጊዜ የተጠቀሰው በዚህ ጊዜ ነው። ይህ በትክክል መሢሐዊ ማዕረግ ሲሆን (ዳን.7:13-14) እስጢፋኖስ የተጠቀመበት ሁኔታ ኢየሱስ በርግጥ የእስራኤል መሢሕ እንደነበረ በተጨማሪ ይመሰክራል።

እስጢፋኖስ የጌታችንን በሚመስል ሁኔታ መፍረድ ብቻ ሳይሆን፣ በክንፈሩም ላይ የጌታችን ዓይነት ጸሎት ነበረው (የሐዋ. 7:59-60፤ ሉቃ 23:34፣46)። አንድ ጊዜ አንድ ሰው በመንገድ ላይ ሲሰብክ ከአድማጮቹ አንድ ድምፁን ከፍ አድርጎ፣ «ሕዝቡ በሚወግሩት ጊዜ እግዚአብሔር ለምን ለእስጢፋኖስ አንድ ነገር አላደረገም?» ሲል ጮኹ። ሰባዚውም፣ «እግዚአብሔር ለእስጢፋኖስ አንድ ነገር አድርጎለታል። ይኸውም ገዳዮቹን ይቅር ለማለትና ለእነርሱም እንዲጸልይ የሚያስችል ጸጋ መስጠቱ ነው!» ሲል መለሰ። የተግላ መልስ!

ለእስራኤል የእስጢፋኖስ ሞት ኩነኔ ነበር። ይህም ሦስተኛው ግድያቸው ነበር፤ መጥምቁ ዮሐንስ እንዲገደል ተስማምተዋል፤ ኢየሱስ እንዲገደል ጠይቀዋል፤ እንዲሁም በገዛ እጃቸው እስጢፋኖስን እየገደሉት ነበር። ሄሮድስ ዮሐንስን እንዲገድል ሲፈቅዱ አይሁዶች ዮሐንስን በላከው እግዚአብሔር አብ ላይ ኃጢአት ሠርተዋል (ማቴ. 21:28-32)። ዲላጦስ ኢየሱስን እንዲሰቀል ሲጠይቁ በእግዚአብሔር ወልድ ላይ ኃጢአት ሠርተዋል (ማቴ. 21:33-46)። እስጢፋኖስን በድንጋይ ሲወግሩት፣ በሐዋርያት ውስጥና አማካኝነት በሚሠራው መንፈስ ቅዱስ ላይ ኃጢአት ሠርተዋል (የሐዋ. 7:51፤ ማቴ.

10: 1-8)። ኢየሱስ የዚህ ዓይነት ኃጢአት እንደማይሰረይ ገልጾልዎልኝ (ማቴ. 12፥ 31-32)። በ70 ዓ.ም ቲቶና የሮም ወታደሮች የኢየሱሳሌምን ከተማና መቅደሱን ባፈረሱ ጊዜ ፍርዱ በመጨረሻው ተገለጠ።

በኢየሱሳሌም ለነበረች ቤተክርስቲያን የእስጢፋኖስ ሞት ነፃ መለቀቅ ነበር። ከዕለተ በዓለ ጎምሳ ጀምሮ በመጀመሪያ ለአይሁዶች ይመሰክሩ ነበር፤ አሁን ግን መልእክቱን ከኢየሱሳሌም ውጪ ለሰማርያውያን (የሐዋ. 8) እና ለአሕዛብ ይወሰዱ ነበር (የሐዋ. 11፥19-26) ። የጠላት ተቃውሞ ቤተክርስቲያን የአይሁድ «የሃይማኖት ቡድን» እንዳትሆንና የሐዋርያት ሥራ 1፥8ን እና የማቴዎስ 28፥ 18-20ን ተልእኮ እንዲፈጽሙ አበረታታቸዋል።

በመጨረሻም ሳውልን በተመለከተ (የሐዋ. 7፥58) የእስጢፋኖስ ሞት ማለት የኋላ ኋላ ደኅንነት ነበር ከስተቱን ከተውንም ሊዘነጋው አይችልም (22፥17-21)፤ የእስጢፋኖስ መልእክት፤ ጸሎት ብሎም የከበረ ሞቱ ሳውል ከጌታ ጋር ለሚያደርገው ግንኙነት መንፈስ ቅዱስ የተጠቀመባቸው ክስተቶች እንደነበሩ ጥርጥር የለውም (የሐዋ. 9)። እግዚአብሔር ከተውንም የቅዱሳንን ደም አያባክንም። አንድ ቀን ሳውል እስጢፋኖስ የተመለከተውን ተመሳሳይ ክብር ይመለከትና ከእግዚአብሔር ልጅ ፊት ቀረቦ የሚናገረውን ድምፅ ይሰማ ነበር።

ክርስቲያኖች ሲሞቱ፤ «ያንቀላፋሉ» (የሐዋ. 11፥11፤ 1ኛ ተሰ 4፥13)። ሰውነት ሲተኛ መንፈስ ግን በሰማይ ከጌታ ጋር ይሄዳል (የሐዋ. 7፥59፤ ፊልጵ. 1፥23፤ 2ኛ ቆሮ. 5፥6-9፤ ዕብ. 12፥22-23)። ኢየሱስ በሚመለስበት ጊዜ (1ኛ ተሰ. 4፥14)፤ የሞቱትን ሰዎች ነፍሶች ከራሱ ጋር ያመጣቸዋል፤ ሰውነታቸው ከሞት ይነሣና ይከብራል፤ ከዚያም ሰውነትና መንፈስ «ለዘላለም ከጌታ ጋር ለመሆን» በከብር አንድ ይሆናሉ። እኛ ክርስቲያኖች ምንም እንኳ ወዳጆቻችን ሲሞቱ ብናለቅስም (የሐዋ. 8፥2) ተለሳ በማጣት በኃዘን አንቆዝምም፤ ምክንያቱም ስንሞት ወይም ጌታ ሲመለስ እንደምንገናኝ ስለምናውቅ ነው።

እግዚአብሔር ሁላችንም ሰማዕታት እንድንሆን ባይጠራንም፤ ዳሩ ግን «ሕያው መሥዋዕቶች» እንድንሆን ይጠራናል (ሮሜ 12፥1-2)። በአንዳንድ አጋጣሚዎች ለክርስቶስ ከመሞት ይልቅ ለክርስቶስ መኖሩ ሊከብድ ይችላል፤ ይሁንና፤ ለእርሱ እየኖርን ከሆነ፤ ለእርሱ ለመሞት እንዘጋጃለን፤ ይህም እግዚአብሔር እንድናደርገው የሚጠራን ጉዳይ ከሆነ ነው።

በ1948፤ በአውካ ነገድ በደቡብ አሜሪካ የነበረ ሰማዕት ጂም ኤልየት በማስታወሻ ደብተሩ፤ «ጌታ ኢየሱስ ሆይ፤ እኔ የምሻው ረዥም ዕድሜን ሳይሆን፤ እንዳንተው ዓይነቱን የሙላት ሕይወት ነው» ሲል ጽፎ ነበር። ከሁለት ዓመታት በኋላ፤ «እግዚአብሔር እስኪያረጁ ድረስ እኔ በምድር ላይ ላቆያቸው የምፈልጋቸውን ወጣቶች ቢወስድ እንደ እንግዳ ነገር ልቆጥር አይገባኝም። እግዚአብሔር የዘላለሙን መንግሥት በሕዝብ እየሞላው ስለሆነ፤ በሽማግሌዎችና አሮጊቶች ብቻ ልወሰነው አይገባኝም» ሲል ጻፈ።

እንደ እስጢፋኖስ ሁሉ፤ ጂም ኤልየትና አራት ባልደረቦቹ ለመድረስ በሚፈልጓቸው ሰዎች በመገደላቸው በጥር 8/1956 ዓ.ም. «የዘላለሙን መንግሥት» ለመሙላት ተጠሩ። ከዚያ በኋላ በአውካ ነገድ አገር የፈሰሰው የሰማዕታት ደም የቤተ ክርስቲያን ዘር እንደሆነ ፍጻሜው በትክክል ያረጋግጣል። ዛሬ ብዙ የአውካ ሰዎች ክርስቲያኖች ናቸው።

«እስከ ሞት ድረስ የታመንህ ሁን፤ የሕይወትንም አክሊል እሰጥላሁ» (ራእይ 2:10)።

በእንቅስቃሴ ላይ የምትገኝ ቤተ ክርስቲያን

የሐዋርያት ሥራ 8

ቪክቶር ሁኅ፡ «በዓለም ላይ ከሚገኙ ሠራዊት ሁሉ የጠነከረ አንድ ነገር አለ፤ ይኸውም ወቅቱ የደረሰለት አሳብ ነው» ሲሉ ጽፈዋል።

የኢየሱስ ክርስቶስ ወንጌል ከአሳብ እጅግ የላቀ ነው። ወንጌሉ «ለሚያምኑ ሁሉ የእግዚአብሔር ኃይል ለማዳን ነው» (ሮሜ 1:16)። ወንጌሉ የኃጢአትን ግድግዳዎች ለማፈራረስና እስረኞችን ለማስለቀቅ የእግዚአብሔር «ተቀጣጣይ ፈንጂ» ነው። ጊዜው ስለ ደረሰ ቤተ ክርስቲያን በእንቅስቃሴ ላይ ነበረች። «ጨው» በዚህ ጊዜ ጌታ እንዳዘዘው፤ በይሁዳና በሰማርያ ሁሉ ለመድረስ «ከኢየሩሳሌም ጨው ቀማሚ» እየተበተነ ነበር (የሐዋ. 1:8)።

በሐዋርያት ሥራ ምዕራፍ 8 ውስጥ የሚገኙ ክስተቶች በአራት የተለያዩ ሰዎች ዙሪያ ይማከላሉ።

1. ቀናዒ አሳዳጅ - ሳውል (የሐዋ. 8:1-3)።

የሐዋርያት ሥራና መልእክቶች ለሳውል የቀድሞ ሕይወት በቂ መዋቅር ይሰጡናል። እርሱ የኪልቅያ በምትሆን በጦርሴስ የተወለደ (የሐዋ. 22:3)፤ «ከዕብራውያን ዕብራዊ» (2ኛ ቆሮ. 11:22፤ ፊልጵ. 3:5 ተመልከት)፤ «የፈረሳዊ ልጅ» (የሐዋ. 23:6) እና የሮሜ ዜጋ ነበር (16:37፤ 22:25-28)። በኢየሩሳሌም በግግል ያለ (22:3) ተምሮ አጥባቂ ፈረሳዊ ሆነ (26:4-5፤ ፊልጵ. 3:5)። ሕይወቱ በሕግ ሲታይ ነቀፋ አልነበረውም (ፊልጵ. 3:6)። በኢየሩሳሌም በአካሄዱ ለአይሁድ እምነት ታላቅ መሪ ሊሆን የሚችል ከፍተኛ እምነት ከተጣለባቸው ወጣት ፈረሳውያን አንዱ ነበር (ገላ. 1:14)።

ሳውል ለሕግ የነበረው ቅንዓት ቤተ ክርስቲያንን በማሳደድ እጅግ ግልጽ ሆኖ ታይቷል (ገላ. 1:13-14፤ ፊልጵ. 3:6)። አማኞችን ማሳደድ እግዚአብሔርን ለማገልገል አንድ መንገድ እንደሆነ ለሳሰበ በንጹሕ ሕሊና ያደረገው ነበር (2ኛ ጢሞ. 1:3)። የያዘውን ብርሃን ጠብቆ ሲመላለስ እግዚአብሔር ተጨማሪ ብርሃን ላከለትና ያንኑ ብርሃን ታዝዞ ክርስቲያን ሆነ።

ሳውል ቤተ ክርስቲያንን ያሳደደው በምንና በምን መንገዶች ነበር? «ቤተ ክርስቲያንን ያፈርስ ነበር!» በዚህ ስፍራ የተጠቀሰው አንቀጽ የጣለውን ግዳይ የሚሰባብረውን የዱር እንስሳ ይገልጻል። በደማስቆ መንገድ ጌታ በተናገረው ጊዜ ፤ ሳውልን ከአውሬ ጋር አመሳሰሎታል (የሐዋ. 9:5)። ሳውል የተሰማማበት የእስጢፋኖስ መወገር፤ ዓላማውን ለማሳካት የሚሄድበትን የጊዜ ርዝማኔ ይወስናል። ወደ ቤቶችም ሆነ ምክራቦች እየገባ ወንዶችንም ሴቶችንም «እስከ ሞት ድረስ» ያሳድድ ነበር (22:4፤ 22:19)።

ወደ ወጎኒ የጣላቸውና የደበደባቸው ሰዎች ነበሩ (22:19፤ 26:9-11)። በኢየሱስ ክርስቶስ ላይ ያላቸውን እምነት ቢከዱ («ይሰድቡት ዘንድ ግድ አልጓቸው» -26:11፤) በነፃ ሲለቀቁ፤ ካልካዱ ግን ሊገደሉ ይችሉ ነበር።

በኋላ ጳውሎስ ራሱን ያለልክ እንደተቆጣ (26:11)፤ «ተሳዳቢ (ኢየሱስ ክርስቶስን በማዋረድ) እና አሳዳጅ፤ ጨካኝ» አድርጎ ገልጾአል (1ኛጢሞ. 1:13)። ጳውሎስ ለሙሴ ሕግ የነበረው መገዛት ሙሉ ለሙሉ ሕይወቱን የተቆጣጠረበትና ሊያጠፋውም የደረሰበት፤ ታላቅ ሥልጣን የነበረው ሰው ነው። እርሱ ሳያውቅ ባለማመን ሰላደረገ (1ኛ ጢሞ. 1:13) እግዚአብሔርም ምሕረት ሰላደረገለት የዳነ ነው። (1ኛጢሞ. 1:13)። የጦርሴሱ ሳውል ለአሕዛብ ታላቅ ሐዋርያ እንዲሆን በኢየሩሳሌም ሊመረጥ የሚገባው የመጨረሻው ሰው ነው።

2. ታማኝ ሰባኪ - ፊልጶስ (የሐዋ. 8:4-8)።

ነፋስ ለዘር እንደሆነ ሁሉ ስደትም ለቤተ ክርስቲያን እንዲሁ ነው፤ ይኸውም መበተንና የበለጠ መከር ማስገኘቱ ነው። «ተበተኑ» («ዲያስፔሮ» - ቁጥር 1 እና 4) ተብሎ የተተረጎመው ቃል «ዘርን መበተን» ማለት ነው። በኢየሩሳሌም የነበሩ አማኞች የእግዚአብሔር ዘር ሲሆኑ፤ ስደቱም ፍሬ ያፈሩ ዘንድ በአዲስ መሬት ላይ ለመዝራት እግዚአብሔር የተጠቀመበት መሣሪያ ነው (ማቴ. 13:37-38)። አንዳንዶች ይሁዳንና ሰማርያን ሲያዳርሱ (የሐዋ. 1:8 ተመልከት) ሌሎች ደበልጥ ወደ ራቁ ስፍራዎች ተጓዙ (ምዕራፍ 11 ከቁጥር 19 ጀምሮ)።

ሰማርያውያን የአይሁድና የአሕዛብ ቅልቅል ሕዝቦች ነበሩ። ሰማርያውያን ብቅ ያሉት በ732 ዓ.ዓ አሦራውያን አሥሩን ሰሜናዊ ነገዶች በማፍለስ፤ ብዙዎቹን በወሰዱና ከቀሩት አይሁዶች ጋር ጋብቻ የመሠረቱትን ሌሎች ሕዝቦች ወደ አገራቸው ባመጡ ጊዜ ነበር። ሰማርያውያን የራሳቸው የሆነ መቅደስና የክህነት ሥርዓት የነበራቸው ሲሆን፤ ከአይሁዶች ጋር መተባበርን በግልጽ ይቃወሙ ነበር (ዮሐ. 4:9)።

እግዚአብሔር ይህንን ስደት ያመጣው ሕዝቡ እምቢተኛ በመሆኑ ኢየሩሳሌምን እንዲለቅ «ጉልበት»ን መጠቀም ስላስፈለገ ነው ወደሚል መደምደሚያ ለመድረስ የሚያበቃ ምክንያት የለንም። ሳውል አማኞችን «እስከ ውጭ አገር ከተሞች እንኳ ማሳደዱ» (የሐዋ. 26:11) ምስክርነታቸው ከኢየሩሳሌም ውጭ ሳይቀር ፍሬ ያፈራ እንደነበር ያመለክታል። ወይም ደግሞ ሐዋርያት በከተማ ውስጥ በመቀመጣቸው ልንወቅሳቸው አንችልም። ማድረግ የምንችለው ነገር እንኳ ቢኖር ለሚያሳዩት ብርታትና ለሚተጉበት ኃላፊነት ከማመስገን ያለፈ ነገር ሊሆን አይችልም። ቤተ ክርስቲያኒቱን ለማንቀሳቀስ የተወሰኑ ሰዎች እዚያ መኖር ነበረባቸው።

በእስጢፋኖስ ምስክርነትና ሞት ምክንያት የሰደቱ አትኩሮት በይሁዳ ኖረው ከነበሩት አይሁዶች ይልቅ፤ የግሪክ ቋንቋና ባህል መነሻ በነበራቸው አይሁዶች ላይ ሳይሆን አይቀርም። በይሁዳ ኖረው ከነበሩት አይሁዶች

ብዙዎቹ አሁንም አይሁዳዊ አመለካከት ስላልለቀቃቸውና ከመቅደሱ ጋር በጥብቅ የተቆራኙ ስለነበሩ፤ ጳውሎስና ረዳቶቹ ከግሪክ የመጡትን አይሁዶች ለመለየት አይቸገሩም ነበር። ጴጥሮስ ለቆርኔሌዎስ ቤተሰብ የወንጌሉን ቃል እንዲናገር በተላከ ጊዜ ገና የአይሁድን የአመጋገብ ሕግ ይከተል ነበር (ዮሐ. 10፡ 9-16)።

ፊልጶስ በዲቄና እንዲያገለግል ከተመረጠ በኋላ (6፡5)፤ እንደ እስጢፋኖስ በአገልግሎቱ አድጎ ትልቅ ወንጌላዊ ሆነ (ዮሐ. 21፡8 ተመልከት)። እግዚአብሔርም ሐዋርያት እንዳይገቡ በተከለከሉባት ሰማርያ የወንጌሉን አገልግሎት እንዲሰጥ መራው (ማቴ. 10፡5-6)። መጥምቁ ዮሐንስና ኢየሱስ በዚያ አገልግሎት ስለነበር (ዮሐ. 3፡23 እና ምዕ. 4 ከቁጥር 1 ጀምሮ)፤ ፊልጶስ በእግራቸው ተተካ (ዮሐ. 4፡36-38)።

በሐዋርያት ሥራ 8፡4 ለሰብከት የተሰጠው ቃል «ወንጌሉን መስበክ፤ ወንጌሉን ማሰራጨት» የሚል ትርጉም ሲኖረው፤ ነገር ግን በቁጥር 5 ላይ ለሰብከት የተሰጠው ቃል «መጭውን ክስተት በአዋጅ ማስታወቅ» ማለት ነው። ፊልጶስ መልእክቱን ለሰማርያ ሰዎች ለማስተላለፍ እግዚአብሔር የላከው የአዋጅ ቃል ነበር። መልእክተኛውን አልቀበልም ማለት መልእክቱን አለመቀበልና ከአዋጁ በስተጀርባ ባለው ባለ ሥልጣን ማለትም ሁሉን ጅይ በሆነው አምላክ ላይ ማመፅ ነበር። ሰዎች ለእግዚአብሔር መልእክተኛና ለእግዚአብሔር መልእክት የሚሰጡት ምላሽ ከባድ ጉዳይ ነው።

ፊልጶስ የእግዚአብሔርን ቃል ማወጅ ብቻ ሳይሆን፤ ተአምራትን ደግሞ በመፈጸሙ የእግዚአብሔርን ኃይል አሳይቷል። በዋናነት ተአምራት የሚፈጽሙት ሐዋርያት ቢሆኑም (2፡43፤ 5፡12)፤ እስጢፋኖስና ፊልጶስ በእግዚአብሔር ኃይል ምልክቶችና ድንቆችን አድርገዋል (6፡8)። ይሁንና በዚህ ስፍራ ትኩረት የተሰጠው በእግዚአብሔር ቃል ላይ ነው፤ ይኸውም ሰዎች ተአምራት በማየታቸው ለቃሉ ልባቸውን መስጠታቸውና ቃሉን በማመን ደኅንነት ማግኘታቸው ነው። ተአምራት በማየት ብቻ የዳነ ሰው የለም (ዮሐ. 2፡23-25፤ 12፡37-41)።

ታላቅ ሰደት (ዮሐ. 8፡1) እና የወንጌሉ መሰበክ ታላቅ ደስታ አስከተለ! ራሱ በጻፈው ወንጌልና በሐዋርያት ሥራ መጽሐፍ፤ ሉቃስ በደኅንነት ሐሜት ላይ ያተኩራል (ሉቃስ 2፡10፤ 15፡7፤10፤24፤52፤ ዮሐ. 8፡8፤13፤52፤15፡3)። የወንጌሉን መልእክት ሰምተው ያመኑት የሰማርያ ሰዎች ከሥጋዊ ደዌ፤ ከአጋንንታዊ ቁጥጥርና ከሁሉም በላይ ከኃጢአታቸው ነፃ ወጥተዋል። ይህም በመሆኑ፤ ታላቅ ደስታ መገኘቱ የሚያስደንቅ አይሆንም!

ወንጌሉ አሁን ከ«አይሁድ ግዛት» ከፊል አይሁድና ከፊል አሕዛብ ወደሚኖሩበት ሰማርያ ተጉዞአል። እግዚአብሔር በጸጋው በሁለት የተፋቱ ሕዝቦች መካከል ድልድይ በመሥራት አማኞችን በክርስቶስ አንድ አድርጎአቸዋል፤ ከጥቂት ጊዜ በኋላም ድልድዩን ወደ አሕዛብ በማስረዘም እነርሱንም ይጨምር ነበር። ዛሬም እንደ ፊልጶስ «ድልድይ አበጅተው» ወንጌሉን ወዳልደረሰበት ስፍራ በማድረስ ጥንታዊ እና አድልዎአዊ አመለካከቶችን ለመፈታተን የሚደፍሩ ሰዎች ያስፈልጉናል። ዛሬም

እግዚአብሔር የሚሰጠን ተልእኮ፣ «እስከ ምድር ዳርቻ... ወንጌሉን ለፍጥረታት ሁሉ ለበኩ» የሚል ነው።

3. ዘዴኛ አታላይ- አስማተኛው ሲሞን (የሐዋ. 8:9-25)።

እግዚአብሔር እውነተኛ አማኞችን በሚዘራበት ስፍራ ሁሉ፣ ሰይጣንም የራሱን አስመሳዮች መዝራቱ በመጽሐፍ ቅዱስ ውስጥ መሠረታዊ ክስተት ነው (ማቴ. 13:24-30፣ 36-43)። ይህ በመጥምቁ ዮሐንስና በኢየሱስ አገልግሎት ውስጥ የታየ ሲሆን (ማቴ. 3 ከቁጥር 7 ጀምሮ፣ ማቴ. 23:15፣ 33፣ ዮሐ. 8:44)፣ በጳውሎስም አገልግሎት ውስጥ ይከሰት ነበር (የሐዋ. 13 ከቁጥር 6 ጀምሮ፣ 2ኛ ቆሮ. 11:1-4፣ 13-15)። ጠላት እንደ አንበሳ ለመዋጥ ይመጣል፤ ይህም አቀራረብ አላዋጣ ሲለው እንደ እባብ በሆዱ እየተሳበ ለማታለል ብቅ ይላል። በዚህ ጊዜ ሰይጣን በመሣሪያነት የተጠቀመው ሲሞን የተባለውን አስማተኛ ነበር።

በሐዋርያት ሥራ 8:9 እና 11 «ጥንቅላ» ተብሎ የተተረጎመው ቃል «መደነቅ፣ መደንገጥ» ማለት ነው። ከቁጥር 13 «መገረም» ተብሎ ተተርጉሞአል። ሰዎቹ ሲሞን በሚያደርጋቸው ነገሮች በመደነቃቸው የተናገራቸውን ነገሮች አመኑ። ይህንንም ሰው «ታላቅ የእግዚአብሔር ኃይል» አድርገው፡- ይቆጥሩት ነበር። የሲሞን አስማት በሰይጣን ኃይል (2ኛ ተሰ. 2:1-12) ራሱን ከፍ ከፍ ለማድረግ ሲውል የፊልጶስ ተአምራት በእግዚአብሔር ኃይል ክርስቶስን ለማስከበር ያገለግሉ ነበር። የሰማርያ ሰዎች የፊልጶስን መልእክት ሰምተው በኢየሱስ ክርስቶስ በማመን ዳግም ሲወለዱና ሲጠመቁ፣ ሲሞን ተከታዮቹን ያጣ ጀመር።

«ሲሞንም ደግሞ ራሱ አመነ» ማለት ምን ማለት ነው? (የሐዋ. 8:13)። ይህን ጥያቄ ሌላ ጥያቄ በማንሣት ከሁሉም በተሻለ መልኩ ልንመልሰው እንችላለን፤ ይኸውም የ«እምነቱ» መሠረት ምንድን ነው? የሚል ነው። የሲሞን እምነት ፊልጶስ ሲፈጽም ባያቸው ተአምራት ላይ እንጂ፣ በእግዚአብሔር ቃል ላይ አልነበረም፤ እንዲሁም፣ ሲሞን ከኃጢአቱ ንስሐ እንደገባ የሚያመለክት ነገር የለም። በሙሉ ልቡ አለማመኑ ግልጽ ነው (ቁጥር 37)። በመሆኑም፣ የሲሞን እምነት የጌታችንን ተአምራት እንደተመለከቱ የኢየሩሳሌም ሰዎች (ዮሐ. 2:23-25)፣ ወይም እንደ አጋንንት ዓይነት ነው (ያዕ. 2:19)። ሲሞን ከፊልጶስ ጋር መሆኑን ቢቀጥልም፣ ቃሉን ለመስማትና ስለ ኢየሱስ ክርስቶስ ተጨማሪ ትምህርት ለማግኘት ሳይሆን፣ ዳሩ ግን ተአምራቱን ለማየትና ምናልባትም እንዴት እንደተፈጸሙ ለመማር ነው።

የሰማርያ ሰዎች ባመኑ ጊዜ የመንፈስ ቅዱስን ስጦታ እንዳልተቀበሉ መረዳቱ አስፈላጊ ነው። የሁለቱ ሐዋርያት ማለትም ጴጥሮስና ዮሐንስ ከኢየሩሳሌም መጥቶ በአዲሶቹ አማኞች ላይ እጆቻቸውን መጫንና የመንፈስ ቅዱስን ስጦታ ማካፈል አስፈላጊ ነበር። ለምን? ምክንያቱም እግዚአብሔር የሰማርያን አማኞች በኢየሩሳሌም ከምትገኘው የመጀመሪያዬቱ የአይሁድ ቤተ ክርስቲያን ጋር አንድ ሊያደርግ ስለፈለገ ነው። እግዚአብሔር

ለከፍለ ዘመናት የቆየውን ክፍፍልና ግጭት የሚያራምዱትን ሁለት አብያተ ክርስቲያናት አልፈለገም ነበር። ኢየሱስ ለጳጵጦስ «የመንግሥተ ሰማይን መክፈቻዎች» ሰጥቶታል (ማቴ. 16:13-20)፤ ይህም ጳጵጦስ ለሌሎች «የእምነትን በር» የመክፈት ዕድል አለው ማለት ነው። በዕለተ በዓለ ኀምሳ ይህንኑ በር ለአይሁዶች የከፈተ ሲሆን፤ አሁን ደግሞ ለሰማርያውያን ይከፍት ነበር። በኋላ ደግሞ የእምነትን በር ለአሕዛብ ይከፍት ነበር (የሐዋ.10)።

በተጨማሪም፤ የሐዋርያት ሥራ የመጀመሪያዎቹ አሥር ምዕራፎች ከአይሁድ ወደ ሰማርያ ከዚያ ደግሞ ወደ አሕዛብ የሚደረገውን የሽግግር ወቅት እንደሚዘግቡ ልብ በል። ለዛሬው ዘመን የእግዚአብሔር የደኅንነት መንገድ በሐዋርያት ሥራ ምዕራፍ አሥር ተሰጥቷል፤ ይኸውም፤ አንድ ኃጢአተኛ ወንጌሉን በመስማት ያምንና የመንፈስ ቅዱስን ስጦታ እንደሚቀበል፤ ከዚያ በኋላም እንደሚጠመቅ ነው። በጊዜያዊና የሽግግር ወቅት አሠራር ላይ የማነፅ ችግር ስላለው፤ ማንኛውንም የመሠረተ ሃይማኖት ትምህርት ወይም ልምድ በሐዋርያት ሥራ 1-10 በተዘገበው ላይ ብቻ መመሥረቱ አደገኛ ነው። የመንፈስ ቅዱስን ስጦታ ለመቀበል መጠመቅ አለብን የሚሉ ሰዎች (2:38) በሰማርያውያን ላይ የተከሰተውን ነገር የማብራራት ችግር ይጋረጥባቸዋል፤ እንዲሁም፤ የመንፈስ ቅዱስን ስጦታ ለመቀበል እጅ መጫን አለብን የሚሉ ወገኖች የሐዋርያት ሥራ ምዕራፍ 10ን ለማብራራት ይቸገራሉ። ምዕራፍ 10 የማጠቃለያው ሆኖ፤ ከሐዋርያት ሥራ 1-10 የሚገኘውን ክፍል በእግዚአብሔር ዕቅድ ውስጥ እንደሚገኝ ወቅታዊ ክፍለ ጊዜ አድርገህ ከተቀበልህ እነዚህ ችግሮች ይቀራሉ።

የሲሞን የልብ ኃጢአት በሁለት ሐዋርያት አገልግሎት ሙሉ ለሙሉ ተገልጾአል። ሲሞን ተአምራት መፈጸምን ብቻ ሳይሆን የመንፈስ ቅዱስን ስጦታ ለሌሎች የሚያስተላልፍበትንም ኃይል ለማግኘት ፈልጓል፤ ይህንንም ኃይል ለማግኘት ገንዘብ ለመክፈል አላመነታም ነበር! የቤተ ክርስቲያንን ሥልጣናት ወይም ዕድሎች መሸጥንና መግዛትን የሚገልጸው «ሲሞን» የተባለ ቃል የተገኘው ከዚህ ምንባብ ነው።

የሐዋርያት ሥራን መጽሐፍ ስታጠና፤ ብዙውን ጊዜ ወንጌሉ ከገንዘብና «ትላልቅ ንግዶች» ጋር ሲጋጭ ትመለከታለህ። ሐናንያና ሰጴራ ስላመጡት ስጦታ በመዋሸታቸው ሕይወታቸውን አጥተዋል (5:1-11)። ጳውሎስ በፊልጵስዩስ ጠንቋይዋን ሴት ከጥንቆላ ሥራዋ በማፈናቀሉ ወጎኒ ወርዶአል (16:16-24)። በኤፌሶንም ከብረት ቀጥቃጫ ሰውዬ የተነሳ ብጥብጥ ተነስቷል (19:23-41)። የቀድሞዬቱ ቤተ ክርስቲያን ቅድሚያ የሚሰጣቸውን ጉዳዮች በትክክል ታውቅ ነበር፤ ይኸውም የዓለምን ባለጸጎችና ታዋቂ ሰዎች ድጋፍ ከማግኘት ይልቅ ቃሉን መስበክ እንደሚበልጥ ነው።

ጳጵጦስ ለሲሞን የተናገራቸው ቃላት አስማተኛው እንዳልተለወጠ ያመለክታሉ። «ገንዘብህ ከአንተ ጋር ይጥፋ!» የሚለው ስለ አንድ አማኝ የሚከብድ ጠንካራ አባባል ነው። «ከዚህ ነገር ከዚህ ቃል ዕድል ወይም ፈንታ» የሌለው ሲሆን፤ ልቡም በእግዚአብሔር ፊት የቀና አልነበረም።

ለአማኞች ንስሐ መግባቱ አላስፈላጊ ባይባልም (ራእይ 2-3 ተመልከት)፤ ብዙውን ጊዜ ንስሐ የመግባት ትእዛዝ የሚሰጠው ለማያምኑ ሰዎች ነው። በ8:22 «አሳብ» የሚለው ቃል «ሄራ» ማለት ሲሆን፤ ያገለገለውም በመልካም ገጽታው አይደለም። ሲሞን «በመራራ መርዝ» እና «በዓመፅ እስራት» መያዙ ከቶውንም ዳግም እንዳልተወለደ ያመለክታል (ዘዳግ. 29፥18፤ ዕብ. 12፥ 15)።

ሲሞን ለእነዚህ የከበዱ ቃላት የሰጠው ምላሽ በፍጹም የሚያበረታታ አይደለም። ሲሞን ከእግዚአብሔር ጋር ከመታረቅ ይልቅ ከፍርድ በማምለጥ ላይ የበለጠ ትኩረት አድርጓል። ንስሐ እንደገባና የእግዚአብሔርን ይቅርታ እንደፈለገ የሚያመለክት ነገር የለም። የሌሎችን የጸሎት ድጋፍ እየፈለገ ራሱ ግን የማይጸልይ ኃጢአተኛ የእግዚአብሔርን መንግሥት አይወርስም።

ይህ ከስተት አንድ ሰው እንዴት ወደ ደኅንነት ሊጠጋና ገናም ላይለወጥ እንደሚችል ያሳያል። ሲሞን ወንጌሉን ሰዎቶ፤ ተአምራትን አይቶ፤ በኢየሱስ ማመኑን በአፋ መስክሮና ተጠምቆ ሲያበቃ ፤ ከቶውንም ዳግም አልተወለደም ነበር። ይህ ሰው ሰይጣንን ከሚያገለግሉ አስመዛዦች አንዱ ነበር፤ በመሆኑም፤ ጴጥሮስ የልቡን ክፋት ባይገልጽበት ኖሮ ፤ የሰማርያ ማኅበረ-ምእመናን አባል ተደርጎ ይቆጠር ነበር!

ምንም እንኳ ስደቱ አሁንም እንደቀጠለ ቢሆንም፤ ጴጥሮስና ዮሐንስ በብዙ የሰማርያ መንደሮች ወንጌሉን እየሰበኩ ተመለሱ። በዚህ ጊዜ በሰማርያ የምስክርነት በሮች ክፍት ስለነበሩ፤ መልካሙን የምሥራች ለሌሎች ለማካፈል ያንን ዕድል ከመጠቀም አልቦዘኑም።

4. ከልቡ እውነትን ፈላጊ፤ ኢትዮጵያዊ ጃንደረባ (የሐዋ. 8:26-40)።

ፊልጶስ ታማኝ ሰባኪ ብቻ ሳይሆን፤ በግል ምስክርነት ተግባራትም ታዛዥነቱን የሚያሳይ ነበር። እንደ ጌታው ከብዙ ሕዝብ መካከል ወጥቶ ከደኅንነት ርቆ የጠፋውን ኃጢአተኛ ለማገልገል ይፈቅድ ነበር። መልአኩ ለዚህ ኢትዮጵያዊ ጃንደረባ የመጻንን መንገድ ሊነግረው ቢችልም፤ ዳሩ ግን እግዚአብሔር ይህንን ተልእኮ ለመላክት አልሰማቸውም፤ ተልእኮው የተሰጠው ለሕዝቡ ነው። መላክት የእግዚአብሔር ጸጋ በሕይወታቸው አልፎ ስላላዩ፤ የመጻንን ምስክርነት ሊሰጡ አይችሉም።

ዲ.ኤል. ሙዲ አንድ ጊዜ አንዱን ሰውዬ ስለ ነፍሱ መጻን ጠየቁትና፤ «ምን አገባህ?» ሲል መለሰላቸው። እርሳቸውም «አሃ... ያገባኛል እንጂ!» ብለው ሲመልሱለት፤ «እንግዲያውስ አንተ ዲ. ኤል. ሙዲ. መሆን አለብህ!» አላቸው። ወንጌሉን ያለ ፍርሃት እና ያለ ኃፍረት ለሌሎች ማካፈል እያንዳንዱን ክርስቲያን ያገባዋል።

የፊልጶስ ገጠመኝ ለጌታ በሚኖር የግል ምስክርነት ሊያበረታታን ይገባል። በመጀመሪያ፤ እግዚአብሔር ፊልጶስን በትክክለኛው ጊዜ ወደ ትክክለኛው ሰው ልኮታል። ለእኔና ለአንተ የመላክት ትእዛዝ ላይመጣልን ይችላል፤ ይሁንና፤ በመንፈስ የምንመላለስና እግዚአብሔር እንዲመራን

የምንጸልይ ከሆነ፤ በምስክርነታችን የመንፈስ ቅዱስን ምሪት ልናውቅ እንችላለን።

ከቀኑ አሥራ አንድ ሰዓት ካለፈ በኋላ የመጋቢነት አገልግሎቱን ሰፈጽሞ ቤተ ክርስቲያን ያለማቋረጥ የምትመጣ ግን የተለወጠ ሕይወት ያልነበራትን አንዲት ቤት ለማየት አንድ ተጨማሪ ጉብኝት ማድረግ እንዳለብኝ ተሰማኝ። በመጀመሪያ፤ ለቤተሰቧ ምግብ እያዘጋጀች ሊሆን ስለሚችል በዚያ ሰዓት ወደ እርሷ መሄዱ ሞኝነት እንደሆነ አሰብሁ። ይሁንና፤ ወደ ቤቷ በሄድሁ ጊዜ ቀኑን ሁሉ የኃጢአቷ ሸክም ሲያስጨንቃት እንደዋለ ተረዳሁ! በጥቂት ደቂቃዎች ውስጥ፤ ልቧን ለክርስቶስ ሰጠችና ዳግም ተወለደች። የመንፈስ ቅዱስን ምሪት በመታዘዜም እጅግ ደስ ተሰኘሁ!

ይህ የመንግሥት ባለሥልጣን የመጣው ዛሬ ኢትዮጵያ ብለን ከምናውቃት አገር አይደለም፤ አገሩ ከግብፅ በስተደቡብ በምትገኘው በኑቢያ ክፍለ አገር ነበር። ጃንደረባ ስለነበረ፤ ሙሉ የአይሁድነት መብት ባይሰጠውም (ዘዳ. 23:1)፤ «እግዚአብሔርን የሚፈራ» ወይም «የበር አማኝ» የመሆን ፈቃድ ተሰጥቶት ነበር። እግዚአብሔርን ለማምለክ 320 ኪሎ ሜትር ርቀት ያህል ወደ ኢየሩሳሌም እስኪጓዝ ድረስ፤ ለመንፈሳዊ ሕይወቱ የተጨነቀ ነው፤ ይሁንና፤ ልቡ አሁንም አልረካም ነበር።

ይህ ኢትዮጵያዊ ዛሬ ሃይማኖተኛ፤ መጽሐፍ ቅዱስ አንባቢና እውነት ፈላጊዎች ሆነው ዳሩ ግን በኢየሱስ ክርስቶስ ያለውን የሚያድግ እምነት ያላገኙትን በርካታ ሰዎች ይወክላል። እውነተኛች ቢሆኑም ከደኅንነት ርቀው ጠፍተዋል። አንድ ሰው መንገዱን እንዲያሳያቸው ያስፈልጋል።

ፊልጶስ ወደ ሰረገላው ተጠግቶ ሰውየው ከትንቢተ ኢሳይያስ ሲያነብ ሰማ። (በዚያን ዘመን ተማሪዎች ድምፅ አስምቶ የማንበብ ልማድ ነበራቸው።) እግዚአብሔር አስቀድሞ የፊልጶስን ምስክርነት ይቀበል ዘንድ የሰውየውን ልብ አዘጋጅቶ ነበር። የጌታን ምሪት የምንታዘዝ ከሆነ፤ እግዚአብሔር በፊታችን እንደሚሄድና ለምስክርነታችን በር እንደሚከፍትልን እርግጠኞች ልንሆን እንችላለን።

ያነብ የነበረውም መከራ ስለሚቀበል የጌታ አገልጋይ የሚናገረውን የኢሳይያስ 53 ክፍል ነበር። ኢሳይያስ 53፤ የጌታችን የኢየሱስ ክርስቶስን ልደት (ቁጥር 1-2)፤ ሕይወትና አገልግሎት (ቁጥር 3)፤ የምትክነት ሞት (4-9)፤ ብሎም የድል ትንሣኤ ይገልጻል (ቁጥር 10-12)። ኢሳይያስ 53:4 ከ1ኛ ጴጥሮስ 2:24 ጋር፤ ኢሳይያስ 53:7 ከማቴዎስ 20:62-63 ጋር፤ ኢሳይያስ. 53:9፤ ከማቴዎስ 27:57-60 ጋር፤ ኢሳይያስ 53:12 ከሉቃስ 23:34 እና 37 ጋር ሊያያዝ ይገባል።

ኢትዮጵያዊው በቁጥር 7 እና 8 ላይ አተኩሯል፤ ይህም ክፍል ጌታችን ሰብዓዊ መብቶቹን ፈጽሞ በመጣል ለኃጢአተኞች በፈቃዱ መሠዋቱን የሚገልጽ ነው። የእግዚአብሔር መንፈስ ለእግዚአብሔር እውነት አእምሮውን ይከፍትለት ስለ ነበር ፊልጶስ ጥቅሶቹን ሲያብራራለት፤ ኢትዮጵያዊው ወንጌሉን ይረዳ ጀመር። ከደኅንነት ርቆ ለጠፋ ኃጢአተኛ

ደኅንነትን መሻት ብቻ በቂ አይደለም፤ የእግዚአብሔርን የማዳን ዕቅድም ማወቅ አለበት። በመጨረሻው ፍሬ የሚያፈራው ቃሉን የሚረዳው ልብ ነው (ማቴ. 13:23)።

የመተኪያ መሥዋዕት አሳብ ከመጽሐፍ ቅዱስ መጀመሪያ እስከ መጨረሻው የሚገኝ ነው። እግዚአብሔር አዳምንና ሔዋንን ያለብስ ዘንድ እንሰሳ ገድሏል (ዘፍጥ. 3:21)። በይስሐቅም ምትክ አንድ በግ አዘጋጅቷል (ዘፍጥ. 22:13)። በፋሲካ ዕለት፣ ለእስራኤል ሕዝብ ንጹሐን በኅዳር ይሞቱ ነበር (ዘጸ.12)፤ እንዲሁም፣ ጠቅላላው የአይሁድ የሃይማኖት ሥርዓት በደም መርጨት ላይ የተመሠረተ ነው (ዜሌ. 17 በተለይም ቁጥር 11)። ኢየሱስ ክርስቶስ የብሉይ ኪዳን ተምሳሌቶችና የትንቢቶች ፍጻሜ ነው (ዮሐ. 1:29፤ ፊእይ 5)።

«እምነት ከመስማት ነው፤ መስማትም በእግዚአብሔር ቃል ነው» (ሮሜ 10: 17)። ኢትዮጵያዊው በኢየሱስ ክርስቶስ አምኖ ዳግም ተወለደ ! ገጠመኙ እውነተኛ ስለነበር፣ ሰረገላውን አቁሞ ወዲያውኑ ለመጠመቅ ፈለገ። ይህ ሰው «ድብቅ ክርስቲያን» አልነበረም፤ ጌታ ያደረገለትን ሁሉም ሰው እንዲያውቅ ፈለገ።

አማኞች መጠመቅ እንዳለባቸው እንዴት አወቀ? ምናልባት ፊልጶስ በምስክርነቱ ውስጥ ይህንኑ አሳብ ጠቅሶ ይሆናል፤ ወይም ደግሞ በኢየሱሳሌም ቆይታው ሰዎች ሲጠመቁ አይቶ ይሆናል። አሕዛብ ወደ አይሁድነት ሲለወጡ ይጠመቁ እንደ ነበር ግልጽ ነው። በሐዋርያት ሥራ መጽሐፍ ሁሉ፣ ጥምቀት ክርስቲያን ለክርስቶስ የሚገባው ቃል ኪዳንና ምስክርነት አስፈላጊው አካል ነው።

የሐዋርያት ሥራ 8:37 በሁሉም የአዲስ ኪዳን መዛግብት ውስጥ ባይገኝም፣ በዚያ ውስጥ መጽሐፍ ቅዱሳዊ ያልሆነ አሳብ የለም (ሮሜ 10:9-10)። በቀድሞዬ ቤተ ክርስቲያን ዘመን፣ አዳዲሶች አማኞች በኢየሱስ ክርስቶስ ሰላላቸው እምነት ግልጽ ምስክርነት እስካልሰጡ ድረስ አይጠመቁም ነበር። ኢትዮጵያዊው ለፊልጶስ ብቻ ሳይሆን፣ ከሰረገላው አጠገብ ለሚገኙ ተጓዦችም ይናገር እንደነበር ልብ በል። ይህ ሰው የተከበረ ትልቅ ሰው በመሆኑ፣ በዙሪያው የሚገኙ ሰዎች ከፍተኛ ትኩረት ይሰጡት እንደነበር አስተውል።

ፊልጶስ ወደ ሌላ ስፍራ ሄዶ ለማገልገል ሲነጠቅ (ከ 1ኛ ነገሥት 18:12 ጋር አወዳድር)፣ ጃንደረባው «ደስ ብሎት መንገዱን ይሄድ» ነበር (የሐዋ. 8:8 ተመልከት)። እግዚአብሔር ፊልጶስ ለዚህ አዲስ አማኝ አስፈላጊውን የደቀ መዝሙርነት ትምህርት እንዲሰጥ ባይፈቅድለትም፣ ሰውየው ወደ አገሩ በደረሰ ጊዜ ያለጥርጥር ይህንኑ ሳያደርግለት አይቀርም። ምንም እንኳን ጃንደረባ ቢሆንም፣ ኢትዮጵያዊው በእግዚአብሔር ዘንድ ተቀባይነት አግኝቷል! (ኢሳ. 56:3-5 ተመልከት)።

ፊልጶስ ከጋዛ ሠላሳ ሁለት ኪሎ ሜትር ያህል ርቃ ወደምትገኘው ወደ አዛጣን ደረሰ፤ ከዚያም ዘጠና ስድስት ኪሎ ሜትር ያህል ርቀት ወደአላት

ወደ ቂሣርያ ተጓዘ። እንደ ዮሐንስና ጴጥሮስ፤ ፊልጶስም ወደ ቤቱ ሊመለስ በመንገዱ ሲሄድ ለሌሎች ስለ አጻኙ እየተናገረ «በከተማዎች ሁሉ ወንጌልን ይሰብክ ነበር» (ዮሐ. 8፡25)። ከሃያ ዓመታትም በኋላ፤ ፊልጶስ በቂሣርያ ወንጌላዊ ሆኖ እግዚአብሔርን ሲያገለግል እንመለከታለን (21፡ ከቁጥር 8 ጀምሮ)።

በዚህ የሽግግር ወቅት የወንጌሉን ስርጭት ስትመለከት (ዮሐ. 2-10)፤ መንፈስ ቅዱስ ዓለምን ሁሉ እንዴት እንደሚያዳረስ ትገነዘባለህ። በሐዋርያት ሥራ ምዕራፍ 8 ደኅንነት ያገኘው ኢትዮጵያዊ ከካም ነገድ ነበር (ዘፍጥ. 10፡6- «ኩሽ» ኢትዮጵያን ያመለክታል)። በሐዋርያት ሥራ ምዕራፍ 9 አይሁዳዊና ከዚህ የተነሣ የሴም ነገድ የሆነው የጦርሴሱ ሳውል ደኅንነት ያገኛል (ዘፍጥ. 10 ከቁጥር 21 ጀምሮ)። በሐዋርያት ሥራ 10 የያፌት ልጆች የሆኑት አሕዛብ ክርስቶስን ያገኛሉ (ዘፍጥ. 10፡2-5)። ዓለሙ በሴም፤ ካምና ያፌት የተሞላ ሊሆን (ዘፍጥ. 10፡1)፤ እግዚአብሔርም ዓለሙ ሁሉ፤ ትውልዶቻቸው ሁሉ የወንጌሉን ቃል እንዲሰሙ ይፈልጋል (ማር.16፡15፤ ማቴ. 28፡18-20)።

በጥቅምት 1857 ዓ.ም ጁ. ሄድሶ ቴይለር በቻይና አገር በኒንግፖ ከተማ ማገልገል ጀመሩና ሚስተር ናይን ወደ ክርስቶስ አመጡ። ሰውየውም እጅግ ደስ በመሰኘቱ እምነቱን ለሌሎች ለማካፈል ፈለገ።

አንድ ቀን ሚስተር ናይ፤ «በእንግሊዝ አገር መልካሙ የምሥራች ከተሰማ ምን ያህል ጊዜ ሆኖታል?» ሲል ሄድሶን ቴይለርን ጠየቃቸው። ቴይለርም እንግሊዝ ወንጌልን ከሰማች አያሌ ክፍለ ዘመናት እንዳለፉ ገለጹለት።

«አባቴ እውነትን ሲፈልግ ሳያገኝ ሞተ! ለምን ቀደም ብለው አልመጡም ነበር?» ሲል ጠየቃቸው ናይ።

ቴይለር ለዚህ ለሚሰረስር ጥያቄ የሚሰጡት መልስ አልነበራቸውም።

ወንጌሉን ከሰማህ ምን ያህል ጊዜ ሆነ?

በግልህ ምን ያህል ለሌሎች አካፍልሃል?

እግዚአብሔር ሳውልን ያዘው

የሐዋርያት ሥራ 9:1-31

ክርስቲያኖችን በቀዳሚነት ያሳድድ የነበረው የጦርሴሱ ሳውል መለወጥ መንፈስ ቅዱስ በዕለተ በዓለ ጎምሳ ከመጣ በኋላ፤ በቤተ ክርስቲያን ታሪክ ከሁሉም የሚበልጥ ክስተት ሳይሆን አይቀርም። ቀጣዩ ታላቅ ክስተት የአሕዛብ መዳን ሲሆን (የሐዋ. 10)፤ ሳውል (ጳውሎስ) የአሕዛብ ሐዋርያ ይሆን ነበር። ይህም እግዚአብሔር ወንጌሉን ለዓለሙ ሁሉ የግድረስ ዕቅዱን መፈጸም እንደ ቀጠለ ያሳያል።

ቻርልስ እስፐርጆን፡ «ጳውሎስ ታላቅ ሰው ስለነበረ፤ ወደ ደግስቆ ሲሄድ በጣም ረዥም ፈረስ ላይ ተቀምጦ እንደ ነበረ አልጠራጠርም። ይሁንና፤ ይህን ሰው ለመለወጥ ጥቂት ሰኮንዶች ይበቁ ነበር። እግዚአብሔር እንደምን ከመቅጽበት ዝቅ አደረገው!» ብለዋል።

የጦርሴሱ ሳውል የመለወጥ ታሪክ በሐዋርያት ሥራ በምዕራፍ 9፤ 22 እና 26 ውስጥ ምስት ጊዜ ተጠቅሶአል። ከፊታችን ባለው ዘገባ መሠረት፤ ጳውሎስ ሕይወቱን የለወጡ አራት ግንኙነቶች አጋጥመውታል።

1. ከኢየሱስ ክርስቶስ ጋር ተገናኘ (የሐዋ. 9:1-9)።

ሳውልን በመንገዱ ላይ ብትመለከት (ቁጥር 1-2)፤ ቤተ ክርስቲያንን በግሳደዱ እግዚአብሔርን የሚያገለግል የሚመስለውን በጣም ቀናተኛ ሰው ታያለህ። ከመንገዱ ላይ አስቁመህ ለምን ይህንን እንደሚያደርግ ብትጠይቀው፤ የሚከተለውን ዓይነት መልስ ሊሰጥ ይችላል፡-

«የናዝሬት ኢየሱስ እንደሆነ ሞቷል። እንግዲህ ግንም ተንጠልጥሎ የሞተ ሰው ተስፋ የተሰጠው መሢሕ ነው ብዬ እንዳምን ትፈልጋለህ? በሕጋችን መሠረት፤ በእንጩት ላይ ተስቅሎ የሚሞት ሰው ሁሉ ርጉም ነው (ዘጳ. 21:23)። እግዚአብሔር የተረገመውን ሐሰተኛ ነቢይ መሢሕ ያደርገው ይሆን? አያደርገውም! ተከታዮቹ ኢየሱስ ሕያው እንደሆነና በእነርሱም አግካኝነት ተአምራት እየሠራ እንደሆነ ይሰብካሉ። የእነርሱ ኃይል የመጣው ከሰይጣን እንጂ ከእግዚአብሔር አይደለም። ይህ አደገኛ የእምነት ቡድን በመሆኑ፤ ታሪካዊ እምነታችንን ከግጥፋቱ በፊት ላለውግደው አፈልጋለሁ!»

ከትልቅ ትምህርቱ ባሻገር (የሐዋ. 26:24)፤ ሳውል መንፈሳዊ ዕውርነት የተጫነው ሰው ስለነበር (2ኛ ቆሮ 3:12-18)፤ ብሉይ ኪዳን ስለ መሢሔ በትክክል ያስተማረውን አይገነዘብም ነበር። በእግዚአብሔር ጽድቅ ላይ ሳይሆን በራሱ ጽድቅ ላይ በመደገፉ (ፊልጵ. 3:1-10፤ ሮሜ 9:30-10:13)፤ እንደ ብዙዎቹ የአገሩ ሰዎች በመስቀሉ ተሰናክለ (1ኛ ቆሮ. 1:23)። ምክንያቱም እርሱ በራሱ ጽድቅ እንጂ የእግዚአብሔርን አልፈለገም። ዛሬ በራሳቸው ጽድቅ የሚመኩ ብዙ ሰዎች አዳኝ እንደሚያስፈልጋቸው

ባለመረዳታቸው፣ ኃጢአተኛ መሆናቸውን ብትነግራቸው የጥላቻ ስሜት ያድርባቸዋል።

የሳውል ሁኔታ አደገኛ ትንፋሽ ያለው እንስሳ ዓይነት ነበር! (የሐዋ. 8:3 ተመልከት)። እንደ ሌሎቹ ብዙ የሃይማኖት መምህራን ሁሉ፣ መሢሔ ከመምጣቱ በፊት ሕጉ መከበር እንደነበረበት ያምን ነበር! ይሁንና፣ እነዚህ «መናፍቃን» ሕጉን፣ መቅደሱንና የአባቶችን ወግ በመቃወም ይሰብኩ ነበር (6:11-13)። ሳውል በይሁዳ የነበሩትን አብያተ ክርስቲያናት ካፈራረሰ በኋላ (ገላ. 1:23)፣ የኢየሱስ ክርስቶስን ደቀ መዛሙርት ያሳድድ ዘንድ እስከ ደግሰቀ ለመሄድ ከሊቀ ካህኑ ሥልጣን ተቀበለ። ይህም እጅግ የላቀውን የአይሁድ ዠንቅ ሥልጣን ከበሰተ ጀርባው ስለሚይዝ ቀላል ነገር አልነበረም (የሐዋ. 22:5)።

በደግሰቀ ብዙ አይሁዶች ሲኖሩ፣ በከተማዬቱ ከሠላሳ እስከ አርባ የሚደርሱ ምክራቦች እንደነበሩ ይገመታል። በዚያ ቀደም ብሎ አግኞች መኖራቸው ቤተ ክርስቲያኒቱ ወንጌሉን በማሰራጨት ምን ያህል ስኬታማ እንደነበረች ያመለክታል። አንዳንዶች አግኞች ምናልባት በኢየሩሳሌም የነበረውን ስደት ሸሽተው መሄዳቸው ይሆናል! ይህም ሳውል እነዚህን ሰዎች መልሶ ለማምጣት ሥልጣን የፈለገበትን ምክንያት ያስረዳል። ለጥቂት ዓመታት ከይሁዲነት ጋር ባለመለያታቸው አግኞች ገና ከአይሁዶች ምክራቦች ጋር ይተባበሩ ነበር። («ጉባኤ» የሚለው በመጀመሪያው ግሪክ «ምክራብ» ተብሎ የተተረጎመበትን የያዕቆብ 2:2 ክፍል ተመልከት)።

ሳውል ወዲያው ራሱን ከመሬት ላይ ተዘርሮ አገኘው! (የሐዋ. 9:4)። ከመሬትም ላይ የዘረረው የፀሐይ ሙቀት ወይም የሚጥል በሽታ ሳይሆን፣ ከኢየሱስ ክርስቶስ ጋር በግል መገናኘቱ ነበር። በእኩለ ቀን (22:6)፣ ከሰማይ ደግሞ ብርሃን ሲመጣ ከግየቱም በላይ ስሙን የሚጠራውንም ድምፅ ሰግ (22:6-11)። ከእርሱ ጋር የነበሩትም ሰዎች ወደ ምድር ወድቀው ድምፁን ሰምተዋል (26:14)። ይሁንና፣ እነዚህ ሰዎች ከሰማይ የሚናገረውን ድምፅ ሊረዱ አልቻሉም። ጳውሎስ የአንዱን ሰው ስም ሲጠራ እየሰሙና ዳሩ ግን የሚሆነውን ነገር ሳያውቁ ተደናግረው ቆሙ (9:7)።

በዚያን ዕለት የጦርሴሱ ሳውል አንዳንድ አስገራሚ ነገሮችን ተረዳ። በመጀመሪያ ደረጃ፣ እስኪደንቀው ድረስ የናዝሬቱ ኢየሱስን ሕያውነት ተረዳ! በመሠረቱ አግኞቹ ባለማቋረጥ ይህንኑ እውነት እያረጋገጡ ቢናገሩም (2:32፤ 3:15፤ 30-32)፣ ሳውል ግን ምስክርነታቸውን ለመቀበል አልፈለገም ነበር። ኢየሱስ ሕያው ከሆነ፣ ሳውል ስለ ኢየሱስና መልእክቱ የያዘውን አሳብ መለወጥ የግድ ያስፈልገው ነበር። ንስሐ መግባት ነበረበት! ይህም ለአንድ ፈሪሳዊ እጅግ አዳጋች ተግባር ነው።

በተጨማሪም፣ ሳውል የእግዚአብሔር ፍርድ አደጋ የሚያንዣብብበት ከደገነንበት ርቆ የጠፋ ኃጢአተኛ መሆኑን ተረዳ። «አንተ የምታሳድደኝ እኔ ኢየሱስ ነኝ» (የሐዋ. 9:5)። ሳውል መሢሔን እያሳደደ ሳለ እግዚአብሔርን የሚያገለግል ይመስለው ነበር። በኢየሱስ ክርስቶስ ቅድስና ሲመዘኑት የሳውል መልካም ሥራዎችና በሕግ የሆኑ የራስ ጽድቆች እንደ ጉድፍ

ይቆጠሩ ነበር (ፊልጵ. 3:6-8) ኢሳ. 64:6)። እሴቱ ሁሉ ተለወጠ። ኢየሱስ ክርስቶስን በማመኑ አዲስ ፍጥረት ሆነ።

ጌታ ለሳውል የተለየ ሥራ አዘጋጅቶለት ነበር (የሐዋ. 26:16-18)። ከዕብራውያን ዕብራዊ የነበረው ሰው ለአሕዛብ ሐዋርያ ይሆን ነበር፤ አሳዳጁ ሰባኪ ይሆን ነበር፤ ሕግ አጥባቂው ፈሪሳዊ የእግዚአብሔርን ጸጋ በከፍተኛ ደረጃ የሚያውጅ ሰው ይሆን ነበር። እስከ አሁን እውሎስ ከመውጊያ ብረቶች ጋር የሚታገል የዱር እንስሳ ነበር፤ በዚህ ጊዜ ግን በሩት ለሚገኙ ስፍራዎች ወንጌሉን ለመስበክ የክብር ዕቃ፣ የጌታ «መሣሪያ» ሆነ። ምንኛ የሚደንቅ ለውጥ ነው!

ከሠላሳ ዓመታት ያህል በኋላ፣ እውሎስ ጌታ በደማስቆ መንገድ እንደ «ያዘው» በመግለጽ ጽፎአል (ፊልጵ. 3:12)። ሳውል ጌታ በያዘውና ባሰረው ጊዜ ሌሎችን ለመፍታት ተሰማራ። የክርስቶስን ጽድቅ ከማግኘቱ በፊት ሃይማኖቱን ማጣት ነበረበት። ዛሬ ኃጢአተኞች የእግዚአብሔርን ድምፅ በቀጥታ ስለማይሰሙ ወይም የሚያሳውር ሰማያዊ ብርሃን ስለማይመለከቱ፣ የእውሎስ የደኅንነት ገጠመኝ ልዩ ነው። የእውሎስ ገጠመኝ ኢየሱስ ክርስቶስ ሊመለስና ራሱን ሲገልጽላቸው እስራኤላውያን እንዴት እንደሚድኑ የሚያሳይ ምሳሌ ነው (1ኛ ጢሞ. 1:12-16) ዘካ. 12:10፤ ማቴ. 24:ከቁጥር 29 ጀምሮ)። «ከኃጢአተኞች ዋና የነበረው» ሊድን ከቻለ፣ ግንም ሰው ሊድን እንደሚችል በማሳየት የእውሎስ የደኅንነት ሁኔታ ለማንኛውም ከደኅንነት ርቆ ለጠፋ ኃጢአተኛ ማጽናኛ ይሆናል።

ከሳውል ጋር የነበሩ ሰዎች ብርሃኑን እያዩ ጌታን አለማየታቸውና ድምፅ እየሰሙ ቃላቱን አለመስማታቸው ልናጤነው የሚገባ ጉዳይ ነው (የሐዋ. 12:27-29 ተመልከት)። ከሳውል ምስክርነት የተነሣ በኋላ ከእነዚህ ሰዎች ወደ ክርስቶስ የመጣ ይኖር ይሆን? የከበረውን ኢየሱስ ክርስቶስን በትክክል የተመለከተ ሲሆን (1ኛ ቆሮ. 15:7-10)፣ ይህም ለሐዋርያነት ብቃት ሰጥቶታል (1ኛ ቆሮ. 9:1፤ የሐዋ. 1:21-22)።

ኃይለኛው በሬ (9:1) አሁን ከቁጥር ሥር የዋለ በግ ወደመሆን ስለተቀየረ፣ ሰዎች ሳውልን ወደ ከተማ እየመሩ ወሰዱት (የሐዋ. 9:8-9)። ራእዩ የዓይን ብርሃን ስለነሣው መሪው በሰዎች መመራት ነበረበት። መንፈሳዊ ዓይኖቹ ሲከፈቱ ሥጋዊ ዓይኖቹ ታውረው ነበር። እግዚአብሔር ሳውልን በከፍተኛ ደረጃ ዝቅ እያደረገውና ለሐናንያ አገልግሎት እያዘጋጀው ነበር። ለሦስት ቀናት በጽምና በጸሎት ቆየ (ቁጥር 11)፤ በእነዚህም ጊዜያት ውስጥ ያመነውን «መለየት» መጀመሩ አይጠረጠርም። ሕያው በሆነው ክርስቶስ በግመን በጸጋ እንጂ በሕግ አልዳነም ነበር። እግዚአብሔርም ሳውልን በማስተማር በጸጋው ወንጌልና በዘመኑ ሁሉ በተለማመደው የሙሴ ሕግ መካከል የነበረውን ግንኙነት ማሳየት ጀምሮ ነበር።

2. ከሐናንያ ጋር ተገናኘ (የሐዋ. 9:10-19)።

ሐናንያ በኢየሱስ ክርስቶስ የሚያምን ትጉህ አይሁዳዊ ነበር (22:12)። የሳውልን ዝናና አማኞችን ለማሰር ወደ ደማስቆ እንደሚመጣ ያውቅ ነበር። ከኢየሩሳሌም ተነሥቶ ወደ ደማስቆ ለመድረስ አንድ ሳምንት ያህል ይፈጃል፤ ይሁንና፣ ከኢየሩሳሌም ክርስቲያኖች አንዳንዶቹ ከሚያደርስባቸው ስቃይ ለማስጠንቀቅ ወደዚያው ደርሰው ነበር።

በምዕራፍ ዘጠኝ ለእግዚአብሔር ሕዝቦች የተለያዩ ስሞች መሰጠታቸውን መመልከቱ አስፈላጊ ነው፤ እነዚህም ስሞች ደቀ መዛሙርት (ቁጥር 1:10÷19÷25÷26÷36÷38)፣ በዚህ መንገድ ያሉት (ቁጥር 2)፣ ቅዱሳን (ቁጥር 13÷32÷41)፣ የእግዚአብሔርን ስም የሚጠሩ ሁሉ (ቁጥር 14÷21)፣ ብሎም ወንድሞች (ቁጥር 17÷30) የሚሉ ናቸው። «ክርስቲያን» የሚለውን ቃል እጅግ ደጋግመን የምንጠቀም ሲሆን፣ እስከ ጳላ ድረስ ይህ ስም አልተጠቀሰም ነበር (11:26)። «ደቀ መዛሙርት» በሐዋርያት ሥራ በብዙ ቦታዎች የተጠቀሰ ሲሆን፣ በመልእክቶች ውስጥ ግን አይገኝም። በመልእክቶች ውስጥ የእግዚአብሔርን ሕዝቦች ለማመልከት በብዙ ቦታዎች ተጠቅሶ የምናገኘው «ቅዱሳን» የሚለውን ቃል ነው።

ሐናንያ ለእግዚአብሔር ፈቃድ ራሱን ቢያቀርብም፣ ለመታዘዝ ግን አለመፍጠኑ ግልጽ ነው። ሳውል ሌሎችን ከማሳደድ ይልቅ በጸሎት ላይ የመቆየቱ እውነታ ሐናንያን ሊያበረታታው ይገባ ነበር። ቻርልስ እስፐርጆን፣ «ጸሎት መንፈስ ቅዱስ በታደሰ ልብ ውስጥ የሚያስቀምጠው ፊርማ ነው» ብለዋል (ሮሜ 8:9÷14-16)። በዚህ ጊዜ ሳውል በራሱ ከመተማመን ይልቅ በጌታ ለመደገፍ የሚያደርገውን እንዲያሳየው እየተጠባበቀ ነበር። እንዲያውም፣ ሳውል ቀደም ብሎ ሐናንያ (ሐናንያ ማለት «ጌታ ቸር ነው» ማለት ነው።) እርሱን ለማገልገል እንደሚመጣ በራዕይ ተመልክቷል፤ እንግዲህ፣ ሐናንያ እንዴት ጌታን ላይታዘዝ ይችላል ኖሯል?

የሐዋርያት ሥራ 9:15 ለጳውሎስ ሕይወትና አገልግሎት ግሩም ማጠቃለያ ነው። እርሱ እግዚአብሔርን ሳይመርጥ እግዚአብሔር ግን እርሱን ስለመረጠው (1ኛ ጢሞ. 1:14)፣ ሁሉም በጸጋው የተፈጸመ ነው። የእግዚአብሔር ዕቃ በመሆኑ (2ኛ ጢሞ 2:20-21)፣ እግዚአብሔርን በውስጡና በእርሱም አማካኝነት ዓላማዎቹን ለመፈጸም ይሠራ ነበር (ኤፌ. 2:10፤ ፊልጵ. 2:12-13)። ባሪያው ወንጌሉን ለአይሁዶችና ለአሕዛብ፣ ነገሥታትና ተራ ሰዎች ሲያዳርስና ለክርስቶስ ስም መከራን ሲቀበል የእግዚአብሔር ስም ይከበር ነበር። በሐዋርያት ሥራ ወንጌሉ ወደ አሕዛብ ስለ መሄዱ ሲጠቀስ ይህ የመጀመሪያው ነው (የሐዋ. 22:21 እና 26: 17ንም በተጨማሪ ተመልከት)።

ሁኔታውን ከተረዳ በኋላ፣ ሐናንያ ወደ ይሁዳ ቤት በመሄድ በዚያ ይጠብቀው የነበረውን ሳውልን ለማገልገል ጨርሶ አላቅማማም። «ወንድሜ» ብሎ መጥራቱ የዓይኑን ብርሃን ባጣው ፈሪሳዊ ልብ የደስታ ስሜት ሳይፈጥር አይቀርም። ሳውል የሐናንያን ድምፅ መስማት ብቻ ሳይሆን፣ እጆቹም

ሲዳስሱት ተሰምቶታል (ቁጥር 12፥17)። በእግዚአብሔር ኃይል ዓይኖቹ ተከፍተውለት ሊመለከት ይችላል ነበር! በተጨማሪም፤ በመንፈስ ቅዱስ ከተሞላና ከተጠመቀ በኋላ ምግብ በላ።

ሳውል የጌታን ስም በመጥራት ከኃጢአቱ ታጥቦ ነጻ (2፥21፤ ሮሜ 10፥13)። ኬነት ዊስት የሐዋርያት ሥራ 22፥16ን፤ «አስቀድመህ ስሙን ስለጠራህ፤ ተነሥተህ ተጠመቅና ከኃጢአትህ ታጠብ» በማለት ይተረጉመዋል። በግሪኩ ጥሪው የሚያመለክተው የተፈጸመን ተግባር እንጂ በመከናወን ላይ ያለውን ክስተት አይደለም። የጌታን ስም የጠራው ከጥምቀቱ አስቀድሞ ነው።

ሳውል በደማስቆ ከሚገኙ አማኞች ጋር በመቆየቱ ከእነርሱ መማሩ የማይቀር ነው። እንደ ጳውሎስ ያለውን ታላቅ ሐዋርያ ደቀ መዝሙር ማድረግ ምን እንደሚመስል አለብ። በዚህም ጊዜ በእነርሱ ላይ የሚያካሂደው ስደት የማይገባቸው የፍቅር ሰዎች መሆናቸውን ተረዳ፤ እንዲሁም የእግዚአብሔርን ቃል እውነት እንደሚያውቁና ያንኑ ለሌሎች ለማካፈል ብቻ ይፈልጉ እንደ ነበር ተመለከተ።

ይህንን ክፍል ከመደምደማችን በፊት፤ አማኞች ሁሉ ሊማሩአቸው የሚገባቸውን አንዳንድ ተግባራዊ ትምህርቶች በአትኩሮት መመልከት አለብን።

በመጀመሪያ፤ እግዚአብሔር በሰዎች ዘንድ ምን ያህል የማይታወቀውን ቅዱስ ሰው ሊጠቀም ይችላል። የሳውል ደገንነት ባይከሰት፤ ስለ ሐናንያ ምንም ነገር አንሰማም ነበር፤ ሐናንያ በቤተ ክርስቲያን ቀጣይ ሥራ ውስጥ የሚጫወተው አስፈላጊ ሚና ነበረው። እጅግ ከሚታወቁ የእግዚአብሔር አገልጋዮች በስተጀርባ በእነዚህ ሰዎች ላይ ለውጥ ያስከተሉ ብዙም የማይታወቁ ግለሰቦች ይኖራሉ። እግዚአብሔር መዝገቦቹን በትክክል ስለሚጠብቅ፤ እያንዳንዱ አገልጋይ ተገቢውን ሽልማት እንደሚያገኝ ያረጋግጣል። ዋናው የዝና መናኘት ሳይሆን በታማኝነት ማገልገሉ ነው (1ኛ ቆሮ. 4፡1-5)።

በተጨማሪም፤ የሐናንያ ገጠመኝ የእግዚአብሔርን ፈቃድ ለመታዘዝ ከቀውንም መፍራት እንደሌለብን ያስገነዝበናል። ሐናንያ በመጀመሪያ ከእግዚአብሔር ጋር በመከራከር ለምን ወደ ሳውል ዘንድ እንደማይሄድ አንዳንድ ጥሩ ጥሩ ምክንያቶችን አቀረበ። ይሁንና፤ ሁሉም ነገር በእግዚአብሔር ቁጥጥር ሥር በመሆኑ፤ ሐናንያ በእምነት ታዘዘ። እግዚአብሔር በሚያዘበት ጊዜ፤ በሁሉም አቅጣጫ እንደሚሠራና ፍጹም ፈቃዱም ከሁሉም እንደሚሻል ልብ ልንል ይገባል።

ምስተኛው ማበረታቻ የእግዚአብሔር ሥራዎች ሁልጊዜም ሚዛናዊነትን የጠበቁ መሆናቸው ነው። እግዚአብሔር በይሁዳ ቤት ውስጥ የተደረገውን ጸጥታ የሰፈነበት ጉባኤ ከታላቅ የሚታይ ተአምር ጋር ሚዛናዊ አድርጓል። ደማቁ ብርሃን ከሰማይ የመጣው ድምፅ አስደናቂ ተአምራዊ ክስተቶች ሲሆኑ፤ የሐናንያ ወደ ሳውል ዘንድ መሄድ ተራ ነገር ነበር። የእግዚአብሔር

ክንድ ሳውልን «ከፍ ካለው ፈረስ» ጎትታ ስታወርድ፤ የሰው እጅ ለሳውል እጅግ የሚያስፈልገውን ነገር እንድታደርግ የእግዚአብሔር ፈቃድ ሆኗል። እግዚአብሔር ከሰማይ ሆኖ ተናግሯል፤ ይሁንና፤ ለሳውል መልእክቱን ባስተላለፈው ታዛዥ አገልጋዩ አማካኝነትም ደግሞ ተናግሯል። ስለሆነም፤ «ተራዎቹ» ከስተቶች የላቁትን ነገሮች ያህል የተአምሩ አካላት ነበሩ።

በመጨረሻም፤ የአንድን ሰው ወደ ክርስቶስ መምጣት አነስተኛ ዋጋ ሊሰጠው አይገባም። ጴጥሮስ በኢየሩሳሌም በጂህ ለሚቆጠሩ ሰዎች አገልግሎት ሲሰጥ፤ ፊልጶስ ደግሞ በሰማርያውያን መካከል ታላቅ መከር ይሰበስብ ነበር፤ ይሁንና፤ ሐናንያ ወደ አንድ ሰው ተላከ። ሰውየው ግን እንዴት ያለ ሰው ነበር! የጦርሴሱ ሳውል ሐዋርያው ጳውሎስ ሆኖ በመለወጡ ሕይወቱና አገልግሎቱ ከዚያን ጊዜ ጀምሮ ሰዎችንና የሕዝብ ቡድኖችን ቀይሯል። ዓለማዊ የታሪክ ጸሐፊዎችም እንኳ ጳውሎስ ከዓለም ታሪክ ዋነኛ ተዋንያን አንዱ እንደነበረ ይመሰክራሉ።

በሚያዝያ 21፤1855 ዓ.ም. ኤድዋርድ ኪምበል ከሰንበት ትምህርት ተማሪዎቻቸው አንዱን ወደ ክርስቶስ መለሱት። እኚህ ሰው ዲዋይት ኤል. ሙዲ አንድ ቀን በዓለም ታላቅ ወንጌላዊ እንደሚሆኑ አያውቁም ነበር። እግዚአብሔር ብዙም በማይታወቀው የኖርማን ቢሄሪስን የመጽሐፍ ቅዱስ ጉባኤ አማካኝነት ቲዋዶር ኤፕን ወደ ክርስቶስ አመጣ፤ ከዚያም እግዚአብሔር ቲዋዶር ኤፕን በዓለም ዙሪያ በራዲዮ ለሚከናወነው የመጽሐፍ ቅዱስ አገልግሎት የጀርባ አጥንት ሆነው እንዲያገለግሉ ተጠቀመባቸው። የእኛ ተግባር ወንዶችንና ሴቶችን ወደ ክርስቶስ ማምጣት ሲሆን፤ የእግዚአብሔር ተግባር እነዚህን ሰዎች ለከብሩ መጠቀም ነው፤ ለእግዚአብሔር ሁሉም ሰው አስፈላጊ ነው።

3. ተቃውሞ አጋጠመው (የሐዋ. 9፡20-25)።

ወዲያው ሳውል በድፍረት ኢየሱስ የእግዚአብሔር ልጅ እንደሆነ በመግለጽ ያሳድድ የነበረውን ክርስቶስን ይሰብክ ጀመር። በሐዋርያት ሥራ ይህ የእግዚአብሔር ልጅ የሚለው ስም የተጠቀሰው በዚህ ስፍራ ብቻ ሲሆን፤ ጳውሎስ ግን በመልእክቶቹ ውስጥ ቢያንስ 15 ጊዜያት ያህል ተጠቅሞበታል። ይህ በጳውሎስ አገልግሎት ከፍተኛ አትኩሮት የተሰጠው ጉዳይ ነበር። በሳውል ሕይወት የተፈጸመው አስደናቂ ለውጥ በደማስቆ ለነበሩ አይሁዶች አስገራሚ ነበር። እያንዳንዱ አዲስ አማኝ ለክርስቶስ የሚሰጠውን ምስክርነት ካለበት ስፍራ መጀመር ስላለበት ጳውሎስ አገልግሎቱን ከደማስቆ ጀመረ (የሐዋ. 26፡20)።

ሳውል ወደ ዓረብ አገር የሄደው በዚህ ጊዜ ሳይሆን አይቀርም (ገላ. 1፡17)። ሐኪሙ ሉቃስ ይህንን በዘገባው ውስጥ አካትቶ ቢሆን ኖሮ፤ በሐዋርያት ሥራ 9፡21 እና 22 መካከል ይመዘግባው ነበር። በዓረብ አገር ምን ያህል ጊዜ እንዳሳለፈ ባናውቅም፤ ከሦስት ዓመታት በኋላ ሳውል ወደ ኢየሩሳሌም እንደ ተመለሰ እናውቃለን (ገላ. 1፡18)።

ወደ ዓረብ አገር የሄደው ለምን ነበር? ምናልባት እግዚአብሔር ቃሉን ያስተምረው ዘንድ ሳውል ብቻውን እንዲሆን ፈልጎ ይሆናል። እንደ ኢየሱስ ክርስቶስ ሐዋርያ ሆኖ የተሳካ አገልግሎት ከመስጠቱ በፊት፣ በሳውል አእምሮ ግልጽ ሊሆኑ የሚገባቸው አባባች መጉላላታቸው አይቀርም። ሳውል በሲና ተራራ አጠገብ ወደሚገኝ ስፍራ ከሄደ (ገላ. 4:25)፣ ለእንዲህ ዓይነት መንገድ ከፍተኛ ብርታትና ጥንካሬ ያስፈልግ ነበር። ምናልባትም በዚህ ጊዜ ይሆናል የወንበዴዎችና የበረሃ ፍርሃት ያጋጠመው (2ኛ ቆሮ. 11:26)። ወደ ደማስቆ በተመለሰ ጊዜ የታወቀ ሰው በመሆኑ በዓረብ አገር ሳለ የወንጌል አገልግሎት ሳይሰጥም አይቀርም።

ለሰዚህ የዓረብ አገር ጉዞ አስፈላጊው ነገር ሳውል «ከሥጋና ከደም ጋር እንዳልተጣከረ» እና ዳሩ ግን መልእክቱንና ሥልጣኑን በቀጥታ ከእግዚአብሔር እጅ እንደ ተቀበለ ነው (ገላ. 1:10-24 ተመልከት)። ከተለወጠ ሦስት ዓመታት እስኪሞላው ድረስ በኢየሱሴም ከሚኖሩ ሐዋርያት ጋር ስላልተገናኘ፣ ከእነርሱ ምንም ነገር አልተቀበለም ነበር።

ሳውል ወደ ደማስቆ ሲመለስ፣ ከፍተኛ የምስክርነት አገልግሎት ይሰጥ ጀመር! አይሁዶች ግን ዝም ሊያሰኙት እርሱን ለመግደል ሞከሩ። በዚህ ጊዜ ከማደን ይልቅ መታደን ምን እንደሆነ ይገባው ነበር። ይህ ለክርስቶስ መከራ ለሚቀበልባቸው «ታላላቅ ነገሮች» መግቢያ ብቻ ነበር (የሐዋ. 9:16)። ለጳውሎስ ወደ ደማስቆ ከተማ እንደ ዓይነ ሰውር በሰው እየተመሩ መግባትና ከዚያም እንደ ተራ ወንጀለኛ መባረር ምንኛ የሚያዋርድ ነገር ነበር! (2ኛ ቆሮ. 11:32-33)።

በሕይወት ዘመኑ ሁሉ፣ ታላቁ ሐዋርያ በአይሁዶችም ሆነ በአሕዛብ ሲጠላ፣ ሲታደንና ሜራ ሲካሄድበት ኖሯል («በወገኔ በኩል ፍርሃት፣ በአሕዛብ በኩል ፍርሃት») - 2ኛ ቆሮ. 11:26)። የሐዋርያትን ሥራ መጽሐፍ በምታነብበት ጊዜ፣ ስደቱና ተቃውሞው እንዴት እየጨመረ እንደሄደ ትመለከታለህ! በመጨረሻም ሐዋርያው በሮም ወኅኒ ቤት ታኅረ (13:45፣50፣14:19፣17:5፣13፣18:12፣20:3፣19፣21:10-11፣ ከ27 ጀምሮ)። ይሁንና፣ ጳውሎስ ለክርስቶስ ስም መከራ መቀበልን እንደ መታደል ቆጥሮአል! እኛም ይህንኑ ልናደርግ ይገባል። «በእውነትም በክርስቶስ ኢየሱስ እግዚአብሔርን እየመሰሉ ሊኖሩ የሚወዱ ሁሉ ይሰደዳሉ» (2ኛ ጢሞ. 3:12)።

4. ከኢየሱሴም አማኞች ጋር ተገናኘ (የሐዋ. 9: 26-31)።

ጳውሎስ ከኢየሱሴም ቤተ ክርስቲያን ጋር ሁለት የገጠመኝ ደረጃዎች ነበሩት።

1) ሳውል ተቀባይነት አጣ (ቁጥር 26)። በመጀመሪያ በኢየሱሴም የሚገኙ አማኞች ፈርተውት ነበር። ሳውል ከኅብረታቸው ጋር ለመቀላቀል የማያቋርጥ ጥረት ቢያደርግም፣ ሊቀበሉት አልቻሉም ነበር። በአንድ በኩል ሳውልን ይፈሩት ስለነበር፣ ምናልባት አዲሱ የወዳጅነት አቀራረቡ በቀላሉ

ለማሰር እንዲችል ኅብረታቸው ውስጥ መግባት እንደሆነ አስበው ይሆናል። ከሞት የተነሣውን እዳኝ የተመለከተ ሐዋርያ መሆኑ ይቅርና የኢየሱስ ክርስቶስ ደቀ መዝሙር እንደሆነ እንኳ አያምኑም ነበር።

የደማስቆ ቅዱሳን በኢየሩሳሌም ለነበረች ቤተ ክርስቲያን ሳውል እንደተለወጠና አሁን ቃሉን በመስበክ ላይ እንደሚገኝ የሚገልጽ መልእክት ለላስተላለፉ፡ የእነዚህ ወገኖች አመለካከት እንግዳ ይመስለናል። ምናልባትም የሳውል ለሦስት ዓመታት «መሰወር» ለምስክርነቱ ጥርጣሬ አሳድሮባቸው ይሆናል። ሳውል ይህን ያህል ጊዜ የት ነበር? ምን ያደርግ ነበር? ከኢየሩሳሌም ቤተ ክርስቲያን ሽማግሌዎች ጋር ሳይገናኝ እንደዚህ ለረዥም ጊዜያት የቆየው ለምንድን ነው? በኢየሱስ ክርስቶስ ሳይመረጥ ራሱን ሐዋርያ ብሎ የሚጠራበት ምን መብት አለው? እነዚህና ሌሎች የጥርጣሬና የፍርሃት ድባብ ለመፍጠር እገዛ ያደረጉ ምላሽ ያላገኙ ጥያቄዎች ነበሩ።

2) ሳውል ተቀባይነት አገኘ (ቁጥር 28-29)። የኢየሩሳሌም ቤተ ክርስቲያን ሳውልን እንድትቀበል የረዳው በርናባስ ነበር። «የመጽናናት ልጅ» የተባለውን ዮሴፍ በሐዋርያት ሥራ 4:36-37 ያገኘው ሲሆን፤ ለወደፊትም በጥናታችን እየገፋን ስንሄድ እናገኘዋለን። በርናባስ ሳውልን ወደ ቤተ ክርስቲያን መሪዎች አቅርቦ አማኝና የተመረጠ ሐዋርያ እንደሆነ ገለጸላቸው። በርግጥም ሳውል ከሞት የተነሣውን ክርስቶስን አይቶ ነበር (1ኛ ቆሮ. 9:1)። በርናባስ ለምን ከሳውል ጋር እንደ ተወዳጅ ሰው ምክንያት ማቅረብ አይቻልም። ይህ የተፈጥሮው ጉዳይ ነው፤ በርናባስ ሌሎችን የሚያጽናና ሰው ነበር።

በሐዋርያት ሥራ 9:27 እና ገላትያ 1:18-19 መካከል የአሳብ ግጭት የሚታይ ይመስላል። ሳውል የተገናኘው ከጴጥሮስ ጋር ብቻ ከሆነ፤ በርናባስ እንዴት ሳውልን ከሐዋርያት (ብዙ ቁጥር) ጋር ሊያስተዋውቅ ይችላል? ሐኪሙ ሉቃስ «ሐዋርያ» የሚለውን ቃል በሰፊ መልኩ «መንፈሳዊ መሪ» ለማለት እየተገለገለበት ነበር። ገላትያ 1:19 የጌታ ወንድም የሆነውን ያዕቆብን ሐዋርያ ሲል፤ በርናባስም በሐዋርያት ሥራ 14:4 እና 14 ላይ ሐዋርያ ተብሏል። ጳውሎስ አንዳንድ ጊዜ በመልእክቶቹ ልዩ መልእክተኛ ወይም የቤተ ክርስቲያን ወኪል ለማመልከት ሐዋርያ የሚለውን ቃል ተጠቅሞአል (2ኛ ቆሮ. 8:23፤ ፊልጵ. 2:25፤ ሮሜ 16:7 በመጀመሪያው የግሪክ ጽሑፍ)። ስለሆነም፤ ሳውል የተገናኘው ከኢየሩሳሌም ቤተ ክርስቲያን መሪዎች ጋር በመሆኑ፤ ምንም ዓይነት የአሳብ ግጭት አይታይም።

ሳውል በግሪክ ቋንቋ ለሚናገሩ አይሁዶች ሊመሰክር ሞከረ፤ እነዚህም ለእስጢፋኖስ መሞት ቅስቀሳ ያደረጉ የግሪክ ባሕልና ቋንቋ ተገልጋዮች ነበሩ (የሐዋ. 6:9-15)። ሳውል በጠርሴስ ተወልዶ በማደጉ እንደ እነርሱ ዓይነት ሰው ነበር፤ ስለሆነም፤ እስጢፋኖስ ጀምሮት የነበረውን ተልእኮ ማሳካት የእርሱ ኃላፊነት እንደሆነ ሳይሰማው አይቀርም (22:20)። የግሪክ ቋንቋ ተናጋሪ አይሁዶች የዚህ ዓይነቱን ምስክርነት ስለማይፈልጉ፤ ሊገድሉት አሜሩበት።

በዚህ ነጥብ ላይ የሐዋርያት ሥራ 22:17-21ን ማንበብ አለብን። እግዚአብሔር ለሳውል በመቅደስ ውስጥ በመናገር፣ መልእክቱን ለአሕዛብ የማድረስ ተልእኮውን አስገንዝበው (9:15)። የእግዚአብሔርን ትእዛዝ አስቸኳይነት ልብ በል! «ፍጠን፣ ከኢየሩሳሌም ቶሎ ውጣ፣ ስለ እኔ የምትመለከረውን አይቀበሉምና» (የሐዋ. 22:18)። ሳውል ይህንን መልእክት ለቤተ ክርስቲያን መሪዎች አካፈላቸውና ወደ ዝግ ከተማው ወደ ጦርሴስ እንዲመለስ ረዳት። ሳውል ስለ ራእዩ ያቀረበውን ምስክርነት የማመናቸው እውነታ እንደሚያሳየው፣ በቤተ ክርስቲያን ሙሉ ተቀባይነት አግኝቷል ማለት ነው።

ከእንግዲህ፣ እስከ የሐዋርያት ሥራ 11:25 ድረስ ሳውልን አናገኘውም፤ በዚህም ስፍራ አብረው ወደሚያገለግሉበት ወደ አንጾኪያ ቤተ ክርስቲያን የሚያመጣው በርናባስ ነው። ይህም ሳውል ኢየሩሳሌምን ከለቀቀ ከሰባት ዓመታት፣ ከተለወጠ ከአሥር ዓመታት በኋላ የሚሆን ነው። ሳውል በዚያው የሮም ግዛት ክፍል ለሚገኙ አሕዛብ ወንጌሉን ለማድረስ ጦርሴስን መነሻው አድርጎ እንደተጠቀመ ለማመን በቂ ምክንያት አለን። በሶርያና ኪልቅያ አካባቢዎች በማገልገል (ገላ. 1:21) በዚያ አብያተ ክርስቲያናትን መስራቱ (የሐዋ. 15:41)። አንዳንድ የመጽሐፍ ቅዱስ ምሑራን የገላትያ አብያተ ክርስቲያናት በዚህ ጊዜ እንደተመሠረቱ ያምናሉ።

በ2ኛ ቆሮንቶስ 11:24-26 ከተዘረዘሩ መከራዎች አንዳንዶቹ በዚህ ጊዜ ሳይፈጸሙ አይቀሩም። በሐዋርያት ሥራ (16:22) አንድ የሮም ግርፋት ብቻ የተመዘገበ ሲሆን፣ ሁለቱ አልተዘረዘሩም። በተመሳሳይ ሁኔታ፣ አምስት የአይሁድ ግርፋቶች በሐዋርያት ሥራም ሆነ በመልክቶች ውስጥ አልተጠቀሱም። ሉቃስ አንድ ጊዜ መርከብ እንደ ተሰበረ ሲገልጽ (የሐዋ. 27)፣ ሌሎች አልተመዘገቡም። በእነዚያ ዓመታት ሐዋርያው ዕረፍት ላይ እንደነበረ የሚያስብ ሰው ተሳስቷል።

የሐዋርያት ሥራ 9:31 ሉቃስ ብዙውን ጊዜ በመጽሐፉ ውስጥ የሚጨምረው ማጠቃለያ ነው (2:46-47፤ 4:4፤ 32፤ 5:12-14)። መልካዓ ምድራዊ አቀማመጦች በሐዋርያት ሥራ 1:8 ከተሰጡት ጋር እንደሚመሳሰሉ ልብ በል። ሉቃስ መልእክቱ ጌታ እንዳዘዘው ይሰራጭ እንደነበር ይገልጻል። ከጥቂት ጊዜ በኋላ ማዕከሉ ኢየሩሳሌም መሆኑ ቀርቶ አንጾኪያ፣ ዋና መሪ ጴጥሮስ ሳይሆን ጳውሎስ ይሆን ነበር፤ ወንጌሉም ወደ ምድር ዳርቻ ይዳረስ ነበር።

ይህ ለአብያተ ክርስቲያናት የሰላም ጊዜ ነበር፤ ይሁንና፣ መንፈሳዊም ሆነ የቁጥር ዕድገት ሰላሳዩ ይህ በራስ የመርካት ጊዜ አልነበረም። ጊዜውን ቀጣዩ አውሎ ንፋስ ከመነሣቱ በፊት፣ መርከቦቻቸውን ለመጠጋገንና ለማጠናከር ተጠቀሙ። የእምነት በር ለአይሁዶች (የሐዋ. 2) እና ለሰማርያውያን (የሐዋ. 8) የተከፈተ ሲሆን፣ ለአሕዛብም ብዙ ሳይቆይ ይከፈት ነበር (የሐዋ. 10)። አሁን ትዕይንቱን የጀመረው ሳውል ለጊዜው ሲቆም፣ ጴጥሮስ ይመለሳል። ከዚያም በኋላ ጴጥሮስ እንቅስቃሴውን ያቆማል። (በሐዋርያት ሥራ 15

ከሚገኘው ጥቂት መግለጫ በቀር)፤ በመጨረሻ ጳውሎስ የሐዋርያት ሥራን መጽሐፍ ቀሪ ገጾች ይሞላል።

እግዚአብሔር ሠራተኞቹን ቢለውጥም፣ ሥራው ግን ይቀጥላል።

እኔና አንተ ዛሬ የዚያ ሥራ አካል ለመሆን ታድለናል!

የጴጥሮስ ተአምራዊ አገልግሎት

የሐዋርያት ሥራ 9:32-10:48

እግዚአብሔር ሊፈጽምልን የሚችለው ከሁሉም የላቀው ተአምር ምንድነው? እንዳንዶች የሥጋ ፈውስ ከሁሉም እንደሚበልጥ ሲናገሩ፣ ሌሎች ከሙታን መነሣት እንደሚልቅ ሊያስቡ ይችላሉ። ይሁንና፣ ከሁሉም የሚልቀው ተአምር ከደጎንነት ርቆ የጠፋ ኃጢአተኛ ወደ ሕይወት መምጣቱ እንደሆነ አስባለሁ። ለምን? ምክንያቱም ደጎንነት ከሁሉም የላቀ ዋጋ የተከፈለበት፣ ከሁሉም የላቁትን ውጤቶች የሚያስከትልና ለእግዚአብሔርም ከሁሉ የላቀ ክብር የሚያስገኝ በመሆኑ ነው።

በዚህ ክፍል ጴጥሮስ ሦስቱንም ተአምራት ሲፈጽም እንመለከታለን፤ ኤንያን ሲፈውስ፣ ዶርቃን ከሞት ያስነሣታል፤ ለቆርኔሌዎስና ለቤተሰቦቹም የደጎንነትን ወንጌል ይሰበካል።

1. ታላቅ ተአምር - የሥጋ ፈውስ (የሐዋ. 9:32-35)።

ሐዋርያው ጴጥሮስ በልዳ ቅዱሳንን በመጎብኘት ላይ ራሱን ባገኘበት ወቅት፣ ከስፍራ ስፍራ እየተዘዋወረ በማገልገል ላይ ነበር (8:25)፤ ልዳ ከኢየሩሳሌም አርባ ኪሎ ሜትር ያህል ርቃ የምትገኝ የአሕዛብ ከተማ ነበረች። አካባቢው በመጀመሪያ በዕለተ በዓለ ጎምሳ ደጎንነትን ባገኘ ሰዎች፣ ወይም ምናልባትም በታላቁ ሰደት ወቅት ርቀው በተበተኑ ጠንካራ አማኞች አማካኝነት የወንጌል መልእክት ሳይደርሰው አይቀርም። ወንጌላዊው ፊልጶስም በዚያ እንዳገለገለ ጥርጥር የለውም (8:40)።

ስለ ኤንያ ብዙ ነገር አናውቅም። ዕድሜው ምን ያህል ይሆናል? በኢየሱስ ክርስቶስ አምና ነበር? አይሁዳዊ ነው ወይስ የአሕዛብ ወገን? ሐኪሙ ሉቃስ የሚነግረን ነገር ቢኖር ለስምንት ዓመታት በአልጋ ላይ ተኝቶ እንደነበር ነው፤ ይህም ማለት ሽባና ምስኪን ነው ማለት ነው። ለራሱና ለሌሎችም ሽክም ሲሆን፣ ወደፊት ይድናል የሚል ተስፋ አልነበረም።

የጴጥሮስ የመጀመሪያው ተአምር ሽባ የነበረውን ሰው መፈወስ ሲሆን (የሐዋ. 3)፣ አሁን ደግሞ ይኸው ተአምር ይደገማል። የሐዋርያት ሥራን መጽሐፍ ስታነብ፣ በጳውሎስና ጴጥሮስ አገልግሎቶች ውስጥ ተመሳሳይ ነገሮች ሲከሰቱ ትመለከታለህ። ሁለቱም ሽባዎችን ፈውሰዋል፤ ሁለቱም በወጎኒ ቤት ውስጥ የተጣሉ ሲሆን፣ ዳሩ ግን በተአምር ከዚያ ወጥተዋል። ሁለቱም እንደ አግልክት የተቆጠሩ ሲሆን (10:25-26፤ 14:8-18)፣ ሁለቱም በባለ ሥልጣናት ፊት ድፍረት የተሞላበት ምስክርነት ሰጥተዋል። ሁለቱም ሐሰተኛ ነቢያትን ማጋለጥ ነበረባቸው (8:9-24፤ 13:6-12)። የሐዋርያትን ሥራ የሚያነብ ሰው፣ «እኔ የጳውሎስ ነኝ!» ወይም «እኔ የጴጥሮስ ነኝ!»

ሊል አይቸልም (1ኛ ቆሮ. 1:12)፡ «ሁሉን በሁሉ የሚያደርግ እግዚአብሔር ግን አንድ ነው» (1ኛ ቆሮ. 12:6)።

ከሞት የተነሣው ክርስቶስ በሰሙ ሥልጣን ለኤንያ ፍጹም ጤና ሰጠው (3:6፣ 16፣ 4:10 ተመልከት)። ፊውሱ ቅጽበታዊ በመሆኑ፣ ሰውየው ወዲያው ተነሥቶ አልጋውን አንጥፏል። በመሆኑም ሰውየው የሚንቀሳቀስ ተአምር ሊሆን በቅቷል! የሐዋርያት ሥራ 9:35 የሚናገረው በልዳና በሰሮና የሚኖሩ ሰዎች ሁሉ እንደዳኑ ሳይሆን፣ ከኤንያ ጋር ግንኙነት የነበራቸው ሁሉ እንደዳኑ ነው። የእርሱ ቆሞ መሄድ ብቻ ኢየሱስ ሕያው እንደሆነ ሊያሳምናቸውና በእርሱ እንዲያምኑ ሊገፋፋቸው ችሏል (ተመሳሳይ ገጠመኝ ዮሐ. 12:10-11 ተመልከት)።

ምንም እንኳ ኤንያን መፈወሱ ታላቅና ጠቃሚ ተአምር ቢሆንም፣ ጴጥሮስ በልዳ ከዚህም የበለጠ ተአምር እንዳደረገ እርግጠኛ ልትሆን ትችላለህ። ወንጌሉን በማዳረስ፣ አማኞችን በማስተማርና በማበረታታት ያገለገለ ሲሆን፣ ቤተ ክርስቲያኒቱን በእምነት እንድትጸና አድርጓል። ኢየሱስ ጴጥሮስ በጎቹን እንዲያሰማራ የላከው ሲሆን (ዮሐ. 21:15-17)፣ ጴጥሮስም ያንኑ ተልእኮ ለማሳካት ታማኝ ነበር።

2. ታላቅ ተአምር - ሙትን ማስነሣት (ዮሐዋ. 9:36-43)።

ዛሬ ጃፋ የምትባለው ኢዮጲ ከልዳ አሥራ ስድስት ኪሎ ሜትር ያህል ርቃ በባሕር ዳርቻ ትገኝ ነበር። ነቢዩ ዮናስ ከእግዚአብሔር ለመሸሽ በሞከረ ጊዜ መርከብ ውስጥ የተሳፈረባት ስፍራ በመሆኗ (ዮናስ 1:1-3)፣ የኢዮጲ ከተማ በመጽሐፍ ቅዱስ ታሪክ የታወቀች ስፍራ ናት። ዮናስ ወደ አሕዛብ ላለመሄድ ወደ ኢዮጲ ሲሸሽ፣ ጴጥሮስ በኢዮጲ ሳለ ወደ አሕዛብ የመሄዱን ጥሪ ተቀበለ። ዮናስ እግዚአብሔርን ባለመታዘዙ፣ እግዚአብሔር የአሕዛብ ተጓዦችን ለፍርሃት የዳረገ ማዕበል አስነሣ። ጴጥሮስ እግዚአብሔርን በመታዘዙ፣ እግዚአብሔር «የመንፈሱን ነፋስ» በመላክ ታላቅ ደስታና ሰላም እንዲያገኝ አደረገ። ምንኛ የሚገርም ተቃርኖ ነው!

እንደ ዶርቃ (ጣቢታ - «ፌቆ» ድብ መሳይ እንስሳ) ዓይነት ጠቃሚና ተወዳጅ ሴት ቤተ ክርስቲያን በጣም በምትፈልጋት ጊዜ መሞቷ አላዛኝ ይመስላል። ይህ ብዙውን ጊዜ በአጥቢያ አብያተ ክርስቲያናት ውስጥ የሚከሰት ሲሆን፣ መቀበሉም ቀላል አይደለም። በራሴ የመጋቢነት አገልግሎት፣ በቤተ ክርስቲያን ውስጥ ምትክ ለማግኘት አስቸጋሪ የሚሆንባቸውን የተወዳጅ ቅዱሳን ሞት ተጋፍጫለሁ፤ ይሁንና፣ እኛ ልንል የምንችለው ነገር ቢኖር «እግዚአብሔር ሰጠ፣ እግዚአብሔርም ነሣ፤ የእግዚአብሔር ስም የተባረከ ይሁን» ማለት ነው (ኢዮብ 1:21)።

በኢዮጲ የነበሩ አማኞች የጴጥሮስን በዚያ አካባቢ መኖር ስምተው ወዲያውኑ መልእክት ላኩበት። ከሐዋርያት ማንኛውም ሙታንን እንዳስነሣ በሐዋርያት ሥራ መጽሐፍ ውስጥ የተመዘገበ ነገር የለም፤ ስለሆነም፣ ጴጥሮስን ማስጠራታቸው ከሞት በተነሣው ክርስቶስ ኃይል ማመናቸውን

ያመለከታል። ጌታችን በምድር ላይ በሚያገለግልበት ጊዜ ሙታንን አስነሥቶ ነበር፤ ስለዚህ በክብር ከፍ ከፍ ብሎ ከሚገኝበት ዙፋኑ ለምን ሙታንን አያስነሣም?

ብዙውን ጊዜ ሐዋርያት ሌሎቹን ሰዎች ምን እንዲያደርጉ የሚናገሩ መሪዎች እንደሆኑ እናስባለን፤ ይሁንና፡ ብዙውን ጊዜ ሰዎች ያዙአቸዋል! (ጴጥሮስ ስለ አገልግሎት የሚያቀርበውን አሳብ ከ1ኛ ጴጥሮስ ምዕራፍ 5 አንብብ)። ጴጥሮስ ሕዝቡን ያገለገለና ለጥሪያቸው ምላሽ ለመስጠት የተዘጋጀ መሪ ነበር። ጴጥሮስ የመፈወስ ኃይል ነበረው፤ ኃይሉንም የተጠቀመው እግዚአብሔርን ለማስከበርና ሰዎችን ለመርዳት እንጂ፤ ማንነቱን ለማሳወቅ አልነበረም።

የሞተን ሰው ሰውነት ማጠብና ከዚያም ለቀብር በሽቱ መቀባት የአይሁዶች ባህል ነበር። ጴጥሮስ ዶርቃ ተኝታ ወደነበረችበት ወደ ሰገነት ሲወጣ፤ በአገልግሎቷ የተረዱ መበለቶች ሲያለቅሱ አገኙ። በዚያን ጊዜ ለመበለቶች ወይም ወላጆች ለሌሉአቸው ልጆችና ለችግሮች «የመንግሥት ርዳታ» ስላልነበረ፤ ድሆች ለርዳታ በራሳቸው «መዋቅር» ላይ መደገፍ ነበረባቸው። ቤተ ክርስቲያን በርግጥም በችግር ውስጥ የሚገኙትን ሰዎች የመርዳት ግዴታ አለባት (1ኛ ጢሞ. 5:3-16፤ ያዕ. 1:27)።

የጴጥሮስ ዶርቃን ከሞት ማስነሣት ኢየሱስ የኢያኢሮስን ልጅ ካስነሣበት ሁኔታ ጋር ሊወዳደር ይገባል (ማር. 5:34-43)። በሁለቱም ጊዜ የሚያለቅሱ ሰዎች ከቤት እንዲወጡ የተደረገ ሲሆን፤ የተገለገሉባቸውም ቃላት ከሞላ ጎደል ተመሳሳዮች ናቸው፤ «ጣሊታ ቁሟ... አንቺ ብላቴና ተነሺ... ጣቢታ ሆይ፤ ተነሺ...»። ኢየሱስ በፊሳው እንደሚረከስ ባለመስጋቱ፤ ለእርስዋ ከመናገሩ በፊት የልጇቱን እጅ ይዞ አስነሣት፤ ጴጥሮስም ዶርቃ ከዳነች በኋላ በእጇ ይዞ አስነሣት። በሁለቱም አጋጣሚዎች፤ የሞተ ሰው ሊያምን ስለማይችል የሞቱትን ያስነሣው የእግዚአብሔር ኃይል ነበር።

እንደ ኤንያ መፈወስ ሁሉ፤ የዶርቃም ከሞት መነሣት ከፍተኛ ትኩረት በመሰጡ ብዙ ሰዎች ኢየሱስ ክርስቶስን እንዲያምኑ ሆኗል። በተለምዶት ላይ ብቻ የተገነባ እምነት ጽናት ስለማይኖረው፤ ጴጥሮስ በኢዮጴ በቆየባቸው አያሌ ቀናት እነዚህ አዳዲስ አማኞች በቃሉ እውነት መሠረት እንዲጥሉ ዕድሉን ተጠቀመ።

እግዚአብሔር በዚያ በአዲስና አስደሳች መንገድ ለለተገኘ፤ የጴጥሮስ በኢዮጴ መቆየት መልካም ነበር። የእግዚአብሔር አገልጋዮች ሁልጊዜም በጉዞ ላይ መሆን የለባቸውም። በተለይም ታላቅ በረከት ካጋጠማቸው በኋላ፤ ለማሰብ፤ ለማሳሰልና ለመጸለይ፤ ከእግዚአብሔር ጋር ብቻቸውን መቆየት አለባቸው። በርግጥ ጴጥሮስ ሊጎበኛቸውና ሊፈውሳቸው የሚችላቸው አያሌ በሽተኞች ነበሩ፤ ይሁንና፤ እግዚአብሔር ሌሎች ዕቅዶችም ነበሩት። ለሦስተኛው «የመክፈቻዎች» አገልግሎት ለማዘጋጀት ባርያውን ሆኖ ብሎ በኢዮጴ አቆየው።

የአይሁድ የሃይማኖት መምህራን ቆዳ ፋቂዎችን እንደ «ርኩስ» ይቆጥሩአቸው ስለነበር፤ ጴጥሮስ በቆዳ ፋቂው ቤት መቆየቱ አትኩሮት የሚያሻው ጉዳይ ነው (ዘሌ. 11:35-40 ተመልከት)። እግዚአብሔር ጴጥሮስን ቀስ በቀስ ከአይሁድ ሕግ አጥባቂነት ግሩም ወደ ሆነው የጸጋው ነፃነት እየወሰደው ነበር።

3. ከሁሉም የሚልቀው ተአምር- ከደኅንነት ርቀው የጠፉትን ኃጢአተኞች መመለስ (የሐዋ. 10:1-48)።

ምዕራፍ 10 የአሕዛብን ደኅንነት ለለሚዘግብ፤ በሐዋርያት ሥራ መጽሐፍ ከፍተኛ ጠቀሜታ አለው። ጴጥሮስ ለሦስተኛና ለመጨረሻ ጊዜ «የመንግሥተ ሰማይን መከፈቻዎች» ሲጠቀም እናያለን። ከዚህ ቀደም ለአይሁዶች (የሐዋ. 2) እና ለሰማርያውያን የእምነትን በር የከፈተላቸው ሲሆን (የሐዋ. 8)፤ በዚህ ጊዜ አሕዛብን ወደ ቤተ ክርስቲያን ለማምጣት እግዚአብሔር ይጠቀምበት ነበር (ኤፌ. 2:11-22 እና ገላ. 3:27-28 ተመልከት)።

ከስተቱ የተፈጸመው ከዕለተ በዓለ ጎምሳ አሥር ዓመታት ያህል ቆይቶ ነበር። ሐዋርያት ከደኅንነት ርቀው ወደ ጠፉት አሕዛብ ዘንድ ሳይሄዱ ለምን ይህን ያህል ጊዜ ቆዩ? ኢየሱስ በታላቁ ተልእኮው (ማቴ. 28:19-20) ወደ ዓለም ሁሉ እንዲሄዱ አዝዞአቸው ስለ ነበር፤ በተቻለ ፍጥነት ወደ አሕዛብ ጎረቤቶቻቸው ሊሄዱ የሚገባ ይመስላል። ይሁንና፤ እግዚአብሔር የራሱ ጊዜና ዕቅዶች ስላሉት፤ ከአይሁዶች ወደ ሰማርያውያንና ወደ አሕዛብ የሚደረገው ሽግግር በዝግታ ይካሄድ ነበር።

የእስጢፋኖስ መወገርና ይህንኑ ተከትሎ የመጣው የቤተ ክርስቲያን ስደት፤ ሐዋርያት ለአይሁዶች የሚያቀርቡትን ምስክርነት ከፍጻሜ አደረሰው። ከዚያም ወንጌሉ ወደ ሰማርያውያን ተንቀሳቀሰ። እግዚአብሔር የጦርሴሱን ሳውልን ሲያድን፤ ለአሕዛብ ልዩ አገልግሎት ጀመረ። ለአሕዛብ የእምነት በር የሚከፈተውና ወደ እግዚአብሔር ቤተሰብ የሚመጡት በዚህ ጊዜ ነበር (14:27)።

ለዚህ አስደናቂ ትዕይንት አራት ክንውኖች ነበሩ።

ክንውን ቁጥር 1 -ዝግጅት (ቁ. 1-22)።

እግዚአብሔር አሕዛብን ከማዳኑ በፊት፤ ጴጥሮስ መልእክቱን እንዲያቀርብና ቆርኔሌዎስን መልእክቱን እንዲሰማ ማዘጋጀት ነበረበት። ደኅንነት መለኮታዊ የጸጋ ተግባር ቢሆንም፤ እግዚአብሔር ግን በሰብዓዊ አሸንፋኝነት ይሠራል። መላእክት የእግዚአብሔርን መልእክት ከደኅንነት ርቀው ለጠፉት ሰዎች ሊያስተላልፉ ቢችሉም፤ ወንጌሉን ሊሰብኩላቸው አይችሉም። ያ የእኛ ዕድልና ኃላፊነት ነው።

ቲሞጥያ ከኢየሩሳሌም በስተሰሜን ምዕራብ አንድ መቶ አራት ኪሎ ሜትር እንዲሁም፤ ከኢዮጲ (ጃፋ) አርባ ስምንት ኪሎ ሜትር ያህል

ትርቃለች። በዚያን ጊዜ ቴሣርያ ለሮም የይሁዳ መናገሻ ስትሆን፤ በነበሩአት ውብ ሕንፃዎች ትመካ ነበር። በዚያች ከተማ ውስጥ የሮም የመቶ አለቃ የነበረው ቆርኔሌዎስ ይኖራል፤ ይህም ሰው በአረማዊ ተረታ ተረቶችና ሃይማኖታዊ ሥርዓቶች በመሰላቸቱ፤ ደኅንነትን ተስፋ በማድረግ ወደ ኢየሩሳሌም ተመለሰ። ቆርኔሌዎስ ወደ አይሁድ ሃይማኖት ሳይለወጥ የሚችለውን ያህል ለኢየሩሳሌም ቅርበት ነበረው። በጥንቱ ዓለም እንደ እርሱ እግዚአብሔርን የሚፈሩ ብዙ ሰዎች ነበሩ (የሐዋ. 13:16)፤ እነዚህም ለመንፈሳዊ መከር ዝግጁ ማሰዎች መሆናቸውን አረጋግጠዋል።

አንድ ሰው ሃይማኖታዊ ቢሆንም እንኳ ግን ገና ወደ ደኅንነት ሳይደርስ ሊቀር እንደሚችል መመልከቱ አስገራሚ ነው። በመሠረቱ ቆርኔሌዎስ ለእግዚአብሔር ሕግ በመታዘዝ በጸሎትና ለአይሁድ ሕዝብ በሚሰጠው ልግስና እውነተኛ ነበር (ከሉቃስ 7:1-10 ጋር አመሳክር)። በመቅደስ መሥዋዕት እንዲያቀርብ ስለማይፈቀድለት፤ ጸሎቱን እንደ መሥዋዕት ለእግዚአብሔር አቀረበ [መዝ. (141):1-2]። በሁሉም በኩል የሃይማኖትን ሥርዓት በመጠበቅ ምሳሌ ሊሆን የሚችል ቢሆንም ወደ ደኅንነት ግን አልደረሰም ነበር።

በቆርኔሌዎስና በዛሬዎቹ አያሌ ሃይማኖታዊ ሰዎች መካከል የሚገኘው ልዩነት ይህ ነው፤ ይኸውም ቆርኔሌዎስ ሃይማኖት አከባሪነቱ ሊያድነው እንደማይችል ማወቁ ነው። ዛሬ ብዙ የሃይማኖት ሰዎች ባሕርያቸውና ሰናይ ምግባራቸው ወደ መንግሥተ ሰማይ እንደሚያደርሳቸው በማሰብ ይረካሉ፤ ስለ ራሳቸው ኃጢአትም ሆነ ስለ እግዚአብሔር ጸጋ የሚያውቁት ነገር የላቸውም። ቆርኔሌዎስ ግን እግዚአብሔር የደኅንነትን መንገድ እንዲያሳየው በጸሎት ይጠይቀው ነበር (የሐዋ. 11:13-14)።

በብዙ መንገዶች ጀን ዌስሊ እንደ ቆርኔሌዎስ ዓይነት ሰው ነበር። ዌስሊ ሃይማኖተኛ፤ የቤተ ክርስቲያን ምእመን፤ አገልጋይና የአገልጋይ ልጅ ነበር። በኦክስፎርድ «የሃይማኖት ክበብ» አባል ነበር፤ የዚህም ክበብ ዓላማ የክርስትና ሕይወትን ፍጹም ማድረግ ነበር። ዌስሊ በውጭ አገር ሚሲዮናዊ ሆኖ አገልግሏል፤ ይሁንና፤ ለሌሎች ሲሰብክ ሳለ ለራሱ ደኅንነት ዋስትና አልነበረውም።

በግንቦት 24:1738 ዓ.ም. በለንደን ወደ አንዲት አነስተኛ ጉባኤ እያመነታ ሄደ፤ በዚህም ጉባኤ ውስጥ አንድ ሰው ድምፁን ከፍ አድርጎ ማርቲን ሉተር በሮሜ መልእክት ላይ ያዘጋጁትን ማብራሪያ ያነብ ነበር። ከዚያ በኋላ ዌስሊ በማስታወሻ ደብተሩ ውስጥ ሲጽፍ፤ «ለሦስት ሰዓት ሩብ ጉዳይ ሊሆን አካባቢ፤ በክርስቶስ ላይ በሚጣል እምነት አማካኝነት እግዚአብሔር በሰው ልብ ውስጥ ስለሚያመጣው ለውጥ እየገለጸ ሳለ ልቤ በተለየ መንገድ ሲቀልጥ ይሰማኝ ጀመር፤ ለደኅንነት በክርስቶስና በክርስቶስ ብቻ መታመኔ ተሰማኝ፤ የእኔን፤ የእኔንም ኃጢአት እንኳ በማስወገድ ከኃጢአትና ከሞት ሕግ እንዳጸነኝ ዋስትና ተሰጠኝ» ብሏል። የዚህም ውጤት ብዙዎቹን ወደ እግዚአብሔር መንግሥት ያፈለሰ ብቻ ሳይሆን፤ በክርስቲያናዊና ማኅበራዊ

ተግባራት የእንግሊዝን ኅብረተሰብ የለወጠ ታላቅ መነቃቃት በዌስሊ አገልግሎት መከሰቱ ነበር።

እግዚአብሔር ለቆርኔሌዎስ መመሪያ እንዲሰጥ አንድ መልአክ የላከለት ሲሆን፤ እርሱም በእውነተኛ ወታደራዊ ደንብ ወዲያው ታዛዥነቱን አሳይቷል። ይሁንና፤ ወንጌላዊው ፊልጶስ እዚያ በቂሃርያ ሳለ፤ አርባ ስምንት ኪሎ ሜትር ያህል ርቆ በኢዮጵ ወደሚገኘው ጴጥሮስ መላክ ለምን አስፈለገ? (8:40)። ምክንያቱም «መከፈቻዎቹ» የተሰጡት ለጴጥሮስ እንጂ ለፊልጶስ ባለመሆኑ ነው። እግዚአብሔር በትክክለኛ ጊዜያት ብቻ ሳይሆን፤ በትክክለኛ አገልጋዮችም አማካኝነት ይሠራል፤ እነዚህ ሁለቱም አስፈላጊዎች ናቸው።

ጴጥሮስም ደግሞ በዘመኑ ሁሉ አጥባቂ አይሁዳዊ ሆኖ ስለኖረ ለዚህ አዲስ ሁኔታ መዘጋጀት ያስፈልገው ነበር (10:14)። የሙሴ ሕግ በአሕዛብና በአይሁዶች መካከል ግድግዳ ሆኖ የቆየ ሲሆን፤ ይህ ግድግዳ በመስቀሉ ፈራርሷል (ኤፌ. 2:14-18)። አሕዛብ ለአይሁድ ቃል ኪዳኖችና የተሰፉ ቃላት እንግዳችና መጻተኞች ተደርገው ይቆጠሩ ነበር (ኤፌ. 2:11-13)። በዚህ ጊዜ ግን ይኼ ሁሉ ይለወጥና እግዚአብሔርም በአይሁድና በአሕዛብ መካከል በኩነኔም (ሮሜ 3:22-23) ሆነ በደገንነት ረገድ (ሮሜ 10:12-13) ልዩነት እንደሌለ ያውጅ ነበር።

እግዚአብሔር የአሕዛብን ርኩሳን አለመሆን ለጴጥሮስ ለማስተማር የምግብን ራእይ ያቀረበለት ለምንድን ነው? በመጀመሪያ ደረጃ፤ ጴጥሮስ ተርቦ ስለነበር፤ በለጋስነታቸው የታወቁ ክርስቲያኖች (ኩዌኪሮች) እንደሚሉት ምግቡ ያለጥርጥር «ለነበረበት ሁኔታ ተገቢ ምላሽ ይሰጥ ነበር።»

ሁለተኛ፤ በዘመኑ «ንጹሕና ንጹሕ ባልሆኑ ምግቦች» መካከል የሚታየው ልዩነት በአሕዛብና በአይሁዶች ዘንድ ግይነተኛ ችግር ነበር። እንዲያውም፤ የጴጥሮስ ክርስቲያን ወዳጆች ከአሕዛብ ጋር በመብላቱ ተችተውታል! (11:1-3)። እግዚአብሔር ለጴጥሮስ አስፈላጊ መንፈሳዊ ትምህርት ለማስተማር ይህንኑ ክፍለ ዘመናት ያስቆጠረ ደንብ ተጠቀመ (ዘሌ. 11)።

ሦስተኛው ምክንያት ኢየሱስ በምድር ላይ ያገለግል በነበረበት ወቅት ለጴጥሮስና ለሌሎችም ደቀ መዛሙርት ወዳስተማረው ትምህርት ያመለክታል (ማር. 7:1-23)። በዚያን ጊዜ ጴጥሮስ ኢየሱስ የሚናገረውን አሳብ ሙሉ ለሙሉ አልተረዳም ነበር፤ አሁን ግን ፍንትው ብሎ ይታየዋል። እግዚአብሔር የጴጥሮስን አመጋገብ ብቻ ሳይሆን፤ ጠቅላላ መርሐ ግብሩንም እየለወጠ ነበር። አይሁዳዊ «ንጹሕ» አሕዛብ ደግሞ «ርኩስ» የሚሆኑበት አስተሳሰብ ሊወገድና ዳሩ ግን (ሁለቱም አሕዛብም ሆኑ አይሁድ) በእግዚአብሔር ፊት «ርኩሳን» እንደሆኑ ሊታወቅ ይገባ ነበር! «እግዚአብሔር ሁሉን ይምር ዘንድ ሁሉን በአለመቃዘዝ ዘግቶታልና» (ሮሜ 11:32)። ይህም ክርስቲያን ለመሆን አንድ ሕዝብ ወደ አይሁድነት መለወጥ እንደማያስፈልገው ያመለክታል።

ምንም እንኳ የጲጥሮስ እምቢታ እጅግ ትሕትና በሚታይባቸው ቃላት የተገለጸ ቢሆንም ትክክል ግን አልነበረም። ዶክተር ደብላዩ ግሪሃም አስኮሮጊ፡ « (አይሆንም) ብለህ (ጌታ ሆይ) ልትል ትችላለህ፤ ነገር ግን (አይሆንም፤ ጌታ ሆይ) ልትል አትችልም» ቢሉ ጽፈዋል። እርሱ በእውነት ጌታችን ከሆነ «እሺ!» ከግለትና ትእዛዛቱን ከመፈጸም ሌላ አማራጭ የለንም።

የእግዚአብሔር የጊዜ አጠቃቀም ሁልጊዜም ፍጹም በመሆኑ፤ ጲጥሮስ የራእዩን ትርጉም ቢያሰላስል ሦስቱ ሰዎች ከቂሳርያ ወደ በሩ ደረሱ። መንፈስ ቅዱስ ጲጥሮስ ከሰዎቹ ጋር እንዲገናኝና አብሮአቸው እንዲሄድ አዘዘው። «ሳትጠራጠር» (10፡20) የሚለው ቃል «ልዩነት ሳታደርግ» የሚል አሳብ አለው። ይህ ቃል በ11፡12 ላይም የተደገመ ቢሆን፤ በ11፡2ም ተመሳሳይ ቃል («ተከራከረው») = «ልዩነት በማድረግ») አገልግሏል። ከእንግዲህ ጲጥሮስ በአይሁዶችና በአሕዛብ መካከል ልዩነት አያደርግም ነበር።

ከንውን ቁጥር 2 - ግብራሪያ (ቁ. 23-33)።

ጲጥሮስ አሕዛብ ከእርሱ ጋር በቤቱ እንዲያድሩ ማድረጉ ሌላው ግድግዳዎቹ በመፈራረስ ላይ መሆናቸውን የሚያመለክት ነገር ነበር። ጲጥሮስ ስድስት የአይሁድ አማኞች ለምስክርነት አብረዋቸው እንዲሄዱ አደረገ (11፡12)፤ ይህ ከተፈለገው ሦስት እጥፍ ነበር። በኢዮጲና ቂሳርያ መካከል የሚገኘውን አርባ ሰዎችን ኪሶ ሜትር ርቀት ለመሸፈን ቢያንስ ሁለት ቀናት ይወስድ ነበር። ጲጥሮስ በደረሰ ጊዜ፤ ቆርኔሌዎስ ዘመዶቹና ወዳጆቹ የሕይወትን መልእክት እንዲሰጡ እንዳስባሰበ ተመለከተ። ቆርኔሌዎስ ክርስቲያን ከመሆኑ በፊት እንኳ ምስክር ነበር።

ለጲጥሮስ ክብርን መቀበልና የራሱን ዝና ለማውራት ሁኔታውን መጠቀም እንዴት ቀላል ነበር! ይሁንና፤ ጲጥሮስ አገልጋይ እንጂ ኮከብ ተዋናይ አልነበረም (1ኛ ጴጥ. 5፡1-6)። አሕዛብን እንደ ርኩስ አለመቁጠሩን ቢያውጅ፤ ይህ አድግጫቸውን ሳያስደንቅና ልባቸውን በደስታ ሳይሞላ አይቀርም። ለብዙ ምእተ ዓመታት፤ አይሁዶች በብሉይ ኪዳን ሕግ ላይ ተመሥርተው አሕዛብ ርኩሳን እንደሆኑ ቢያውጁ ቆይተዋል፤ አንዳንድ አይሁዶችም አሕዛብን «ውሾች» ብለው እስከመጥራት ይደፍሩ ነበር።

በዚህ ክፍል ዋነኛው ነገር የጲጥሮስ ጥያቄ ነው፤ «አሁንም በምን ምክንያት አስመጣችሁኝ? ብዬ እጠይቃችኋለሁ» (የሐዋ. 10፡29)። ጲጥሮስ በዚያ ወንጌል እንዲሰብክ መላኩን አላወቀም ይሆን? «እስከ ምድር ዳርቻ» ድረስ እንዲሄድ የታዘዘበትን የሐዋርያት ሥራ 1፡8 ተልእኮ ረስቶታልን? ዛሬ በቤተ ክርስቲያን ውስጥ እያደጉ የሚገኙትን ክስተቶች ዘወር ብለን ልንመለከትና እግዚአብሔር ምን ያደርግ እንደነበረ ልንረዳ እንችላለን፤ ይሁንና፤ በእነዚያ ክስተቶች ውስጥ ብንኖር ኖሮ ሁኔታው ቀላል አይሆንም ነበር። እንዲያውም፤ የኢየሩሳሌም ቤተ ክርስቲያን ስለ ድርጊቶቹ

ከመጣየድም በላይ (11:1-18)፤ በኋላም በቤተ ክርስቲያን ውስጥ የአሕዛብ ስፍራ ምን መሆን እንዳለበት ለመወሰን ጉባኤ ጠርታለች (የሐዋ. 15)።

ቆርኔሌዎስ ከመልአኩ ጋር የነበረውን ቆይታ ተረክላቸውና ጴጥሮስ ለምን እንደተጠራ ገለጸ፤ ይኸውም ለእርሱ፣ ለቤተሰቡና ለወዳጆቹ እንዴት እንደሚድኑ እንዲነግራቸው ነበር (11:14)። እነዚህ ሰዎች የአይሁድ ሃይማኖት እንዲተረክላቸው የሚጠይቁ አሕዛብ ሳይሆኑ፣ የመዳንን መንገድ የሚለምኑ የጠፋ ኃጢአተኞች ነበሩ።

ይህንን ክፍል ከማጠቃለላችን በፊት፣ በአንዳንድ አስፈላጊ እውነቶች ላይ ልናተኩር እንወዳለን። በመጀመሪያ፣ «አንዱ ሃይማኖት የሌለውን ያህል መልካም ነው» የሚለው አሳብ ሙሉ በሙሉ ስሕተት ነው። «የብዙ ሰዎችን አምላክ» እንድናመልከና «የሌሎችን ሰዎች ሃይማኖቶች እንዳንለውጥ» የሚነግሩን ሰዎች ከመጽሐፍ ቅዱስ አሳብ ጋር ይቃረናሉ። መዳን ከአይሁድ በመሆኑ (ዮሐ. 4:22)፣ ከአይሁድ ወገን በተወለደው በኢየሱስ ክርስቶስ ከማመን ውጭ ደኅንነት የለም። ቆርኔሌዎስ አምልኮና መልካም ግብረ-ገብነት ቢኖረውም፣ ደኅንነትን አላገኘም ነበር። ምናልባትም አንዳንዶች፣ «ቆርኔሌዎስን ተዉት! ሃይማኖቱ የባህሉ አካል በመሆኑ፣ ባህሉን መለወጡ አሳፋሪ ነገር ነው!» ሊሉ ይችላሉ። እግዚአብሔር ግን የሚመለከተው እንደዚህ አይደለም። የወንጌሉን ቃል ከመስማትና በክርስቶስ ከማመን ውጭ ቆርኔሌዎስ ተስፋ አይኖረውም ነበር።

ሁለተኛ፣ ተግባራዊ የሚፈልገው አዳኝ (ሉቃስ 19:10) መሻት ያለውን ኃጢአተኛ ያገኘዋል (ሉር. 29:13)። የሚሻ ልብ ሲኖር እግዚአብሔር ምላሽ ይሰጣል። ለእኛ እንደ እግዚአብሔር ልጆች ፈቃዱን መፈጸምና ቃሉን ማካፈል አስፈላጊ የሚሆነው ለዚህ ነው። ስለ ክርስቶስ የምትሰጠው ምስክርነት መቼ አንድ ሰው ሲጠብቀውና ሲጸልይበት የነበረው እንደሚሆን አታውቅም።

ሦስተኛ፣ ጴጥሮስ በዚህ ዓይነት ጉባኤውን ለማገልገል እንዴት ያለ ዕድል ነበረው (የሐዋ. 10:33)። ሁላቸውም በዚያ ተገኝተው ቃሉን ለመስማት፣ ለማድመጥ፣ ለማመንና ለመቃዘዝ ፈቅደዋል። አንድ ሰባኪ ከዚህ የበለጠ ምን ሊጠይቅ ይችላል ኖሯል?

ከንውን ቁጥር 3-እውጃ (ቁ. 33-43)።

ከቃሉ ውጭ እምነት ሊኖር ስለማይችል (ሮሜ 10:17)፣ ጴጥሮስ ያንኑ ቃል ሰብኮአል። ዘርና ብሔርን በተመለከተ፣ እግዚአብሔር አንዱን ከሌላው አያበላጥም። ኃጢአትንና ደኅንነትን በተመለከተ «ልዩነት የለም» (ሮሜ 2:11፣ 3:22-23፣ 10:1-13)። ሰዎች ሁሉ አንድ ፈጣሪ ስላላቸው (የሐዋ 17:26)፣ የሚያስፈልጋቸውም አንድ አዳኝ ነው (የሐዋ. 4:12)። የሐዋርያት ሥራ 10:35 በሥራ እንደጸደቅን አያስተምርም፤ አልያማ ጴጥሮስ ከራሱ ጋር ይቃረን ነበር (ቁ. 43)። እግዚአብሔርን መፍራትና ጽድቅን ማድረግ የክርስትና ሕይወት መግለጫ ነው። እግዚአብሔርን መፍራት ማለት እርሱን

ማከበርና ማመን ነው (ሚክ. 6:8)። የዚህ እምነት መረጃ የጽድቅ ሕይወት ነው።

ከዚያም ጴጥሮስ የኢየሱስ ክርስቶስን ሕይወት፣ ሞትና ትንሣኤ ታሪክ አጠቃልሎ አቅርቧል። «ይህ በስውር የተደረገ አይደለምና» (የሐዋ. 26:26)፤ ቆርኔሌዎስና ወዳጆቹ ስለ ክርስቶስ ሕይወትና ሞት ያውቁ ነበር። ጴጥሮስ እስራኤል ሥራውን ለመፈጸም የእግዚአብሔር መሣሪያ እንደሆነችና (ቁ. 36)፤ ዳሩ ግን ኢየሱስ የእስራኤል ብቻ ሳይሆን የሁሉም ጌታ እንደሆነ ገልጾአል። ከእስራኤል ሕዝብ ምሥረታ አንሥቶ፣ እግዚአብሔር በረከቱ ከእስራኤል ለዓለም ሁሉ እንደሚዳረስ ገልጾአል (ዘፍጥ. 12:1-3)።

ሕዝቡ በሰፋት የክርስቶስን ሕይወት፣ አገልግሎትና ሞት ያውቅ ነበር፤ የትንሣኤው ምስክሮች ግን ሐዋርያትና ሌሎች አማኞች ብቻ ነበሩ። እንደ ቀደሙት ስብከቶች ሁሉ፣ ጴጥሮስ ስለ ክርስቶስ ስቅለት ጥፋቱን በአይሁድ መሪዎች ላይ አደረገ (3:15፤ 4:10፤ 5:30)፤ እስጢፋኖስም እንዲሁ አድርጎ ነበር (7:52)። ጳውሎስ ወደፊት ይህንኑ ተመሳሳይ አትኩሮት ያደርግ ነበር (1ኛ ተሰ. 2:14-16)።

ለወንጌሉ መልእክት ታሪካዊ መሠረት የሚጥለውን ይህንኑ የተለመደ አባባል፣ ማለትም የክርስቶስን ሞትና ትንሣኤ ከገለጸ በኋላ፣ ጴጥሮስ መልካሙን የምሥራች ያውጃል፤ ይህም «በእርሱ የሚያምን ሁሉ በስሙ የኃጢአቱን ስርየት ይቀበላል» የሚል ነበር (የሐዋ. 10:43፤ 2:21 ተመልከት)። አድማጮቹ «የሚያምን ሁሉ» የምትለውን ሐረግ አጥብቀው በመያዝ ከሕይወታቸው ጋር አዛመዱዋት፤ በዚህም በኢየሱስ ክርስቶስ አምነው ዳኑ።

ከንውን ቁጥር 4-ማረጋገጫ (ቁ. 44-48)።

ጉባኤው ባመነና መንፈስ ቅዱስ የሰብሰባውን ሂደት ባቋረጠ ጊዜ፣ ጴጥሮስ ገና መልእክቱን መጀመሩ ነበር (11:15)። እግዚአብሔር አብ የክርስቶስ መልክ ባንጸባረቀበት ተራራ ላይ የጴጥሮስን ንግግር ያቋረጠ ሲሆን (ማቴ. 17:4-5)፣ እግዚአብሔር ወልድ በመቅደስ ቀረጥ ጉዳይ ላይ አቋርጦት ነበር (ማቴ. 17:24-27)። በዚህ ጊዜ ደግሞ እግዚአብሔር መንፈስ ቅዱስ ሰላቋረጠው፣ ጴጥሮስ ስብከቱን ሊፈጽም አልቻለም ነበር! ዛሬ ሰባኪያን የዚህ ዓይነት ሁኔታ ቢያጋጥማቸው እንዴት ጥሩ ነበር።

መንፈስ ቅዱስ በዚያ ለነበሩ ለሰድስት አይሁዳዊ አማኞች እነዚህ አሕዛብ በርግጥ ዳግም የተወለዱ መሆናቸውን እየመሰከረ ነበር። እነዚህ ሰዎች ራእዩን ከጴጥሮስ ጋር ሆነው ያልተመለከቱ ሲሆን፣ አሕዛብ አሁን ከአይሁድ ጋር እኩል እንደሆኑ ለመረዳት ቻሉ። ይህም እያንዳንዱ አዲስ አማኝ በልሳን በመናገር መዳኑን ያረጋግጣል ማለት አይደለም፤ እያንዳንዱ እውነተኛ አማኝ ልሳኑን እግዚአብሔርን ለማስከበር እንደሚጠቀም የታወቀ ነው (ሮሜ 10:9-10)። ይህ ከዕለተ በዓል ጎምሳ ጋር የሚመሳሰል ከስተት ነው፤ ይኸውም በአይሁዳውያን አማኞች ላይ የወረደው ያው መንፈስ በአሕዛብ ላይ መውረዱ ነው (የሐዋ. 11:15-17፤ 15:7-9)። የሰዎቹ መደነቅ የሚያስገርም አይሆንም!

በዚህ ከስተት በመጀመሪያው የቤተ ክርስቲያን ታሪክ የነበረው የሽግግር ወቅት ወደ ፍጻሜ ይደርሳል። በአይሁዶች፣ በሰማርያውያንና በአሕዛብ መካከል የሚገኙ አማኞች የእግዚአብሔርን መንፈስ ተቀብለው በክርስቶስ አካል ውስጥ ተዋህደዋል (ገላ. 3:27፤ 1ኛ ቆሮ. 12:13)።

እነዚህ አሕዛብ የጻኑት በመጠመቅ አልነበረም፤ ጻሩ ግን የመጻናቸውን እውነትነት ስላረጋገጡ ተጠመቁ። የሐዋርያት ሥራ 2:38ን በመውሰድ ደኅንነት በጥምቀት እንደሚገኝ፣ ወይም 8:14-16ን ደኅንነት እጅ በመጫን እንደሚመጣ ለማስተማር መሞከሩ፣ የእግዚአብሔርን የሽግግር ወቅት መርሐ-ግብር ባሕርይ አለመረዳት ነው። ኃጢአተኞች ሁልጊዜም በእምነት ሲጅኑ ቆይተዋል፤ ይህም እግዚአብሔር ከቶውንም ያልለወጠው አንደኛው መመሪያ ነው። ይሁንና፣ እግዚአብሔር የአሠራር ዜዴዎችን ይቀይራል፤ ይህም በሐዋርያት ሥራ 1-10 ውስጥ በግልጽ ተመልክቷል። የቆርኔሌዎስና የቤተሰዎቹ ገጠመኝ ጥምቀት ለደኅንነት የግድ አስፈላጊ እንዳልሆነ ያሳያል። ከዚህ በኋላ ቅደም ተከተሉ የሚከተለውን መልክ ይይዝ ይሆናል፤ ይኸውም ቃሉን መስማት፣ በክርስቶስ ማመን፣ መንፈስ ቅዱስን መቀበል፣ መጠመቅ፣ ከዚያም በቤተ ክርስቲያን ከሌሎች አማኞች ጋር መተባበርና እግዚአብሔርን ማምለክና ማገልገል ።

ጴጥሮስ በቂሣርያ ስንብት እነዚህ አማኞች በቃሉ እውነት መሠረት እንዲጥሉ አደረገ። ምናልባትም ፊልጶስ በዚህ አገልግሎት ሳይረዳው አይቀርም። ጠቅላላው ገጠመኝ የማቴዎስ 28:19-20 ማብራሪያ ነው። ጴጥሮስ እግዚአብሔር ወደሚልከው ስፍራ ሁሉ በመሄድ አሕዛብን ደቀመዛሙርት አደረጋቸው («አስተማራቸው»)። ከዚያም ያጠምቃቸውና የእግዚአብሔርን ቃል ያስተምራቸው ነበር።

ይኸው ተመሳሳይ ተልእኮ ዛሬ በቤተ ክርስቲያን ላይ ተጥሎአል። እንደሚገባን እየፈጸምነው ነው?

ለአሕዛብ ስፍራን ማዘጋጀት

የሐዋርያት ሥራ 11

አንድ ወዳጅ ስለ «ቤተ ክርስቲያን ችግሮች» በምንነጋገርበት ጊዜ ሁሉ የሚከተለውን አጭር ግጥም መጥቀስ ይወዳል፡-

ከሰማያት በላይ መኖር፤

ከምንወዳቸው ቅዱሳን ጋር፤

አቤት ያለው ታላቅ ክብር!

ግን ከምናውቃቸው ቅዱሳን ጋር፤

ስንመላለስ በዚህች ምድር፤

አለ ብዙ ብዙ ነገር።

የሐዋርያት ሥራ ምዕራፍ 11 የኢየሱሳም ቤተ ክርስቲያን እንዴት «በታች ከሚገኙ ቅዱሳን» ጋር እንደተዛመደች ይገልጻል፤ እነዚህም ኢየሱስ ክርስቶስን አዳኛቸውና ጌታቸው አድርገው ያመኑ በቂሣርያና በአንጾኪያ የሚገኙ አሕዛብ ነበሩ። በሕይወት ዘመናቸው ሁሉ አሕዛብን እንደ አረማውያንና የውጭ ሰዎች አድርገው ይመለከቱ ለነበሩ የአይሁድ ክርስቲያኖች፤ ከአሕዛብ ጋር ኅብረት ማድረጉ አዲስ ገጠመኝ ነበር። በሃይማኖታዊ ወጋቸው መሠረት አንድ ከአሕዛብ ወገን የሆነ ሰው ተቀባይነት ለማግኘት ወደ አይሁድነት መለወጥ ነበረበት፤ አሁን ግን አይሁዶችና አሕዛብ በኢየሱስ ክርስቶስ በማመን በቤተ ክርስቲያን ውስጥ አንድ ሆነው ነበር (ገላ. 3:26-28)።

የሐዋርያት ሥራ ምዕራፍ 11 አይሁዳውያን አማኞች ለአሕዛብ ክርስቲያኖች የሰጡአቸውን ሦስት ምላሾች ይገልጻል። እነዚህን ምላሾች ስታጠና፤ ዛሬ ክርስቲያኖች እርስ በርሳቸው እንዴት ሊዛመዱ እንደሚገባ በበለጠ ትረዳለህ።

1. አሕዛብን ተቀበሉ (የሐዋ. 11:1-18)

ጴጥሮስ ገና ወደ ኢየሱሳም እንደተመለሰ በይሁዳ ቤተ ክርስቲያን ከጠንካራ ሕግ አጥባቂ ቡድኖች («ከተገረዙት ወገን የሆኑት») ጋር ተገናኘ፤ እነርሱም ከአሕዛብ ጋር ኅብረት ስላደረገና አብሮአቸውም ስለበላ ገሠጹት። እነዚህ የአይሁድ አማኞች በጸጋና ሕግ፤ በአይሁዶችና አሕዛብ፤ ብሎም በእስራኤልና በቤተ ክርስቲያን መካከል የነበረውን ግንኙነት ገና እንዳልተረዱ ልብ በል። ዛሬ አብዛኞቹ ክርስቲያኖች እነዚህን እውነቶች ይገነዘባሉ፤ ምክንያቱም፤ ሮማውያን፤ የገላትያ፤ የኤፌሶንና የዕብራውያን

ሰዎች ስላለን ነው። ለሕጉ ሊቀኑ የሚችሉ ብዙ የተለወጡ ካህናት በቤተ ክርስቲያን ውስጥ የሚገኙ ሲሆን (6:7)፤ ተራ አይሁዳዊ አማኝ እንኳ ሽግግሩን ለመቀበል ይቸገር ነበር (21:20)። ይህ የሃይማኖት ነገር ብቻ ሳይሆን፤ የባህልም ጉዳይ ነበር፤ ባህላዊ ልማዶችን ማስወገድ ደግሞ ከባድ ነገር ነው።

«ከእርሱ ጋር ተከራክረው» የሚለው ሐረግ የመጣው በሐዋርያት ሥራ 10:20 እና 11:2 «ሳትጠራጠር» ተብሎ የተተረጎመው ቃል ከተገኘበት ነው። ይህም «ልዩነት መፍጠር» ማለት ነው። እነዚህ ሕግ አጥባቂዎች ጴጥሮስ ልዩነት እንደሌለ ካሳየ በኋላም፤ በአይሁዶችና በአሕዛብ መካከል ልዩነት ይፈጥሩ ነበር። እግዚአብሔር አሕዛብን «ንጹሕ» ብሎአቸዋል፤ ይኸውም፤ እንደ አይሁዶቹ በተመሳሳይ መሠረት፤ ማለትም በኢየሱስ ክርስቶስ በማመን በእግዚአብሔር ፊት ተቀባይነት እንዳገኙ ነው።

ጴጥሮስ የሚፈራው ነገር አልነበረውም። ያደረገው ነገር ቢኖር ከጌታ የተሰጡትን ትእዛዛት በመከተል ብቻ ነበረ፤ እንዲሁም መንፈስ ቅዱስ የአሕዛብን ደኅንነት አጠናክሯል። ጴጥሮስ ጠቅላላውን ከስተት ከመጀመሪያ እስከ መጨረሻ የተረከ ሲሆን፤ ትረካውን በፈጸመ ጊዜ የአይሁድ የሕግ አጥባቂዎች ከሳቸውን አቁመው ስለ አሕዛብ ደኅንነት እግዚአብሔርን አከበሩ (ቁ. 12-18)። ይሁንና፤ ይኸው የሕግ አጥባቂዎች ቡድን በኋላ ስለ አሕዛብ ደኅንነት ከጳውሎስ ጋር ስለተግኑ፤ ይህ ለጉዳዩ የፍጻሜ እልባት አልሰጠውም ነበር (14:26-15:2)። ከኢየሩሳሌሙ ጉባኤ በኋላም እንኳ ሕግ አጥባቂ መምህራን ጳውሎስን መቃወማቸውንና የመሠረታቸውን አብያተ ክርስቲያናት መውረራቸውን አላቆሙም ነበር። አማኞችን ወደ ሕግ ታዛዥነት ሊሰቡ ሞከሩ (ገላ. 1 ክቁጥር 6 ጀምሮ፤ ፊልጵ. 3:1-3፤ 17-21)። ከእነዚህ የሕግ አጥባቂዎች ብዙዎቹ እውነተኛ አማኞች ሊሆኑ ቢችሉም፤ በኢየሱስ ክርስቶስ የነበራቸውን ነፃነት አያውቁም ነበር (ገላ. 5 ክቁጥር 1 ጀምሮ)።

በሐዋርያት ሥራ 11፤ ጴጥሮስ ራሱን ለመከላከል ሦስት የተለያዩ ማስረጃዎችን አቅርቦአል፤ እነዚህም፤ ከእግዚአብሔር ዘንድ የመጣለት ራእይ (ቁ. 5-11)፤ የመንፈስ ቅዱስ ምስክርነት (ቁ. 15፤ 17) እና የቃሉ ምስክርነት ናቸው (ቁ. 16)። በመሠረቱ፤ ከእነዚህ ሰዎች አንዳቸውም ራእዩን ባይመለከቱም፤ ጴጥሮስም በግል ሕይወቱ እንደ እነርሱ አጥባቂ እንደሆነ ያውቁ ስለ ነበር የጴጥሮስን ዘገባ አምነው ተቀብለዋል (10:14)። በግል ፍላጎቱ ወደ አሕዛብ የሚሄድና እርምጃውን እውነት ለማስመሰል የፈጠራ ታሪክ የሚያቀርብ ዓይነት ሰው አልነበረም።

የመንፈስ ቅዱስ ምስክርነት ዋነኛ ጉዳይ ነበረ፤ ይህም የሆነው አሕዛብን በትክክል እንዳያነ እግዚአብሔር ራሱ የሚሰጠው ምስክርነት በመሆኑ ነው። ጴጥሮስ በቆርኔሌዎስ ቤት ውስጥ የተፈጸመውን ነገር ምሳሌ ለማግኘት ወደ በዓለ ጎምላው ገጠመኝ ለመመለስ መገደዱ አስገራሚ ነው። ይህም በልሳን መናገርን ያስከተለ አስገራሚ የመንፈስ ቅዱስ ጥምቀት (ቁ. 16) የቀድሞዬቱ ቤተ ክርስቲያን ዕለታዊ ገጠመኝ እንዳልነበረ ያሳያል። ጴጥሮስ

የሰማርያውያንን ገጠመኝ በምሳሌነት ሊጠቀም አይችልም ነበር፤ ምክንያቱም ሰማርያውያን የመንፈስ ቅዱስን ስጦታ የተቀበሉት በሐዋርያት እጅ መሜን ነበር (8:14-17)። ቆርኔሌዎስና ቤተሰቡ በክርስቶስ ባመኑ ጊዜ መንፈስ ቅዱስን ተቀብለዋል። ይህ ለዛሬው ዘመን የሚሆን ምሳሌ ነው።

ጲጥሮስ፡ «እግዚአብሔርን ለመከልከል እችላ ዘንድ እኔ ማን ነበርሁ?» ሲል ጠይቋል፤ የሕግ አጥባቂዎች ለዚህ ጥያቄ መልስ አልነበራቸውም። ከመጀመሪያው እስከ መጨረሻው የአሕዛብ መዳን የእግዚአብሔር የቸርነት ተግባር ነበር። ባመኑ ጊዜ የንስሐን ዕድልና የደኅንነትን ስጦታ ሰጣቸው። ከዓመታት በኋላ እግዚአብሔር አይሁዳዊ አማኞችና የአሕዛብ አማኞች እንዴት በክርስቶስ አንድ እንደሆኑ ለማብራራት የጳውሎስን ደብዳቤ ይጠቀም ነበር (ኤፌ. 2:11-3:12)። በዚህ ጊዜ ግን «ምሥጢሩ» አሁንም ስውር ነበር፤ ስለዚህም፣ በቤተ ክርስቲያን ውስጥ አሕዛብ በሚኖራቸው ስፍራ ላይ ደስ ባልተሰችት ቅዱሳን ላይ መፍረድ የለብንም።

ክርስቲያኖች እርስ በርሳቸው ሊቀበቡ እንጂ በባህላዊ ልዩነቶች ወይም በአናሳ የግል ግንዛቤ ጉዳዮች ላይ ሊከራከሩ አይገባም (ሮሜ. 14-15)። በቀድሞዬቱ ቤተ ክርስቲያን አንዳንድ አይሁዳውያን ክርስቲያኖች አሕዛብ አይሁዶች እንዲሆኑ ሲፈልጉ፣ አንዳንድ የአሕዛብ አማኞች አይሁዶች አይሁዳዊነታቸውን ትተው አሕዛብ እንዲሆኑ ይፈልጉ ነበር። ይህ አመለካከት ዛሬም እንኳ በቤተ ክርስቲያን ከፍተኛ ከፍፍል ሊፈጥር ይችላል፤ ስለሆነም፣ የሐዋርያት ሥራ 11:18ን ምሳሌና የሮሜ 14:13 ምክር በመከተል እግዚአብሔር የተቀበላቸውን ወገኖች ልንቀበል ይገባል።

2. አሕዛብን አበረታቱ (የሐዋ. 11:19-26)።

ላውል ቤተ ክርስቲያንን በሚያሳድድበት ወቅት ቅዱሳን በተበታተኑ ጊዜ (8:1)፣ አንዳንዶቹ ከኢየሱሳም በስተሰሜን አራት መቶ ሰማንያ ኪሎ ሜትር ርቃ ወደምትገኘውና የሶርያ ርዕሰ ከተማ ወደ ሆነችው አንጾኪያ ሄዱ። (ይህች ከተማ በሐዋርያት ሥራ 13:14 ከተጠቀሰችው የኢስድያዎ አንጾኪያ የተለየች ነች።) በጥንቱ ዓለም ቢያንስ አስራ ስድስት አንጾኪያዎች ሲኖሩ፣ ይህችኛዋ ከሁሉም የምትበልጥ ነበረች።

ግማሽ ሚሊዮን ሕዝብ የነበራት አንጾኪያ፣ በሮም ግዛት ከሮም ከተማና አሌክሳንደሪያ ቀጥላ ሦስተኛዋ ታላቅ ከተማ ነበረች። ማለፊያ ሕንፃዎቿ፣ «ወርቃማዋ አንጾኪያ የምሥራቅ ንግሥት» የሚል መጠሪያ እንድታገኝ አስችለዋት ነበር። ዋና ጎዳናዋ ከስድስት ኪሎ ሜትር የበለጠ ርዝመት ሲኖረው፣ በእብን በረድ የተሸፈነና ከሁለቱም ዳርቻ የእብን በረድ ርብራቦች በመስመር የተቀመጡበት ነበር። በዘመኑ ጎዳናዎቿ የምሽት ብርሃን የሚረጩባት ብቸኛ ከተማ ነበረች።

ጥድፊያ የሚበዛበት ወደብ፣ ምሾትና የባህል ማዕከል የሚገኝባት አንጾኪያ ሰዎችን ሁሉ ወደ ራሷ ትስብ ነበር፤ ከእነዚህም መካከል በመታጠቢያ ገንዳ ውስጥ ተቀምጠው ሊዋኙ ወይም በውድድር ስፍራዎች ተገኝተው ቆማር

ሲጫወቱ የሚውሉ ሀብታም ጡረተኛ የሮም ባለሥልጣናት ይገኙ ነበር። ከተለያዩ አቅጣጫዎች የሚመጡ በርካታ ሕዝቦች፣ ታላቅ የፖለቲካና የንግድ ኃይል የነበራት አንጾኪያ፣ ለቤተ ክርስቲያን የወንጌል አገልግሎት አስገራሚ ዕድል ሰጥታለች።

አንጾኪያ ምናልባትም ከቆሮንቶስ ቀጥላ እጅግ በኃጢአት የተበላሸች ከተማ ነበረች። ምንም እንኳ የግሪክ፣ የሮምና የሶርያ አማልክት የሚከበሩባት ብትሆንም፣ የአገሩ ጣዖት ለ«ዳፍኔ» (Daphne) የተሰጠ ነበር፤ ይህም የወሲብ ትዕይንቶች የሚታከሉበት አምልኮ ነበር። ጄምስ ኤ. ኪልሶ «የክርስ ምድር ተመራግሪው ሐዋርያው ጳውሎስን ሲከተል» በሚል መጽሐፉ «ሣሪ ኒው ዮርክ ለዘመናችን እንደሆነች ሁሉ አንጾኪያም ለሮም እንዲሁ ነበረች» ሲል ጽፎአል። «በዚህ የጥፋት ዓለም አማልክት በሚመለከቡት ለፍራ አሁን ክርስቶስ ከፍ ከፍ ግለት አለበት።» በአንጾኪያ ውጤታማ ቤተ ክርስቲያን መመሥረት ብቻ ሳይሆን፣ ይህችው ቤተ ክርስቲያን ጳውሎስ የአሕዛቡን ዓለም ወደ ክርስቶስ እንዲመልስ ልካዋለች።

ስደት የደረሰባቸው አማኞች ወደ አንጾኪያ ሲገቡ በሕንፃዎቹ ማማር ወይም በነዋሪዎቹ ኩራት አልራዱም ነበር። በከንፈሮቻቸው የእግዚአብሔር ቃል፣ በምስክርነታቸው የእግዚአብሔር እጅ ስለነበር፣ እጅግ ብዙ ኃጢአተኞች ንስሐ ገብተው አምነዋል። ይህም የእግዚአብሔር አስደናቂ ጸጋ አስደሳች ተግባር ነበር።

በኢየሩሳሌም ያሉ የቤተ ክርስቲያን መሪዎች የተበተነውን መንጋ በእረኝነት የማሰማራት ኃላፊነት ነበረባቸው። በዚህም ጊዜ እስከ ሶርያ ባለው ርቀት የአሕዛብ አማኞችም የሚካተቱበት ነበር። በወቅቱ ሐዋርያት ከኢየሩሳሌም ወጣ ብለው ያገለግሉ ስለነበር፣ ሽማግሌዎቹ በአሕዛብ መካከል የሚሆነውን ይመለከት ዘንድ በርናባስ ላኩት። እንደ ቅጽል ስሙ «የመጽናናት ልጅ» ስለነበር (4:36)፣ ይህ አስተዋይነት የሚታይበት ምርጫ ነበር።

የሐዋርያት ሥራ 11:24 የበርናባስን «መንፈሳዊ ታሪክ» ይሰጠናል፤ በዚህም በርናባስ ሁላችንም ልንከተለው የሚገባንን ምሳሌነት የያዘ ዓይነት ክርስቲያን ሆኖ እናገኘዋለን። በዕለታዊ ሕይወቱ ቃሉን የሚታዘዝ ጻድቅ ሰው በመሆኑ ባሕርዩ ከነቀፋ ውጭ ነበር። በመንፈስ ቅዱስ የተሞላ ሲሆን፣ ይህም የአገልግሎቱን ስኬታማነትም ያስረዳል። ቤተ ክርስቲያንን በማበረታታቱና ሳውልንም በማጽናናቱ የእምነት ሰው መሆኑ ይታወቃል። አዳዲስ አብያተ ክርስቲያናትና አዳዲስ አማኞች በእድገታቸውና በአገልግሎታቸው እንደ በርናባስ ዓይነት የሚያጽናኑና የሚያበረታቱ ያስፈልጉአቸዋል።

በርናባስ እነዚህን አዳዲስ የአሕዛብ አማኞች ያበረታታው እንዴት ነበር? አንዱ በሚመለከተው ነገር በመደሰት ነው። ከአሕዛብ ጋር ማምለክ ለእርሱ አዲስ ልምድ ሲሆንም፣ አምነታዊ አቀራረብና ከነቀፋ የራቀ አመለካከት ነበረው። ይህ የእግዚአብሔር ሥራ በመሆኑ በርናባስ ለእግዚአብሔር ጸጋ ምስጋናውን አቀረበ።

ለሕዝቡ የእግዚአብሔርን ቃል ሲያስተምር በልብ መሰጠት ላይ ያተኩር ነበር። «በጌታ ጸንተው ይኖሩ ዘንድ» የሚለው ሐረግ «መጻናቸውን ጠብቀው እንዲኖሩ» የሚል አሳብ የለውም። የሚጠብቁን ያዳኝን ያው ጸጋ ነው (1ኛ ቆሮ. 15:10፤ዕብ. 13:9)። ይህ ሐረግ ኢየሱ በምዕራፍ 22:5 ለእስራኤላውያን የሰጠውን ምክር ያስታውሳል። «በጌታ መጽናት» ጌታን መውደድን፣ በመንገዶቹ መራመድን፣ ቃሉን መታዘዝንና በሙሉ ልብ እርሱን ማገልገልን ያጠቃልላል። ይህ ማለት የእርሱ ብቻ እንደሆንንና ለእርሱ ያለንን መሰጠት ማሳደግ እንዳለብን ማለት ነው። «ለሁለት ጌቶች መገዛት የሚቻለው ማንም የለም» (ማቴ. 6:24)።

በርናባስ በአንጾኪያ ከሰጠው አገልግሎት ሁለት አመርቂ ውጤቶች ተገኝተዋል። በመጀመሪያ፣ የቤተ ክርስቲያኒቱ ምስክርነት በከተማዬቱ ላይ ከፍተኛ ተጽዕኖ በማድረግ «ብዙ ሕዝቡ ወደ ጌታ ተጨመሩ» (ማቴ. 11:24)። ቅዱሳን በቃሉ ላይ መሠረት ሲጥሉ ከደኅንነት ርቀው ለጠፉት ሰዎች ከፍተኛ ምስክርነት ይሰጣሉ፤ በተጨማሪም፣ ቤተ ክርስቲያን ውስጥ በማነፅና በወንጌል አገልግሎት፣ በአምልኮና በምስክርነት ብሎም በማስተማርና ለዳኑት በማስረዳት መካከል ሚዛናዊነት ይኖራል።

ሁለተኛ፣ ለቤተ ክርስቲያን እድገት የበርናባስ እገዛ ያስፈልግ ስለነበር፣ ወደ ጤርሴስ ተጉዞ ሳውልን አገኘ። ዳሩ ግን ረዳት ለማግኘት ብቻ እስከ ጠርሴስ መሄድ ለምን አስፈለገው? ለምን ወደ ኢየሩሳሌም አንጾኪያ የሆነውን ዲያቆን ኒኮላስን አይጠይቅውም ነበር? (6:5)። ይህ የሆነው በርናባስ እግዚአብሔር ሳውልን ለአሕዛብ አገልግሎት እንደላከው ያውቅ ስለነበር ነው (9:15፤ 22:21፤26:17-18)። በኢየሩሳሌም በርናባስ ለሳውል ወዳጅ ስለነበር (9:26-27) ሁለቱ ብዙውን ጊዜ ከእግዚአብሔር ዘንድ ስለሆነው የሳውል ጥሪ ሳይነጋገሩ አይቀሩም።

በርናባስ ወደ አንጾኪያ ባመጣው ጊዜ ሳውል ደኅንነትን ካገኘ አሥር ዓመት ሆኖት ነበር። አዲስ ኪዳን ጳውሎስ ኢየሩሳሌምን ከለቀቀ በኋላ ባደገበት በጠርሴስ ምን ይሠራ እንደነበር አይነግረንም (9:28-30)፤ ይሁንና፣ አይሁዶችንና አሕዛብን በወንጌል በመድረስ ላይ ሳይሆን አይቀርም። በኪልቅያ አብያተ ክርስቲያናትን የመሠረተው (15:23፤41፤ ፲፩.1:21) እና በ2ኛ ቆሮንቶስ 11: 23-28 ከተጠቀሱት መከራዎች አንዳንዶቹን የተቀበለው በዚህ ጊዜ ሳይሆን አይቀርም። በምክራብ ውስጥ በሚያገለግልበት ወቅት፣ ቀላል ጊዜ እንደማይኖረው በርግጠኝነት መናገር ይቻላል!

በርናባስ ለሳውል ያደረገለት ነገር ዛሬም በቤተ ክርስቲያናት ውስጥ ሊለመድ ይገባል። በሳል ክርስቲያኖች ከሌሎች ጋር በመተባበር ለጌታ በሚሰጡት አገልግሎት ሊያበረታቱአቸው ይገባል። ከዲ. ኤል. ሙዲ መመሪያዎች አንዱ እያንዳንዱ አዲስ አማኝ ከደኅንነት በኋላ ወዲያው የሚያከናውነው ተግባር እንዲሰጠው ይጠይቃል። ይህም በመጀመሪያ የመዝሙር ደብተሮችን መደርደር ወይም ምእመናንን ማስተናገድ ሊሆን ይችላል፤ ዋናው እያንዳንዱ አማኝ በሥራ ላይ መሆኑ ነው። አስቀድሞ

እንደተገለጸው፡ «የአሥር ሰዎችን ሥራ ከማከናወን ይልቅ አሥር ሰዎችን ማሰማራት ይሻላል» ይሉ ነበር። ብዙዎቹ የሚሰተር ሙዲ «ረዳቶች» በራሳቸው መብት ውጤታማ ክርስቲያን አገልጋዮች ሆነው በማደጋቸው፡ የምስክርነቱ ተግባር ሊበዛ ችሏል።

«ክርስቲያን» የሚለው ስም በመጀመሪያ ለኢየሱስ ክርስቶስ ደቀ መዛሙርት የተሰጠው በአንጾኪያ ነበር። «ያን» የሚለው የላቲን የባዕድ መድረሻ የአንድ ቡድን አባላትን ያመለክታል። አንዳንድ አረማውያን ይህንን የላቲን የባዕድ መድረሻ «ክርስት» ከሚለው የዕብራይስጥ ስያሜ ጋር በማገናኘት «ክርስቲያን» የሚል ስም አወጡ። ይህንን ያደረጉት ለመሳሰቂያነት ነበር። ይህ ስም በመላው አዲስ ኪዳን ውስጥ ሦስት ጊዜ ብቻ ተጠቅሶ ይገኛል፤ ይኸውም የሐዋርያት ሥራ 11:26 እና 26:28፤ እንዲሁም 1ኛ ጴጥሮስ 4:16 ነው።

የሚያሳዝነው ክርስቲያን የሚለው ቃል በክፍለ ዘመናት ሁሉ ትርጉሙን በማጣቱ፡ «ከኃጢአቱ ተመልሶ በኢየሱስ ክርስቶስ በማመን ደኅንነት በጸጋ ያገኘ» የሚል ፍቺ የለውም (11:21-23)። ዳግም ተወልደው የማያውቁ በርካታ ሰዎች «አረማውያን» እንዳይደሉ በመግለጽ፡ ራሳቸውን «ክርስቲያኖች» አድርገው ይቆጥራሉ። የቤተ ክርስቲያን አባል ሊሆኑ፡ በመደበኛነት የአምልኮውን ፕሮግራም ሊካፈሉና አንዳንድ ጊዜም ለቤተ ክርስቲያን ሥራ ምጽዋት ሊሰጡ ይችላሉ። ይሁንና ለኃጢአተኛ የእግዚአብሔር ልጅ ወደ መሆን ደረጃ መድረስ ከዚህ የበለጠ ነው። ከኃጢአት ንስሐ ገብቶ ለኃጢአታችን በመስቀል ላይ በዋተውና የዘላለም ሕይወት ሊሰጠን በተነሣው በኢየሱስ ክርስቶስ ማመንን ይጠይቃል።

የቀድሞዬቱ ቤተ ክርስቲያን አማኞች ክርስቲያኖች በመሆናቸው መከራ ተቀብለዋል (1ኛ ጴጥ. 4:16)። ዶክተር ዴቪድ ኦቲስ ፋሌር፡ «ክርስቲያን በመሆንህ ምክንያት ከታሰርህ፡ እንተን ለመወንጀል በቂ መረጃ ይገኝ ይሆን?» ሲሉ ጠይቀዋል። መልካም ጥያቄ! መልሱ ደግሞ የሞት ወይም የሕይወት ጉዳይ ነው።

3. ከአሕዛብ ርዳታ ተቀበሉ (የሐዋ.11:27-30)።

የቤተ ክርስቲያን መሠረት የተጣለው በነቢያትና በሐዋርያት ሲሆን (ኤፌ. 2:20)፡ ከዚያ በኋላ ሁለቱም ከትዕይንቱ ተሰውረዋል። ምክንያቱም መሠረት ከተጣለ በኋላ እንደገና አይጣልም። የአዲስ ኪዳን ነቢያት መልእክታቸውን በመንፈስ ቅዱስ አማካኝነት ከጌታ ተቀብለው ለሰዎች አስተላልፈዋል፤ ይህም አንዳንድ ጊዜ በልሳን አማካኝነት ይደረግ ነበር። መልእክቱ ከዚህ በኋላ ተተርጉሞ አድማጮች መልእክቱ ከእግዚአብሔር እንደሆነ ወይም እንዳልሆነ ይፈርዱ ነበር (1ኛ ቆሮ. 12፡ 10፤ 14፡ 27-33፤ 1ኛ ተሰ. 5፡ 19-21 ተመልከት)።

በአዲስ ኪዳን ዘመን ነቢያት መልእክታቸውን በቀጥታ ከጌታ ተቀበሉ። ዛሬ ግን አገልጋዮችና አስተማሪዎች መልእክታቸውን በመጽሐፍ ቅዱስ

አማካይነት በጥምና ነው የሚቀበሉት። ዛሬ ሙሉ የእግዚአብሔር ቃል ያለን ሲሆን፤ መንፈስ ቅዱስም በቃሉ አማካኝነት ያስተምረናል፤ ይመራናልም። 1ኛ ቆሮንቶስ 12:10 የትንቢትን፤ የመናፍስት መለየትንና የልሳንን መናገር እንዲሁም በልሳን የተነገረውን የመተርጎምን ስጦታዎች በአንድ ላይ ያስተሳስራል። በመሠረቱ፤ መንፈስ ቅዱስ በሉዓላዊ አሠራሩ በአማኝ የሚፈልገውን ማንኛውንም ስጦታ ሊሰጥ ይችላል (1ኛ ቆሮ. 12:11)፤ ይሁንና፤ የሐዋርያትና የነቢያት ከትዕይንቱ ማለፍና የእግዚአብሔር መገለጽ በቃሉ ውስጥ ተጠናቅቆ መቅረብ፤ ለውጥ እንደተደረገ ያሳያል።

ዛሬ ልዩ «የመገለጽ ቃላት» ወይም «የጥበብ ቃላት» እንደሚቀበሉ የሚናገሩ ሰዎች አሉ፤ የዚህ ዓይነቶቹ መገለጾች ግን አጠራጣሪዎችና አደገኞችም ናቸው። «ወደ ሕግና ወደ ምስክር ሂዱ፤ እንዲህም ያለውን ቃል ባይናገሩ ንጋት አይበራላቸውም» (ኢሳ. 8:20)። ኤርምያስም፤ «ትንቢት የሚናገሩላችሁን የነቢያትን ቃል አትስሙ፤ ከንቱነትን [የውሸትን ተስፋ] ያስተምሩአችኋል፤ ከእግዚአብሔር አፍ ሳይሆን ከገዛ ልባቸው የወጣውን ራእይ ይናገራሉ» ብሏል (23:16)።

መንፈስ ቅዱስ ለአጋቦስ በቅርቡ ታላቅ ረሃብ እንደሚነሣ ገለጸለት (የሐዋ. 21:10-11 ተመልከት)፤ ይህም ለብዙ ዓመታት የእህል ምርት እጅግ በቀነሰበት በቀላውዴዎስ ቄሣር ዘመነ መንግሥት (41-54 ዓ.ም.) ተፈጽሞአል። የጥንት ዘመን ጸሐፊዎች ቢያንስ አራት የረሃብ ጊዜያትን ጠቅሰዋል፤ ከነዚህም ሁለቱ በሮም፤ አንዱ በግሪክና የተቀረው ደግሞ በይሁዳ የደረሰ ነው። በተለይ በይሁዳ የተነሣው ረሃብ እጅግ የከፋ በመሆኑ፤ ብዙ ሰዎች በጊዜው የነበረውን ጥቂት እህል የሚገዛ ገንዘብ በማጣት እንደሞቱ የአይሁድ የታሪክ ጸሐፊ የነበረው ጆሲፈስ መዝግቦአል።

አጋቦስ መልእክቱን ለአንጾኪያ አማኞች በማስተላለፉ፤ በይሁዳ የነበሩትን አማኞች ለመርዳት ወሰኑ። የእውነተኛ ትንቢት ዓላማ የወደፊት ከስተቶችን ለማወቅ ያለንን ጉጉት ማርካት ሳይሆን፤ የእግዚአብሔርን ፈቃድ እንድናደርግ ልባችንን ማነሣሣት ነው። አማኞቹ ረሃቡ እንዳይመጣ ለመከላከል ባይችሉም፤ በችግር ላይ ለሚገኙ ወገኖች ረዳት መላክ ይችሉ ነበር።

በዚህ ምንባብ አንድ አስፈላጊ መንፈሳዊ መመሪያ ተብራርቷል፤ ይኸውም ሰዎች መንፈሳዊ በረከት ከሰጡን፤ እኛም ከቁሳዊ ሀብታችን ልናገለግላቸው እንደሚገባ ነው። «ነገር ግን ቃሉን የሚማር ከሚያስተምረው ጋር መልካምን ነገር ሁሉ ይከፋፈል» (ገላ. 6:6)። በኢየሩሳሌም የሚገኙ የአይሁድ አማኞች ወንጌሉን ወደ አንጾኪያ አድርሰዋል። ከዚያም፤ አዳዲሶቹን አማኞች ያጽናና ዘንድ በርናባስን ሰድደዋል። በአንጾኪያ የሚገኙ አሕዛብ በምላሹ በይሁዳ ለሚገኙ አይሁዳውያን ወንድሞቻቸውና እህቶቻቸው ቁሳዊ ርዳታ ማድረጋቸው ተገቢ ነበር። ከጥቂት ዓመታት በኋላ፤ ጳውሎስ ከአሕዛብ አብያተ ክርስቲያናት ተመሳሳይ ርዳታ አሰባሰቦ በኢየሩሳሌም ለሚገኙ ቅዱሳን ይወስድ ነበር (24:17፤ ሮሜ 15:23-38 ተመልከት)።

በኢየሱሳም ቤተ ክርስቲያን ውስጥ ለውጥ እንደተፈጸመ መገንዘቡ አስፈላጊ ነው። አንድ ጊዜ በቤተ ክርስቲያን ውስጥ ምንም ችግረኛ አልነበረም (የሐዋ. 4፡ 34)። ሌሎችንም ርዳታ መጠየቁ አላስፈለገም። እነዚያ የመጀመሪያ ዓመታት እግዚአብሔር ሕዝቡን አብዝቶ የባረከባቸውና ለግያምን ሕዝብ ምስክሮች እንዲሆኑ የተጠቀመባቸው የግንት በምድር ዘመናት» ነበሩ። ከጌታ ዘንድ የተደረጉ የመታደስ ዘመናት ነበሩ (3፡19)። ይሁንና፣ መልእክቱ ከአይሁዶች ወደ ሰግርያውያንና አሕዛብ በተላለፈ ጊዜ፣ የኢየሱሳም «የግዛፈል መርሐ-ግብር» ቀስ በቀስ በመደብዘዙ ነገሮች ይበልጥ ተገቢ መልካቸውን መያዝ ጀመሩ።

ዛሬ ክርስቲያናዊ ልግስና የምንከተለው «እያንዳንዳቸው እንደ ችሎታቸው መጠን» የሚለውን የሐዋርያት ሥራ 11፡29 እንጂ፣ 2፡44-45 እና 4፡31-35 አይደለም። እውሉስ በ2ኛ ቆሮንቶስ 8-9 ያስተግረው ይህንኑ ምሳሌ ነው። «የክርስቲያን ኮሙኒዝም» ልምድ የሚገኘው በኢየሱሳም ብቻ ሲሆን፣ ይህም መልእክቱ በመጀመሪያ ለአይሁዶች ብቻ በሚቀርብበት ወቅት የተጠቀመበት ጊዜያዊ መለኪያ ነው። ይህም እግዚአብሔር አይሁዶችን በምድረበዳ እንደተንከባከባቸው ሁሉ፣ ሕዝቡን ስሐ ቢገባ ቢያምን እግዚአብሔር የሚያወርደውን በረከት በሕያውነት የሚመሰክር ነው።

ቤተ ክርስቲያን በርናባስና ሳውል የርዳታ ስጦታውን ወደ ኢየሱሳም እንዲያደርሱ መምረቁ፣ በእነርሱ ላይ ያላትን እምነት ያሳያል። እነዚህ ሰዎች ቃሉን በግስተግሩ ረገድ አብረው ሲሠሩ የቆዩ ሲሆን፣ በዚህ ጊዜ ደግሞ የኢየሱሳም አግኞችን ጉድለት በመሙላቱ ተግባራዊ አገልግሎትም እጅ ለእጅ ተያይዘው ነበር። ከአንጾኪያ እስከ ኢየሱሳም የሚዘልቀውን ረዥም መንገድ በመጓዝ ላይ ሳሉ ቃሉንም ያገለገሉ እንደነበር አይጠረጠርም። በጥቂት ጊዜ ውስጥ መንፈስ ቅዱስ እነዚህ ሁለት ሰዎች ኃይላቸውን አስተባብረው በሌሎች አገሮች ለሚገኙ ሰዎች ወንጌሉን እንዲያደርሱ ይጠራቸው ነበር (የሐዋ. 13 ከቁጥር 1 ጀምሮ)። ከዚያም የረዥም ርቀት መንገድ አብረው ይጓዙ ነበር።

ከዚህ አገልግሎት ሌላው ጠቃሚ ውጤት የኮሎንስ ግርቆስ ወደ ቡድናቸው መጨመር ነበር (12፡25)። ግርቆስ በኢፕሮስ አገልግሎት የተለወጠ ሰው ሳይሆን አይቀርም (1ኛ ኢፕ. 5፡13)። የግርቆስ እናት ቤት የኢየሱሳም አግኞች የሚሰባሰቡበት ስፍራ ሲሆን (የሐዋ. 12፡12)፣ እናቱም የበርናባስ ዘመድ ነበሩ (ቂላ. 4፡10)። ምንም እንኳን ኮሎንስ ግርቆስ በመጀመሪያው የወንጌል አገልግሎት ሙከራው ባይሳካ (13፡13) እና በበርናባስና ሳውል መካከል ልዩነት ቢፈጠርም (15፡38-40)፣ በኋላ ለእውሉስ ስኪታግ ረዳት ከመሆኑም በላይ (2ኛ ጢሞ. 4፡11) የግርቆስን ወንጌል ለመጻፍ እግዚአብሔር የተጠቀመበት ሰው ነው።

በሐዋርያት ሥራ 11፡30 «ሽግግሎች» የሚለው ቃል የአይሁድ መሪዎችን ለማመልከት ካልሆነ በቀር (4፡5፣ 23፣ 6፡12) ከዚህ በፊት በሐዋርያት ሥራ ውስጥ አላገለገለም ነበር። በቤተ ክርስቲያን ውስጥ

ሽማግሌዎች ለአገልግሎት መንፈሳዊ ማስተዋል ያላቸው በሳል ክርስቲያኖች ነበሩ (1ኛ ጴጥ. 5:1፤ 2ኛ ዮሐ. 1)። የሐዋርያት ሥራ 20:17ን፤ 28ን እና ቲቶ 1:5ን እና 7ን ስታስተያይ፤ «ሽማግሌ» እና «ኤጲስ ቆጶስ» [ጳጳስ] ተመሳሳይ ማዕረጎች እንደሆኑ ትረዳለህ። መሪዎች (ኤጲስ ቆጶስ) የመንጋው እረኞች ሲሆኑ በዲያቆናት እየታገዙ አገልግሎታቸውን ይወጣሉ፤ ለሁለቱም የተለወጡ መስፈርቶች በ1ኛ ጢሞቴዎስ ምዕራፍ 3 ተዘርዝረዋል።

ጳውሎስ አብያተ ክርስቲያን በሚመሠርቱበት ስፍራ ሁሉ ለማኅበረ ምእመናኑ የመሪነትን አገልግሎት ለመስጠት የሚችሉ ሽማግሌዎች መሾማቸውን ያረጋግጥ ነበር (የሐዋ. 14: 23፤ ቲቶ 1:5)። በኢየሩሳሌም ቤተ ክርስቲያን ሐዋርያትና ሽማግሌዎች መንፈሳዊ ቁጥጥር ያደርጉ ነበር (የሐዋ. 15:2፤ 4፤ 6፤ 22)። በአንጾኪያ ቤተ ክርስቲያን የተወከለው ቡድን በኢየሩሳሌም የነበሩትን መንፈሳዊ መሪዎች ችላ ሳይል ለችግረኛ ምእመናን ያከፋፍሉ ዘንድ ለጠቃውን አስረከባቸው። ይህ አስፈላጊ መመሪያ በመሆኑ ዛሬ አያሌ ድርጅቶች ከአጥቢያ አብያተ ክርስቲያናት ርዳታ በሚፈልጉበት ወቅት ልንከተለው የሚገባን ነው።

ለአይሁዳውያን አማኞች ከአሕዛብ ርዳታ ማግኘት የሚያዋርድ ይሆን? ምናልባት ይሆን ይሆናል፤ ከዚህ በላይ ግን መልካም የፍቅር መግለጫና ድንቅ የአንድነት ምስክር ነበር። ስር ዊንስተን ቸርችል፤ «በምናገኘው ነገር ኑሮአችንን እንመራለን፤ በምንሰጠው ግን ሕይወትን እናተርፋለን» ብለዋልና። የእግዚአብሔር ጸጋ በሚገዛበት ወቅት በመስጠትም ሆነ በመቀበል በረከት ሰላላ፤ ይህ በኢየሩሳሌም እና በአንጾኪያ ለነበሩት አብያተ ክርስቲያናት አስደሳች ክንውን ነበር።

ግለሰብ ክርስቲያኖችና አጥቢያ አብያተ ክርስቲያናት መንፈሳዊ በረከት የሆኑላቸውን ሰዎች መዘንጋታቸው አሳዛኝ ነገር ነው። የአንጾኪያ ቤተ ክርስቲያን አማኞች እንደመሆናችን በክርስትና ሕይወታችን ለረዱን ሰዎች እንዴት በተግባራዊ መንገድ ምስጋና ማቅረብ እንዳለብን ግሩም ምሳሌነትን ታሳያለች። ፊልፕስ ብሩክስ የሞተችን ቤተ ክርስቲያን ለማነቃቃት ምን ማድረግ እንዳለብን ተጠይቀው፤ «የወንጌል አገልግሎትን ስጦታ መቀበል» እንደሚያዋጣ ተናግረዋል።

ዛሬም ለሌሎች ክልብ ማሰብ ለግለሰቦችም ሆነ ለአብያተ ክርስቲያናት፤ ለደስተኛና ጠቃሚ ሕይወት ከሁሉም የተሻለ መንገድ ነው።

ለተአምሩ ንቃ!

የሐዋርያት ሥራ 12

በዙሪያህ ተአምር እንደተፈጸመና አንድ መልአክ እንደ ሰዓት ደወል ድምፁን አሰምቶ እንዳነቃህ ብታውቅ ምን ይሰማህ ይሆን?

ጴጥሮስ በወገኒ ቤት ለሦስተኛ ጊዜ ታስሮ ምርመራና ሞትን በሚጠባበቅበት ጊዜ ያጋጠመው ይኸው ነበር። ከዓመታት በኋላ የመጀመሪያ መልአክቱን ሲጽፍ ይህንኑ ሁኔታ በማስታወስ ይሆናል መዝሙር (34)፡15-16ን የጠቀሰው ፡- «የጌታ ዓይኖች ወደ ጻድቃን ናቸውና፤ ጆሮዎቹም ለጸሎታቸው ተከፍተዋል፤ የጌታ ፊት ግን ክፉ ነገርን በሚያደርጉ ላይ ነው» (3፡12)። ይህ ጥቅስ እግዚአብሔር ለጴጥሮስ ያደረገውን ነገር ያጠቃልላል፤ በተጨማሪም፤ በአስቸጋሪ የሕይወት ጊዜያት የሚያበረታቱንን ሦስት ድንቅ ማረጋገጫዎች ይሰጠናል።

1. እግዚአብሔር መከራዎቻችንን ያያል (የሐዋ. 12፡1-4)።

«የጌታ ዓይኖች ወደ ጻድቃን ናቸውና» (1ኛ ጴጥ 3፡12)።

እግዚአብሔር ሄሮድስ አግሪጳ በሕዝቡ ላይ የሚያደርገውን ነገር ተመለከተ፤ ተረዳም። ይህ ክፉ የቤተልሔም ሕፃናት እንዲጨፈጨፉ ያዘዘው የታላቁ ሄሮድስ የልጅ ልጅና መጥምቁ ዮሐንስ እንዲሰየፍ ያደረገው የሄሮድስ አንቲጳስ የወንድም ልጅ ነበር። ሴራ አውጠንጣኝና ነፍሱ-ገዳይ የሆነው የሄሮድስ ቤተሰብ ኤዶማውያን እንዲገዙት በማይፈልገው የአይሁድ ሕዝብ ዕይታ የተሻለ ነበር። ሄሮድስ ይህንን በማወቁ፤ ለአይሁድ ሕዝብ ለአባቶች ወግ ታማኝ መሆኑን ለማሳየት ቤተ ክርስቲያንን ያሳድድ ጀመር። በዚህ ጊዜ አሕዛብ በግልጽ የቤተ ክርስቲያን አካላት በመሆናቸው፤ «ለአረማውያን» ምንም ስፍራ ላልነበራቸው ብሔረተኛ አይሁዶች የሄሮድስ ውጥን ይበልጥ ተሰማሚ ነበር።

ሄሮድስ አያሌ አማኞችን ያሰረ ሲሆን፤ ከእነዚህም መካከል ቀደም ብሎ በሰይፍ ያስገደለው የዮሐንስ ወንድም ያዕቆብ ይገኝ ነበር። በዚህም ያዕቆብ የመጀመሪያው ሰማዕት ሐዋርያ ሊሆን በቅቷል። አጂጂቱን ከማቴዎስ 20፡20-28 አንጻር ስትመለከት፤ የተለየ ትርጉም አለው። ያዕቆብና ዮሐንስ ከእናታቸው ጋር ሆነው በዙፋኑ ላይ ለመቀመጥ ሲጠይቁ፤ ኢየሱስ ከመከራውም ከብር እንደሚያገኝ በግልጽ ተናግሮ ነበር። «እኔ ልጠጣው ያለውን ጽዋ ልትጠጡ እኔም የምጠመቀውን ጥምቀት ልትጠመቁ ትችላላችሁን?» ሲል ጠየቃቸው (ማቴ.20፡22)። የድፍረት ምላሻቸው «እንችላለን» የሚል ነበር።

ምንም እንኳ በጊዜው የሚናገሩትን ባያውቁም፤ በመጨረሻው የክብርን ዙፋን ለማግኘት የሚያስከፍለውን ክፍተኛ ዋጋ ተረድተዋል፤ ይኸውም

ያዕቆብ ታስሮ በሰይፍ ሲገደል፤ ዮሐንስ በፍጥሞ ደሴት የሮም አስረኛ ሆነ (ራእይ 1:9)። በዚህም ጌታቸው የተሠቃየበትን ጽዋና ጥምቀት ተጋርተዋል!

የያዕቆብ መገደል አይሁዶችን ደስ ካስኛቸው፤ ጴጥሮስ ቢጨመር ምን ያህል ሐሜት እንደሚያደርጉ ይታይሃል! እግዚአብሔር ሄሮድስ ጴጥሮስን እንዲያስርና በእስር ቤት ውስጥ በከፍተኛ ጥበቃ ሥር እንዲያስቀምጥ ፈቀደለት። ሁለት ወታደሮች ከእስረኛው ጋር በሰንሰለት ታስረውና ሁለት በሮችን እየተመለከቱ በአንድ ጊዜ አራት ወታደሮች ሐዋርያውን ይጠብቁት ነበር! በጠቅላላው አሥራ ስድስት ወታደሮች ይፈራረቁ ነበር። ከዚህ በፊት ጴጥሮስ ሲታሰር በሰውር ከወገኒው ቤት ሰላመለጠ፤ ሄሮድስ ያ ሁኔታ እንዲደገም አልፈለገም ነበር።

ጴጥሮስ ሲያመልጥ ያዕቆብ እንዲሞት የተፈቀደው ለምን ይሆን? ሁለቱም ቤተ ክርስቲያን የምትፈልጋቸው የተሰጡ የእግዚአብሔር አገልጋዮች ነበሩ። ለዚህ ጥያቄ ብቸኛው መልስ የእግዚአብሔር ሉዓላዊ ፈቃድ ነው። ጴጥሮስና ቤተ ክርስቲያንም ከሁለተኛው የሰደት ገጠመኛቸው በኋላ የጸለዩት ለዚሁ ነበር (የሐዋ. 4:24-30)። እግዚአብሔር ለሄሮድስ ያዕቆብን እንዲገድል ሲፈቅድ፤ ጴጥሮስን እንዳይገዳው ከልከሉታል። በቁጥጥር ላይ ያለው በሰማይ የሚገኘው ዙፋን እንጂ በምድር ላይ ያለው አይደለም።

የኢየሩሳሌም ቤተ ክርስቲያን በይሁዳ ምትክ ሌላ ሐዋርያ እንደመረጠች በያዕቆብ ፋንታ ግን ሌላ እንዳልተካች ልብ በል (1:15-26)። ወንጌሉ በመጀመሪያ ለአይሁዶች በሚሰራጭበት ወቅት፤ ለአሥራ ሁለቱ የእስራኤል ነገዶች ለመመስከር የአሥራ ሁለቱ ሐዋርያት መኖር አስፈላጊ ነበር። የእስጢፋኖስ መወገር ለእስራኤል የሚሰጠው ልዩ ምስክርነት ግክተሚያ ስለሆነ ከዚያ ወዲያ፤ የይፋዊ ምስክሮች ቁጥር አስፈላጊ አልነበረም።

መከራዎቹ የቱንም ያህል አስቸጋሪ ቢሆኑ ወይም ዜናዎች ምንም ያህል የሚያሳዝኑ ቢሆኑ፤ እግዚአብሔር አሁንም በዙፋኑ ላይ እንዳለና ሁሉንም ነገር እንደሚቆጣጠር ግወቁ መልካም ነው። ሁልጊዜም መንገዶቹን ላንረዳ ብንችልም፤ ሉዓላዊ ፈቃዱ ከሁሉም እንደሚሻል እናውቃለን።

2. እግዚአብሔር ጸሎታችንን ይሰማል (የሐዋ. 12:5-17)

«ጀሮዎቼም ለጸሎታቸው ተከፍተዋል» (1ኛ ጴጥ. 3:12)።

«ነገር ግን... ጸሎት» የሚለው በታሪክ ውስጥ የመቀልበሻ ነጥብ ነው። ከቶውንም የምትጸላውን ቤተ ክርስቲያን ኃይል ማናኛት አያስፈልግም። የፕዩሪታን ሰባኪ ቶማስ ዋትሰን፤ «መልአኩ ጴጥሮስን ከወገኒ ቤት አስወጥቶታል፤ ይሁንና፤ መልአኩን ከመንግሥተ ሰማይ አስወጥቶ ያመጣው ጸሎት ነበር» ብሏል። በሐዋርያት ሥራ ምዕራፍ 12 ውስጥ የሚገኘውን ይህንኑ አስደናቂ ትዕይንት መከታተልህን ቀጥል።

ጴጥሮስ በእንቅልፍ ውስጥ (ቁጥር 5-6)። ከሁለት የሮም ወታደሮች ጋር በሰንሰለት ተጠፍረህ የነገውን የሞት ጽዋ ለመሳንጨት ተዘጋጅተህ ሳለ፤ ጥሩ

እንቅልፍ ታገኝ ይሆን? ምናልባትም ላታገኝም ትችላለህ፤ ጴጥሮስ ግን ጭልጥ ያለ እንቅልፍ ተኝቶ ነበር። እንዲያውም፡ ከፍተኛ እንቅልፍ ወስዶት ስለነበር መልእክቱ ያነቃው ዘንድ ጎኑን መምታት ነበረበት!

ለጴጥሮስ ይህንን ጸጥታ እና የልብ መረጋጋት የሰጠው ከዚህ በፊት ሁለት ጊዜ መታሰሩ አልነበረም። ምክንያቱም ይህ የእስራት ገጠመኝ ከእነዚያ የተለየ ነበር። በዚህ ጊዜ የታሰረው ብቻውን ሲሆን፤ ነፃ የወጣውም ወዲያውኑ አልነበረም። ባለፉት ሁለት ጊዜያት ሊመሰክር ሊችል፤ በዚህ ጊዜ ምንም ልዩ የምስክርነት በር አልተከፈለትም ነበር። የቀድሞዎቹ እስራቶች ታላላቅ ድሎችን ተከትለው የመጡ ሲሆኑ፤ ይጄኛው ግን የውድ ወዳጁና የሥራ ጓደኛውን የያዕቆብን ሞት ተከትሎ የደረሰ ነው። ባጠቃላይ ሁኔታው አዲስ ነበር።

ለጴጥሮስ እንዲህ ዓይነት ድፍረትና ሰላም የሰጠው ምን ይሆን? በመጀመሪያ ደረጃ፡ ብዙ አማኞች ለሳምንት ያህል ሌሊትና ቀን ይጸልዩለት ስለነበር (ቁጥር 12)፤ ይህ ጸሎት ሰላሙን ለመጠበቅ ረድቶታል (ፊልጵ. 4፡6-7)። ጸሎት፡ «በሰላም እተኛለሁ አንቀላፋለሁም፤ አቤቱ፤ አንት ብቻህን በእምነት አሳድረኸኛልና» (መዝ. 4፡8) ወይም «እኔ ከአንተ ጋር ነኝና አትፍራ፤ እኔ አምላክህ ነኝና አትደንግጥ፤ አበረታሃለሁ፤ እረዳህማለሁ።» (ኢሳ. 41፡10) የሚሉትን ዓይነት የእግዚአብሔርን ቃል ተስፋዎች የማስታወስ ብቃት አለው።

ይህም ሆኖ፤ ጴጥሮስ በሰላም ያንቀላፋበት ዋነኛው ምክንያት ሄሮድስ እንደማይገድለው በማወቁ ነው። ኢየሱስ ለጴጥሮስ እስከ ሽምግልናው ድረስ እንደሚኖርና በሮማውያን መስቀል ላይ ተስቅሎ እንደሚሞት ቃል ገብተለት ነበር (ዮሐ. 21፡ 18-19)። ጴጥሮስ በዚያ የተሰለፈ ቃል ላይ በመንተራስ ጠቅላላውን ሁኔታ ለጌታ አስረከበ፤ ጌታም ሰላምና ዕረፍት ሰጠው። እግዚአብሔር እንዴት ወይም መቼ እንደሚያተርፈው ባያውቅም፤ መዳኑ ግን እንደማይቀር ያውቅ ነበር።

የጴጥሮስ መታዘዝ (ቁጥር 7-11)። በዚህም ስፍራ የመላእክት አገልግሎት የቀረበልን ሲሆን (የሐዋ. 5፡19፤8፡26፤10፡3፤7)፤ መላእክት የእግዚአብሔርን ልጆች እንደሚንከባከቡ ተመልክቷል [መዝ. (34)፡7]። መልእክቱ ብርሃንና ነፃነት ወደ እስር ቤት ሲያመጣ፤ ዘበኞቹ የሚያውቁት ነገር አልነበረም። ይሁንና፤ ጴጥሮስ ነፃ መውጣት ካለበት መልእክቱ የሰጠውን ትእዛዝ ማክበር ነበረበት። ሁኔታው ሕልም ወይም ራእይ እንደሆነ ሊያስብ ቢችልም፤ መልእክቱን ተከትሎ እስር ቤቱን በመልቀቅ ወደ መንገዱ ወጣ። ወደ አእምሮው የተመለሰውና የሌላ ተአምር አካል እንደነበረ የተገነዘበው በዚህ ጊዜ ብቻ ነበር።

መልእክቱ ወገቡን እንዲታጠቅና ሚማውን እንዲያደርግ አዘዘው። ተአምር በሚፈጸምበት ጊዜ እነዚህ ተራ ነገሮች መሆናቸው ጥርጥር የለውም። እግዚአብሔር ግን ሚዛናዊነትን እንድንጠብቅ ለማበረታታት ብዙውን ጊዜ ተአምራዊውን ከተራ ነገር ጋር ያዛምደዋል። ኢየሱስ እንጀራውንና ዓሣዎቹን

ካበዛ በኋላ፣ ደቀ መዛሙርቱ የተረፈውን ፍርፋሪ እንዲሰበሰቡ አዝዞአል። የኢያሲሮስን ልጅ ከሞት ካስነሣ በኋላ፣ ወላጆቹ የሚበላ ነገር እንዲሰጡአት ተናገረአል። በተአምራት እንኳ ሳይቀር እግዚአብሔር ሁሉንም ተግባራዊ ነው።

የላቀውን ነገር ሊያደርግ የሚችለው እግዚአብሔር ብቻ ሲሆን፣ ሕዝቡ ተፈውን ነገር ማድረግ አለባቸው። ኢየሱስ አልግዛርን ከሞት ሲያስነሣ፣ ሕዝቡ ግን ድንጋዩን ከመቃብሩ ማንከባለል አለባቸው። ከጴጥሮስ እጆች ላይ ሰንሰለቶቹን ያወለቀው መልአክ፣ ሜማውን በጴጥሮስ እግር ውስጥ ሊጨምር ይችል ነበር፤ ይሁንና ጴጥሮስ ሜማውን እንዲያደርግ አዝዞታል። እግዚአብሔር ተአምራትን አላግባብ አያባከንም።

ጴጥሮስ ለመራመድ ከመቻሉ በፊት መንገዳገድ ነበረበት። ይህም ለትሕትናና ለታዛዥነት መልካም ትምህርት ነው። እንዲያውም፣ ከዚያን ምሽት ጀምሮ ሜማውን በሚያደርግበት ጊዜ፣ ይህ ከስተት ጴጥሮስን ስለ እስር ቤቱ ተአምር እንዲያስታውሰውና በእግዚአብሔር እንዲታመን ይረዳው ነበር።

ይህ ክንውን የተፈጸመው በፋሲካ ወቅት ነበር፤ ወቅቱም አይሁዶች ከግብፅ መውጣታቸውን የሚያከብሩበት የዓመቱ ክፍለ-ጊዜ ነው። በቁጥር 11 «አዳነ» የሚለው ቃል እስጢፋኖስ ስለ አይሁዶች ነፃ መውጣት በሚናገርበት ጊዜ የተጠቀመው ተመሳሳይ ቃል ነው (7:34)። ለእግዚአብሔር ሕዝቦች ጸሎት በተሰጠው ምላሽ ጴጥሮስ አዲስ «ዘጸአት» አጋጠመው።

ጴጥሮስ በሩን ሲያንኳኳ (ቁጥር 12-16)። ጴጥሮስ መልአኩን ሲከተል እግዚአብሔር መንገዱን ከፈተለት፤ ጴጥሮስም ነፃ በሆነ ጊዜ፣ መልአኩ ከእርሱ ተለየ። ሥራው ስለተፈጸመ በዚህ ጊዜ ጌታን በማመንና ግንዛቤን በመጠቀም ቀጣዩን እርምጃ መውሰድ የጴጥሮስ ድርሻ ነበር። እርሱን ነፃ ለማውጣት የረዳው የእግዚአብሔር ሕዝቦች ጸሎት ስለ ነበር፣ ጴጥሮስ ለእርሱ ከሁሉም የሚላቀው በማርያም ቤት የሚያገኘው የጸሎት ስብሰባ እንደሆነ ወሰነ። በተጨማሪም፣ እግዚአብሔር ጸሎታቸውን የመመለሱን መልካም የምስራች ሊዘግብ ፈለገ። ስለሆነም፣ ጴጥሮስ የዮሐንስ ማርቆስ እናት ወደነበረችው ወደ ማርያም ቤት ገሠገሠ።

ሀ) ብዙ ሰዎች ይጸልዩ እንደነበረ፣ ለ) ጸሎታቸውም በትጋት የሚከናወን እንደሆነ፣ ሐ) ምናልባትም ለሳምንት ያህል ቀንና ሌሊት እንደጸለዩና መ) ጸሎታቸውም በግልጽ በጴጥሮስ መዳን ላይ እንዳተኮረ ስታስታውስ በዚህ ስፍራ የቀረበው ትዕይንት ከሞላ ጎደል አስቂኝ ከስተት ነው። የጸሎታቸው መልስ ከበር ላይ ቆሞ ሳለ በሩን ከፍቶ ለማስገባት የሚበቃ እምነት አልነበራቸውም። እግዚአብሔር ጴጥሮስን ከእስር ቤት ሊያስወጣ ሲችል፣ ጴጥሮስ ራሱን ወደ ጸሎት ስብሰባው ሊያስገባ አልቻለም ነበር!

በመሠረቱ፣ የበሩ ላይ ኳኳታ ሌሎች ተጨማሪ አማኞችን ለማስር የመጡት የሄሮድስ ወታደሮች ሊሆን ይችላል። ለሠራተኞቹ ሮዴ («ጽጌረዳ») ወደ በሩ ለማምራት ድፍረት ያሻት ነበር፤ ይሁንና፣ የጴጥሮስን

ድምፅ በለየች ጊዜ ምን ያህል እንደተደነቀች ልብ በል! በድንጋጤ በመራዲ በሩን ለመክፈት ዘነጋች። በጸሎት ስብሰባ ላይ የነበሩ አማኞች ምን ማድረግ እንዳለባቸው በመወሰን ላይ ሲነታረኩ፣ ምስኪኑ ጴጥሮስ ማንኳኳቱንና መጣራቱን መቀጠል ነበረበት። በበሩ ላይ የመቆሙ ቆይታ እየረዘመ ሲሄድ፣ ሁኔታውም ይበልጥ አደገኛ እየሆነ መጣ።

«መልአኩ ነው» የሚለው ኃይለ-ቃል (ቁጥር 15) «በጠባቂ መላእክት» ማመናቸውን ይገልጻል (ማቴ. 18:10፤ ዕብ. 1:14)። በመሠረቱ መልአክ በር የሚያንኳኳበት ምክንያት አልነበረውም። በቀጥታ መግባት ይችል ነበር! ብዙውን ጊዜ መልአካም ሥነ-መለኮት ካለማመን ጋር ሲቀላቀል ወደ ፍርሃትና ግራ መጋባት መምራቱ አሳዛኝ ነገር ነው።

እጅግ በተሟሟቁ የጸሎት ጉባኤዎች ውስጥ እንኳ አንዳንድ ጊዜ የጥርጣሬና ያለማመን መንፈስ የመኖሩን እውነታ መጋፈጥ አለብን። እኛ ፣ «አምናለሁ፤ አለማመኔን እርዳው» (ማር. 9፥ 24) ብሎ እንደጮኸው አባት ነን። እነዚህ የኢየሩሳሌም ቅዱሳን እግዚአብሔር ጸሎታቸውን ሊመልስ እንደሚችል በማመን፣ ቀንና ሌሊት ይህንኑ ተግባር ያከናውኑ ጀመር። ይሁንና፣ መልሱ በቀጥታ ወደ በራቸው ሲደርስ ሊያምኑ አልቻሉም። እግዚአብሔር እጅግ የደከመውንም እምነት በቸርነቱ ያከብራል፤ ዳሩ ግን እርሱን ቢያምነው ምንኛ የበለጠ ይሠራ ይሆን!

በቁጥር 16 የተጠቀሱትን ብዙ ቁጥር አመልካች ተውላጠ ሰሞች ልብ ብለህ ተመልከት፤ «ከፍተውም አዩትና ተገረሙ።» ለእኔ እንደገባኝ በሩን በኅብረት ለመክፈትና በሌላው ወገን የሚገኝውን ማንኛውንም ነገር ለመጋፈጥ የወሰኑ ይመስላል። ሮዴ በሩን ብቻዋን ልትከፍት ስትችል፣ ዳሩ ግን በደስታ ተሸንፋለች። ዝቅተኛዬ ተሠራተኛ የጴጥሮስን ድምፅ በመለየት በመለቀቁ ደስ መሰኘቷ የሚያስመሰግናት ነው። ሮዴ ያለጥርጥር ጴጥሮስን እንደ ወዳጅ አድርጋ የምታውቀው አማኝ መሆን አለባት።

የጴጥሮስ አዋጅ (ቁጥር 17)። ሁሉም በየፊናው ማውካት በመጀመሩ ይመስላል ጴጥሮስ ዝም አሰኛቸው። የመፈታቱን ተአምር በአጭሩ ከተረከላቸው በኋላ ለጸሎት እገዛቸው ሳያመሰግናቸው አይቀርም። ይህንኑ ተአምር የጌታቸን ክፊል ወንድምና የኢየሩሳሌም ማኅበረ ምእመናን መሪ ለነበረው ለያዕቆብ እንዲናገሩ አስረዳቸው (የሐዋ. 15 ከቁጥር 13 ጀምሮ፤ ማቴ. 13፡ 55፤ ገላ. 1፡19)። በተጨማሪም፣ ያዕቆብ የያዕቆብ መልእክት ጸሐፊ ነው።

ጴጥሮስ ከስብሰባ ከወጣ በኋላ ወዴት እንደሄደ እስከ ዛሬ የሚያውቅ የለም። ይህ በብርቱ የተጠበቀ ምስጢር ነው። ከዚህም በኋላ በምዕራፍ 15 ውስጥ ለአጭር ጊዜ ከመታየቱ በቀር ጴጥሮስ ለጳውሎስና በአሕዛብ መካከል ለሚያካሄደው አገልግሎት ታሪክ የሐዋርያት ሥራን መጽሐፍ ገጾች ይለቅቃል። 1ኛ ቆሮንቶስ 9፡5 ጴጥሮስ ከባሌቤቱ ጋር ለአገልግሎት እንደተዘዘረ ሲገልጽ፣ 1ኛ ቆሮንቶስ 1፡12 ቆሮንቶስን እንደጎበኘ ያመለክታል። በመጽሐፍ ቅዱስ ውስጥ ጴጥሮስ ሮምን እንደጎበኘ የሚያመለክት አሳብ የለም። በመሠረቱ ጴጥሮስ የሮምን ቤተ ክርስቲያን

መሥርቶ ቢሆን ኖሮ፣ ጳውሎስ ወደዚያ አይሄድም ነበር፤ የጳውሎስ መመሪያ ሐዋርያት ወዳልሠሩባቸው ስፍራዎች መሄድ ነውና (ሮሜ 15:18-22)። እንዲሁም፣ የሮሜን መልእክት ሲጽፍ ስለ ጴጥሮስ አንዳንድ ነገሮች ይናገር ነበር።

ይህንን ክፍል ከማጠቃለላችን በፊት ፣ ክርስቲያኖች በእስር ቤት ለሚገኙ ሰዎች እንዴት ከሁሉም በተሻለ አጽንዖት ሊጸልዩ እንደሚችሉ መመልከቱ ጠቃሚ ነው፤ ይኸውም ዛሬም እንኳ ክርስቲያኖች በመሆናቸው ምክንያት ብቻ ታስረው የሚገኙ ብዙ ሰዎች ስላሉ ነው። ዕብራውያን 13:3፣ «ከእነርሱ ጋር እንደታሰረ ሆናችሁ እስሮችን አስቡ» ሲል ያዝዛል። በሌላ አባባል፣ የአንተ ሁኔታ የተገላበጠሽ ቢሆን ኖሮ እንዲጸልዩህ እንደምትፈልገው መጠን ጸልይላቸው ማለት ነው።

ለጌታ የድል ምስክርነት ይኖራቸው ዘንድ እግዚአብሔር መከራውን የሚሸከመውበትን ጸጋ እንዲሰጣቸው ልንጸልይ ይገባል። መንፈስ ቅዱስ ቃሉን እንዲሰጣቸውና ወደ አእምሮአቸውም እንዲያመጣ ልንጸልይ ይገባል። እግዚአብሔር የእርሱ የሆኑትን እንዲጠብቅና ከአስቸጋሪው ጠላት ጋር ዕለት በዕለት የሚጋፈጡበትን ጥበብ እንዲሰጣቸው መጸለይ ትክክል ነው። ፈቃዱ ከሆነም ከእስራታቸውና ከመከራቸው ነፃ ወጥተው እንዲገኙ እና ከዘመዶቻቸው ጋር መኖር እንዲችሉ መጸለይ አለብን።

3. እግዚአብሔር ጠላቶቻችንን ይዋጋቸዋል። (የሐዋ. 12:18-25)።

«የጌታ ፊት ግን ክፉ ነገርን በሚያደርጉ ላይ ነው» (1ኛ ጴጥ. 3:12)።

ታሪኩ የጴጥሮስን ነፃ መውጣት ብቻ አትቶ ቢያበቃ ኖሮ፣ «የሄሮድስና የዘበኞቹስ ጉዳይ እንዴት ተፈጸመ?» ብለን እንጠይቅ ነበር። መልአኩ ጴጥሮስን በሰንት ሰዓት ከወገኒ እንዳስወጣው አናውቅም፤ ይሁንና ፣ ቀጣዮቹ አራቱ ተረኞች ወደ ስፍራው ደርሰው ጠባቂዎቹን ሲያገኙና እስረኛውን ሲያጡ ምን እንደሚሰማቸው አስብ። አዲስ የተተኩ ጠባቂዎች ቀድመው የነበሩትን ከእንቅልፋቸው ቢቀሰቅሱአቸው ሁኔታው የከፋ ይሆንባቸው ነበር። በሌላ በኩል የቀድሞዎቹ ጠባቂዎች ነቅተው ቢገኙ፣ ሁኔታውን ለተተኪዎቹ ለማብራራት ይቸገሩ ነበር። አራት ጠባቂዎች እያሉና በሮችም ተዘግተው ሳሉ እንዴት በሰንሰለት ታስሮ የነበረ እስረኛ ሊያመልጥ ይችላል?

አንድ ዘበኛ እስረኛው እንዲያመልጥ ካደረገ፣ የሮም ሕግ ዘበኛው እራሱ ሞትም ቢሆን እንኳ የእስረኛውን ቅጣት እንዲቀበል ይጠየቅ ነበር (16:27 እና 27:42 ተመልከት)። ይህ ሕግ በሄሮድስ ግዛት ውስጥ ጥብቅ ሚና ስላልነበረው፣ ንጉሡ ዘበኞቹን ለመግደል አልተገደደም ነበር። ይሁንና፣ ሄሮድስ በመሆኑ ብቻ አድርጎታል። አንዱን ዘበኛ ብቻ መግደል ሲገባው አራቱን የገደለ ቢሆን፣ ምናልባትም አይሁዶችን ይበልጥ ደስ እንዳሰኛቸው ሳያስብ አይቀርም።

«ጸድቅ ከዌንቀት ይድናል፡ ኃጥእም በእርሱ ፋንታ ይመጣል» (ምሳሌ 11፡ 8)። ይህን እውነት በሄሮድስ እንረዳለን። ይህ እውነት በሄሮድስ ሞት ተብራርቷል። ምንም እንኳ እግዚአብሔር ሁልገዜም እንደዚህ ፈጥኖ ባይበቀልም፤ የምድር ሁሉ ፈራጅ ትክክል የሆነውን ነገር እንደሚፈጽም እርግጠኞች ልንሆን እንችላለን (ዘፍጥ. 18፡25፤ ራእይ 6፡9-11)።

የሲዶንና ጢሮስ ሰዎች ለምግብ አቅርቦት በአይሁዶች ላይ ይደገፉ ነበር (ዕገራ 3፡7 ተመልከት)። እነዚህ ሰዎች በሆነ መንገድ ንጉሥ ሄሮድስን በማሳዘናቸው ይህንኑ ርዳታ የማጣት አደጋ አንጥብባቸው ነበር። በትክክለኛ ፖለቲካዊ አካሄድ፤ የንጉሡ የመኝታ ክፍል ኃላፊና ታማኝ ቤትወደድ ለነበረው ለብላስጦስ ጉቦ ሰጡት፤ እርሱም በበላው አፉ ንጉሡ ተወካዮቹን ያነጋግር ዘንድ አግባባ። ይህም ለትዕቢተኛ ንጉሥ ሥልጣኑና ኃይሉን የሚገልጽበት፤ ለተወካዮቹ ደግሞ በብልሃት እርሱን ደስ የሚያሰጥበት አጋጣሚ ነበር።

የአይሁድ የታሪክ ጸሐፊ የነበረው ጆሲፊስ ይህ ትዕይንት ከላውዴሞስ ቄሣርን ለመዘክር በሚዘጋጀው በዓል ወቅት እንደተደረገና ንጉሡም ለበዓሉ አክብሮት ውብ የብር አልባሳት ተጎናጽፎ እንደነበር ግልጽ አልፏል። ሄሮድስ በንግግሩ ምን እንደተናገረ ባናውቅም የተናገረበትን ምክንያት አሳምረን እናውቃለን፤ ይኸውም ሕዝቡን ለማስደነቅ ነበር። አሳቡም ተከናወነለት። ሕዝቡ የሄሮዳዊነት ስግብግብነቱን በመረዳት «አምላክ ነህ!» አሉት፤ እርሱም በዚህ እጅግ ተደሳተ።

ይሁንና፤ ለእግዚአብሔር ክብር ባለመስጠቱ ይኼ ሁሉ ትዕይንት የጣዖት አምልኮ እንጂ ሌላ አልነበረም። «እኔ እግዚአብሔር ነኝ፤ ስሜ ይህ ነው፤ ክብሪን ለሌላ፤ ምስጋናዬንም ለተቀረጹ ምስሎች አልሰጥም» (ኢሳ. 42፡8፤ 48፡11 ተመልከት)። በመሆኑም፤ የጲፐሮስ በሄሮድስ መገደል ተገልብጦ፤ ሄሮድስ በጲፐሮስ አምላክ ተገደለ! ምናልባትም ሄሮድስን የመታው ጲፐሮስን ነፃ ያወጣው ያው መልአክ ሳይሆን አይቀርም። እንደ ጆሲፊስ አገላለጽ፤ ሄሮድስ የሆድ እቃ ውስጥ በሽታ ስለተነሣበት ከአምስት ቀናት በኋላ ሞተ። ይህም የሆነው በ44 ዓ.ም ነበር።

ይህ ታሪክ የዛሬ የጥንታዊ ታሪክ አካል ከመሆን በላይ ዓለምንና ሕዝቦችን ይገልጻል። የጢሮስና ሲዶና ሰዎች የተጨነቁት ለአንድ ነገር ብቻ ሲሆን፤ ይህም ለሆዳቸው በቂ ምግብ ማግኘት ነበር። በመሠረቱ፤ ምግብ ለሕይወት አስፈላጊ ነው፤ ይህም ቢባል፤ ምግብ ለማግኘት ማንኛውንም ዋጋ የምንከፍል ከሆነ ትክክል አይደለም። ንጉሡን በማታለልና አምላክ እንደሆነ አድርጎ በመግለጽ፤ ተወካዮቹ የሚፈልጉትን እንደሚያገኙ እርግጠኞች ነበሩ።

በንጉሥ ሄሮድስ ውስጥ አንድ ቀን ዓለምን በመግዛት የእግዚአብሔርን ሕዝቦች የሚያሳድደው የወደፊቱ «የዓመፅ ሰው» ማብራሪያ ይታየናል (2ኛ ተሰ. 2፤ ራእይ 13)። ይህ «የዓመፅ ሰው» (ወይም ሐሳዊ-መሢሕ) ራሱን አምላክ በማድረግ ዓለም ሁሉ እንዲያመልከው ያዝዛል። ይሁንና፤ ኢየሱስ ክርስቶስ ተመልሶ በመምጣት በእርሱና በተከታዮቹ ላይ ፍርዱን ያወርዳል። (ራእይ 19፡ 11-21)።

ዓለም አሁንም ቢሆን የምትኖረው ለውዳሴና ለምችት ነው። ሰው ራሱን የራሱ አምላክ አድርጎ ሾሞታል (ሮሜ 1፡25)። ዓለም አሁንም በሥጋዊ ነገሮች ላይ በማተኮር መንፈሳዊውን ገለል ታደርጋለች (1ኛ ዮሐ 2፡15-17 ተመልከት)። ይህ

ኦሮ በእምነትና በእውነት ሳይሆን፤ በኃይልና በማታለል ነው፤ አንድ ቀን ግን ፍርዱን ይቀበላል።

እንደ ጥንቱ እስራኤላውያን፤ ዛሬ ቤተ ክርስቲያን የሄሮድስ ዓይነት እውነትን ለመቃወም ሥልጣናቸውን በሚጠቀሙ ሰዎች መካራን ትቀበላለች። በግብፅ ኪጋጣማቸው ፈርአን ጀምሮ የእግዚአብሔር ሕዝቦች ብዙውን ጊዜ ፍትሐዊነት በራቃቸው ገዢዎችና መንግሥታት ተሠቃይተዋል፤ እግዚአብሔርም ሁልጊዜ ምስክሩን በዓለም ውስጥ ጠብቆአል። እግዚአብሔር በሄሮድስ ላይ እንዳደረገው ሁልጊዜም በክፉ ባለሥልጣናት ላይ ፈጣን ፍርድ ባይፈጽም፤ ምን ጊዜም ሕዝቡን በመጠበቅ በከንቱ እንዳይሠቃዩና እንዳይሞቱ አድርጓል። የዛሬው ነፃነታችን በያደው እስራታቸው የተገዛ ነበር።

የቀድሞዬቱ ቤተ ክርስቲያን በከፍተኛ የሥልጣን ስፍራዎች ላይ ተቀምጣው እገዛ የሚያደርጉ የፖለቲካ ሰንሰለቶች ወይም ወዳጅነት አልነበሩአትም። ይልቁንም፤ ከሁሉም በላይ ወደ ሆነው የጸጋ ዙፋን ትቀርብ ነበር። እግዚአብሔር ችግሮቻቸውን ሊፈታ እንደሚችል ስለሚያምኑ፤ ተግተው ይጸልዩ ነበር። የእግዚአብሔር የክብረ ዙፋን ከሄሮድስ የላቀ ሊሆን፤ የእግዚአብሔር ሰማያዊ ሠራዊት የሄሮድስን ደካማ ወታደሮች በማንኛውም ቀን ወይም ሌሊት ሊቆጣጠር ይችላል ነበር። አማኞች ለማንም በችሎት ለሚገኘው ጉባ መስጠት አላስፈለጋቸውም ነበር። ችግራቸውን ከሁሉም ወደ ላቀው ችሎት አቅርበው ለጌታ ይተው ነበርና!

ውጤቱ ምን ነበር? «የእግዚአብሔር ቃል ያድግና ይበዛ ነበር» (ቁጥር 24)። ይህ ከሐዋርያት ሥራ 6:7 ከጀመሩት የሉቃስ ማጠቃለያዎች ወይም « የእድገት ዘገባዎች» ሌላው ነው (9:31፤16:5፤19:20፤ 28:31 ተመልከት)። ሉቃስ የመጽሐፉን ዓላማ እያሳካ ሲሆን፤ ቤተ ክርስቲያን በኢየሩሳሌም ከነበራት አናሳ ጅማሬ እንዴት በርም ግዛቶች ሁሉ እንደ ተስፋፋች ያሳየናል። ይህ ዛሬ ለእኛ ምንኛ ታላቅ ማበረታቻ ነው!

በምዕራፍ 12 መጀመሪያ ላይ ሄሮድስ አሸናፊ፤ ቤተ ክርስቲያን ተሸናፊ ትመስል ነበር። በምዕራፉ መጨረሻ ላይ ሄሮድስ በሞት ሲያልፍ፤ ቤተ ክርስቲያን ግን ሕያው ሆና በከፍተኛ ፍጥነት ማደጓን ቀጠለች።

ምሥጢሩ ምን ይሆን? ቤተ ክርስቲያኒቱ በጸሎት መትጋቷ ነው!

የወንጌል አገልጋይዋ ኢዞቤል ኩህን ችግር በሚያጋጥሟት ጊዜ፤ «ጌታ ሆይ፤ ይህ መስናክል የመጣው ከአንተ ዘንድ ከሆነ እቀበለዋለሁ፤ ጻዱ ግን ከሰይጣን ከሆነ በቀራንዮ ስም እራሱንና ሥራዎቹን ሁሉ እቃወማለሁ» እያለች ትጸልይ ነበር። ዶክተር አለን ራድፓትም ብዙ ጊዜ፤ «ዓይኖቻችንን ወደ ላይ ብናቀናና ጉልበቶቻችንን ደግሞ ወደታች ብናንበረከክ ከድል-ነሺዎች ወገን እንቆማለን!» ይሉ ነበር።

አብያተ ክርስቲያናት ሲጸልዩ እግዚአብሔር ይሠራል፤ ሰይጣንም «እጅግ የደከመው ቅዱስ ሰው በጉልበቱ ተንበርክኮ ሲመለከት ይንቀጠቀጣል»።

**አዲስ ኪዳንን መሠረት ያደረጉና
በዋረን ዌርዝቢ የተጻፉ
የ«... ሁን» ተከታታይ መጻሕፍት**

1. ለጌታ የተገዛህ ሁን (የማቴዎስ ወንጌል)
2. ርኅሩኅ ሁን (የሉቃስ ወንጌል 1-13)
3. የበረታህ ሁን (የሉቃስ ወንጌል 14-24)
4. በመንፈስ ቅዱስ ኃይል ተመላለስ (የሐዋ. ሥራ 1-12)
5. ደፍረህ መስክር (የሐዋ. ሥራ 13-28)
6. ጠቢብ ሁን (1ኛ ቆሮንቶስ)
7. ተጽናና (2ኛ ቆሮንቶስ)
8. አርነት መውጣት (ገላትያ)
9. ፍለጋ የሌለውን ባለጸግነት ውረስ (ኤፌሶን)
10. ደስተኛ ሁን (ፊልጵስዩስ)
11. ፍጹም ሁን (ቆላስይስ)
12. ለምጽአቱ ተዘጋጅ (1ኛና 2ኛ ተስሎንቄ)
13. ታማኝ ሁን (1ኛና 2ኛ ጢሞቴዎስ፣ ቲቶና ፊልሞና)
14. በማየት ሳይሆን በእምነት ተመላለስ (ዕብራውያን)
15. በብስለት ማደግ (የያዕቆብ መልእክት)
16. ተስፋ አድርግ (1ኛ ጴጥሮስ)
17. ንቃ (2ኛ ጴጥሮስ፣ 2ኛና 3ኛ ዮሐንስ፣ ይሁዳ)
18. እውነተኛ ሁን (1ኛ ዮሐንስ መልእክት)
19. ድል አድራጊ ሁን (የዮሐንስ ራእይ)

ከ60 ሺህ የሚበልጡ የ«...ሁን» ተከታታይ መጻሕፍት በጎትመት ላይ!

ኃይል!

ኃይል የሚለው ቃል በሐዋርያት ሥራ መጽሐፍ ውስጥ የሚገኙትን ክርስቲያኖች በሚገባ ይገልጻቸዋል። እነዚህ ክርስቲያኖች በኃይልና ቤተ ክርስቲያን ውስጥ የሚገኙ ኃያላን ሰዎች ነበሩ... ቃላቸውና ተግባራቸውም ዓለምን ለውጦታል።

በዚህ የጥናት መጽሐፍ ውስጥ ዶ/ር ዌርዝቢ የሚከተሉትን አላቦች እንድትገነዘብ ይረዱሃል።

- በቤተ ክርስቲያን ውስጥ የመንፈስ ቅዱስ አገልግሎት
- ለክርስቶስ እንዴት ፍሬያማ ምስክር ለመሆን እንደሚቻል
- ስደትን እንዴት ወደ በረከትነት መለወጥ እንደሚቻል
- የቤተ ክርስቲያንን ችግሮች እንዴት መረዳትና ማቃለል እንደሚቻል

ዛሬ እግዚአብሔር መንፈስ ቅዱስ ከእኛ ጋር ስለሆነ፣ የእግዚአብሔር ሰዎች ድልን በሚያቀዳጀው ኃይሉ ሊጠቀሙ ይችላሉ። በመሆኑም፣ ግብዣችን

በመንፈስ ቅዱስ ኃይል ተመላለስ!

የሚል ነው።

ዶ/ር ዋረን ዌርዝቢ እንደ ደራሲ፣ መጋቢና የሬድዮ የመጽሐፍ ቅዱስ አስተማሪ በስፋት የሚታወቁ አገልጋይ ናቸው። ለረዥም ዓመታት የጄኒኅ ሙዲ መታሰቢያ ቤተ ክርስቲያን መጋቢ ሆነው የሠሩ ሲሆን፣ በቅርቡ ደግሞ «ወደ መጽሐፍ ቅዱስ እንመለስ» የተባለው የሬድዮ ፕሮግራም ዋና ዳይሬክተርና የመጽሐፍ ቅዱስ አስተማሪ ሆነው አገልግለዋል። ዶ/ር ዌርዝቢ እነዚህን የአዲስ ኪዳን ማብራሪያዎች ጨምሮ ከ100 የሚበልጡ መጻሕፍት ጽፈው ለተደራሲያን አበርክተዋል።

